

ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกของชุมนุมบ้าน
ที่มีต่อการบริหารจัดการของชุมนุมบ้านและชุมชนเมือง
บ้านกำแพง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

บรรณของ พิมพ์

๒๕๕๓
วารนิพนธ์เป็นต้นหนังสือของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนาและธรรมาชาตินัด

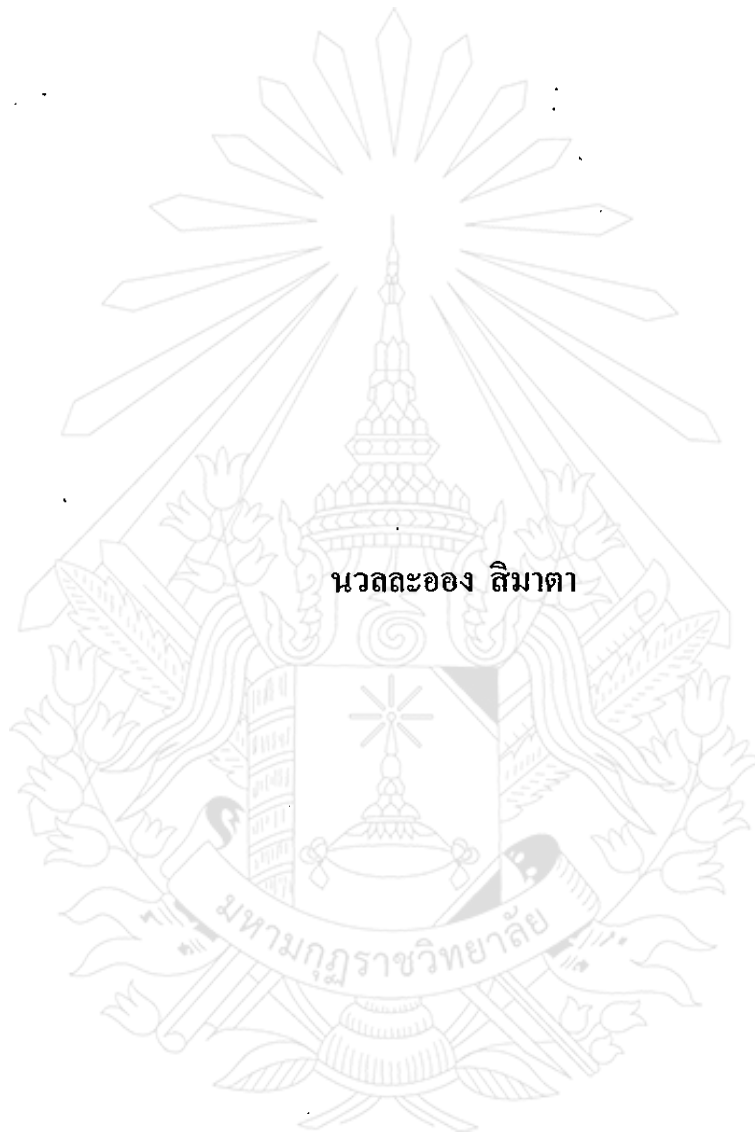
สาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๓

ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
ที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

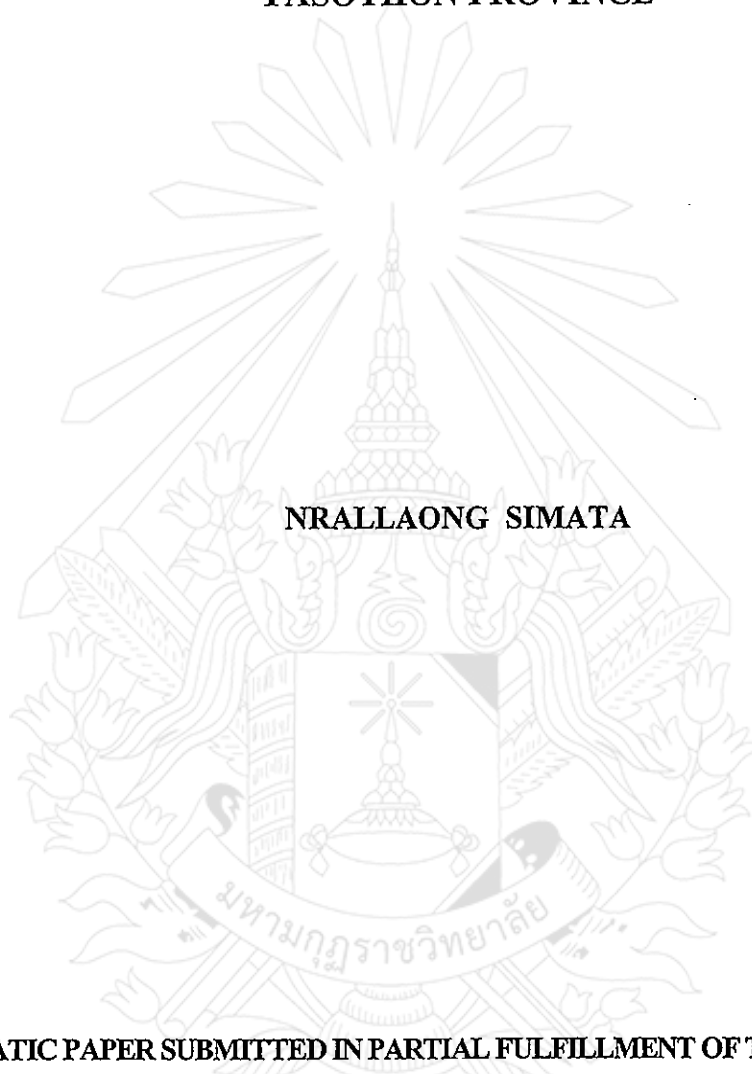
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๓

8 121616

**BOARDS' AND MEMBERS' OPINIONS ON MANAGEMENT OF
VILLAGE AND COMMUNITY CITY URBAN FUND OF
BAN KHAM DAENG, TAMBON DOET, MUEANG DISTRICT,
YASOTHON PROVINCE**

NRALLAONG SIMATA

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2553 (2010)**

หัวข้อสารนิพนธ์ : ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อ
การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด
อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ชื่อนักศึกษา : นवलละออง สิมามา
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญเลิศ ราโชติ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชั้น วิไลไพร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

.....
(พระครูปลัดสัมพิพัฒนวิริยาจารย์ (ดร.))

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

.....
(พระครูปลัดสัมพิพัฒนวิริยาจารย์ (ดร.))

ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญเลิศ ราโชติ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชั้น วิไลไพร)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(พระมหาวิโรจน์ คุตตวิโร (ดร.))

กรรมการ

.....
(ดร. สาลินี รักกตัญญู)

กรรมการ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : Boards' and Members' Opinions on Management of Village and
Community City Urban Fund of Ban Kham Daeng, Tambon Doet,
Mueang District, Yasothon Province

Student's Name : Nrallaong Simata

Department : Government

Advisor : Asst. Prof. Dr. Boonlert Rashoti

Co - Advisor : Assoc. Prof. Chuen Wilaiphrai

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaviriyajan
..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajan(Dr.))

Thematic Committee

P. Sampipattanaviriyajan
..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajan(Dr.))

B. Rashoti
..... Advisor
(Asst. Prof. Dr. Boonlert Rashoti)

Chuen
..... Co-Advisor
(Assoc. Prof. Chuen Wilaiphrai)

V. Kuttaveero
..... Member
(Phramaha Viroj Kuttaveero (Dr.))

S. Raggatanyoo
..... Member
(Dr. Salinee Raggatanyoo)

หัวข้อสารนิพนธ์ : ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ชื่อนักศึกษา : นवलละอง สิมาดา

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญเลิศ ราโชติ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชั้น วิไลไพร

ปีการศึกษา : 2553

บทคัดย่อ

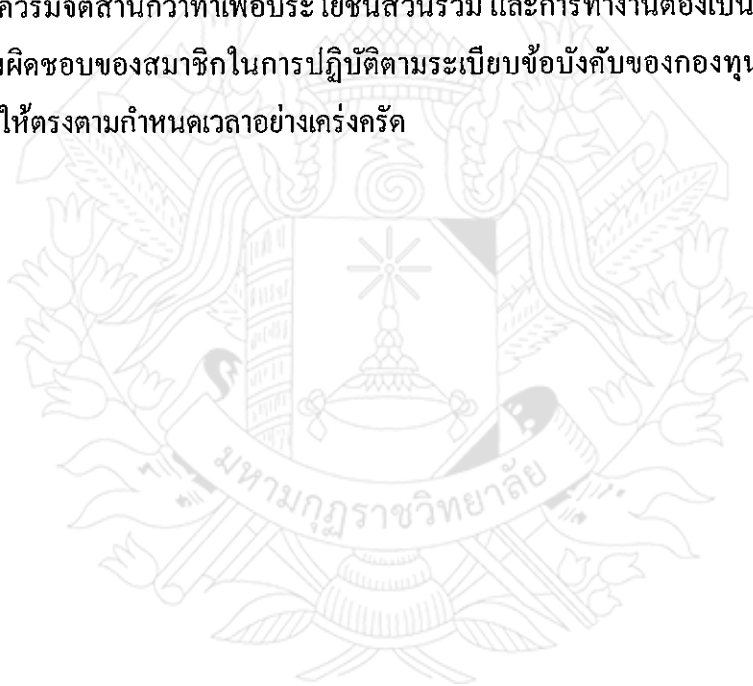
สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร, 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธรของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t - test และ F - test ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Different) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกได้แก่ ความคิดเห็นด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ย 3.14 รองลงมา คือ ความคิดเห็นด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ย 3.13 และความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ย 3.09 อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

2) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน ส่วน คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุ ระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกันมีความ คิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3) ข้อเสนอแนะ จากผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ควรส่งเสริม การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุน โดยจัดให้มีการประชุมแสดงความคิดเห็นหรือเวทีประชาคม หมู่บ้าน ควรมีความสามารถในการประสานงานได้ทุกระดับ ยึดกฎระเบียบ สร้างความศรัทธา สร้าง ประโยชน์แก่สมาชิก ควรสร้างจุดเด่นของกองทุนให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของกลุ่มองค์กรและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานสัมพันธ์เพื่อรับสมาชิกเพิ่มและขยายเครือข่ายให้มากขึ้น ยึดถือ กฎระเบียบ ค่านิยมของมวลชน และหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งสร้างผลงานให้ประจักษ์แก่สมาชิก สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก มีความสามัคคีกันในกลุ่มกองทุน คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้านควรมีจิตสำนึกว่าทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และการทำงานต้องเป็นทีม สร้างจิตสำนึกและ ความรับผิดชอบของสมาชิกในการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกองทุนในการชำระเงินกู้และ ดอกเบี้ยให้ตรงตามกำหนดเวลาอย่างเคร่งครัด

Thematic Title : **Boards' and Members' Opinions on Management of Village and Community City Urban Fund of Ban Kham Daeng, Tambon Doet, Mueang District, Yasothon Province**
Student's Name : **Nrallaong Simata**
Department : **Government**
Advisor : **Asst. Prof. Dr. Boonlert Rashoti**
Co-Advisor : **Assoc. Prof. Chuen Wilaiphrai**
Academic Year : **B.E. 2553 (2010)**

ABSTRACT

The thematic paper's objectives are as follows : 1) to explore boards' and members' opinions on management of village and community urban fund based in Ban Kham Daeng of Tambon Doet in Yasothon province's Mueang District, 2) to compare their opinions on management of the foregoing fund, of which their differing genders, ages, educational backgrounds and occupations were classified and 3) to closely examine respondents' suggestions on management of the fund. The sampling group comprised 118 boards and members of the fund. The tool used for conducting the research was the questionnaire. The statistics employed for the research encompassed: frequency, mean, standard deviation, t-test and F-test. Had statistically significant differences been encountered, the pair-wise one would have been tested by means of LSD (Least Significant Different). Findings were then presented through tables with the description.

The research's results were found as follows :

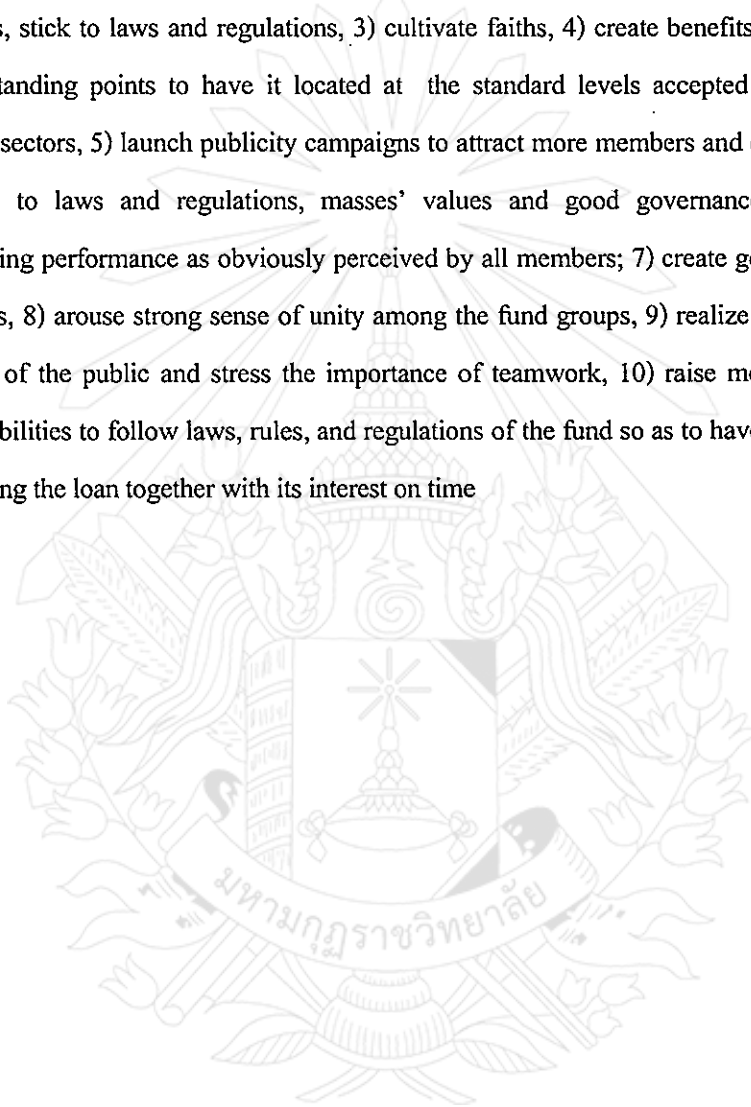
1) Boards' and members' opinions on management of village and community urban fund based in Ban Kham Daeng of Tambon Doet in Yasothon 's Mueang District in the overall three aspects were found at the middle level. When taking a single aspect into account, the one with the highest frequency was their opinions on its strength. The next one was those on character traits/defects of the village fund committees' duty performance. And those on management of the fund were at the middle level.

2) Results of the hypothesis testing were found that correlation between respondents' differing genders and their opinions on managing the village and city community fund in the overall

three aspects was identical; whereas their differing ages, educational backgrounds and occupations were strongly correlated with their opinions on management of fund following the statistical significance at .05.

3) Respondents' suggestions were found that the village fund committees should : 1) encourage members' participation by holding the forums, 2) possess competency in coordinating at all levels, stick to laws and regulations, 3) cultivate faiths, 4) create benefits to members, reinforce the outstanding points to have it located at the standard levels accepted by body groups and relevant sectors, 5) launch publicity campaigns to attract more members and expand more networks, 6) cling to laws and regulations, masses' values and good governance as well as creating outstanding performance as obviously perceived by all members; 7) create good relationship among members, 8) arouse strong sense of unity among the fund groups, 9) realize that they work for the benefits of the public and stress the importance of teamwork, 10) raise members' awareness and responsibilities to follow laws, rules, and regulations of the fund so as to have members strictly keep amortizing the loan together with its interest on time

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากบุคคลหลายฝ่ายได้ให้ความช่วยเหลือในครั้งนี้ ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร สถาบันประสิทธิ์ประสาทความรู้ การศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

ขอกราบขอบพระคุณพระปรีดิธีรวงศ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ที่ให้โอกาส ให้คำปรึกษา และคำแนะนำจนสารนิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณพระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประธานคณะกรรมการ พร้อมด้วย พระมหาวิโรจน์ กุตุตวิโร (ดร.) และขอขอบพระคุณ ดร. สาลินี รักกตัญญู ซึ่งเป็นคณะกรรมการในการสอบคุณภาพการวิจัยที่ได้ให้คำแนะนำและชี้แจงการจัดทำสารนิพนธ์ให้กระชับขึ้นในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญเลิศ ราโชติ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ชั้น วิไลไพโร อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วมที่ท่านได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยและตรวจแก้ไขสารนิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จเรียบร้อยด้วยดี และขอขอบพระคุณ ดร. สมชาย วรรณฤ อาจารย์รัชชัช ขยันทำและนางสาวครุณี ศรีลาภ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้คำแนะนำปรับปรุงเนื้อหาสาระเพื่อให้อ่านมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณท่านคณาจารย์ สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครองที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ตลอดจนเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือตลอดระยะเวลาที่ศึกษา เพื่อนนักศึกษา คณะผู้บริหาร หัวหน้าส่วน หัวหน้าฝ่าย เพื่อนร่วมงานทุกท่าน คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ และกัลยาณมิตรทุก ๆ ท่านที่ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา จนทำให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อมุล ทองขาว คุณแม่สำรอง ทองขาว บิดามารดา อันเป็นที่เคารพรักยิ่ง ผู้ให้กำเนิดชีวิต อบรมเลี้ยงดู วางรากฐานการศึกษา และเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งของผู้วิจัย รวมถึงญาติมิตรและผู้มีพระคุณทุกท่านที่สนับสนุนและเป็นกำลังใจเสมอมาที่ให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาจนสำเร็จ

นวลละออง ลิมาตา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น	6
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	21
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	31
2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	34
2.5 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย	52
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	57
2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	64

	๗
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	65
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	65
3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	66
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	67
3.4 การสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	68
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	70
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล	71
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	72
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
4.2 ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	77
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิก กองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเด็ด อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	79
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน	85
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเด็ด อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	108
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	111
5.1 สรุปผลการวิจัย	112
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	115
5.3 ข้อเสนอแนะ	125
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	125
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	127
บรรณานุกรม	128

ภาคผนวก	134
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	135
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	137
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	141
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	145
ภาคผนวก จ วิเคราะห์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบสอบถาม	153
ภาคผนวก ฉ ตารางประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)	158
ภาคผนวก ช ตารางอำนาจจำแนกและการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถาม	161
ประวัติผู้วิจัย	164

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 3.1	แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	67
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	77
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	77
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา	78
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ	78
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็น ของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน	79
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็น ของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	80
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานคณะกรรมการกองทุน หมู่บ้าน	81
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็น ของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ความคิดเห็นด้านความเข้มแข็งของกองทุน หมู่บ้าน	83
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความ คิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหาร จัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามเพศ	85

ตารางที่ 4.10	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามเพศ	86
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามเพศ	86
ตารางที่ 4.12	แสดงการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามเพศ	87
ตารางที่ 4.13	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามเพศ	87
ตารางที่ 4.14	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามเพศ	88
ตารางที่ 4.15	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามเพศ	88
ตารางที่ 4.16	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามเพศ	89
ตารางที่ 4.17	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามอายุ	89

ตารางที่ 4.18	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามอายุ	90
ตารางที่ 4.19	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ที่มีอายุต่างกันด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)	90
ตารางที่ 4.20	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอายุ	91
ตารางที่ 4.21	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอายุ	91
ตารางที่ 4.22	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ที่มีอายุแตกต่างกันด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)	92
ตารางที่ 4.23	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอายุ	92
ตารางที่ 4.24	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอายุ	93

ตารางที่ 4.25	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ที่มีอายุแตกต่างกันด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)	93
ตารางที่ 4.26	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอายุ	94
ตารางที่ 4.27	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามอายุ	94
ตารางที่ 4.28	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน ที่มีอายุแตกต่างกันด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)	95
ตารางที่ 4.29	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	95
ตารางที่ 4.30	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	96
ตารางที่ 4.31	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)	96

๙

๙

๙

๙

- ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา 97
- ตารางที่ 4.33 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา 97
- ตารางที่ 4.34 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different) 98
- ตารางที่ 4.35 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา 99
- ตารางที่ 4.36 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา 99
- ตารางที่ 4.37 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant-Different) 100
- ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา 100

- ๒๖
- ตารางที่ 4.39 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิก กองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้าน ความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา 101
- ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามอาชีพ 101
- ตารางที่ 4.41 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิก กองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามอาชีพ 102
- ๓
- ตารางที่ 4.42 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different) 102
- ตารางที่ 4.43 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความ คิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จำแนก ตามอาชีพ 103
- ๕
- ตารางที่ 4.44 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิก กองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้าน การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอาชีพ 103
- ตารางที่ 4.45 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นของคณะกรรมการและ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านที่มีอาชีพแตกต่างกันด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different) 104
- ๔
- ตารางที่ 4.46 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความ คิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอาชีพ 104

- ตารางที่ 4.47 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิก กองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้าน ลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอาชีพ 105
- ตารางที่ 4.48 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัด ยโสธร ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มี อาชีพแตกต่างกัน ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different) 105
- ตารางที่ 4.49 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความ คิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน จำแนก ตามอาชีพ 106
- ตารางที่ 4.50 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิก กองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้าน ความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามอาชีพ 106
- ตารางที่ 4.51 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน ที่มีอาชีพ แตกต่างกัน ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different) 107
- ตารางที่ 4.52 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน 108
- ตารางที่ 4.53 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านลักษณะการปฏิบัติงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 109
- ตารางที่ 4.54 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน 110

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 2.1	แสดงผลสัมฤทธิ์และความสัมพันธ์ต่อเนื่อง	25
ภาพที่ 2.2	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญากองทุนหมู่บ้านกับแนวคิด ทฤษฎี และ ประสบการณ์ต่าง ๆ	37
ภาพที่ 2.3	แสดงกระบวนการเตรียมความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน	40
ภาพที่ 2.4	แสดงการสร้างกลไกการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	43
ภาพที่ 2.5	แสดงสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย	64

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ได้ส่งผลกระทบต่อประชาชนในทุกระดับของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนในชนบทซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศที่ยังมีฐานะยากจน สาเหตุความยากจนของประชาชนในชนบท คือ การไม่มีทุนรวมถึงการขาดโอกาสที่จะเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อนำมาพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่ายและบรรเทาความเดือดร้อนในภาวะฉุกเฉิน ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้มีนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้นในปี 2544 ภายใต้ปรัชญาสำคัญที่ให้ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าภูมิปัญญาของตน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง นโยบายกองทุนหมู่บ้านของรัฐบาลถือเป็นนโยบายที่สำคัญยิ่งในการต่อสู้ปัญหาความยากจนของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศที่กำลังเผชิญอยู่ เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านในด้านกระบวนการเรียนรู้ การสร้าง และพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพ ด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนในหมู่บ้านโดยนโยบายนี้มีจุดเด่นอยู่ที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกกระบวนการ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกองทุนร่วมกัน ทำให้เกิดความรู้สึกหวงแหน รัฐบาลจึงได้กระจายอำนาจการบริหารจัดการให้ชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน โดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกโดยสมาชิกกองทุน

คณะกรรมการกองทุนจึงมีบทบาทสำคัญในการร่วมวางแผนและการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้าน หากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับการเลือกขาดจริยธรรม ขาดจิตสำนึกซื่อสัตย์ ไม่มีความละเอียดต่อความชั่ว ปัญหาการทุจริต การเอื้อประโยชน์ต่อเครือญาติและหมู่คณะของตนโดยไม่ชอบธรรม การขาดความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่และต่อตนเอง ทำให้เกิดความวิตกว่า อาจมีปัญหาในการบริหารงานที่นำไปสู่หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้และหนี้สูญในโอกาสต่อไป ทั้งนี้ เพราะหมู่บ้านและชุมชนเมืองบางส่วนมีปัญหาในการบริหารจัดการระบบกองทุนรูปแบบอื่นมาก่อนจนต้องล้มเลิกไป มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถจัดการกลุ่มให้อยู่ได้จนสามารถเอื้อประโยชน์ให้กับสมาชิกในชุมชนได้อย่างเหมาะสม และเพื่อให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอ

เมืองยโสธร จังหวัดยโสธร สามารถดำรงอยู่ได้และเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้อย่างแท้จริงตามเป้าหมายของการจัดตั้ง

ดังนั้น ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นคณะกรรมการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร เพื่อที่จะได้นำไปใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและพัฒนาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร รวมทั้งหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางด้านกองทุนในลักษณะต่าง ๆ เพื่อทำให้เกิดความเจริญและความก้าวหน้ารวมทั้งให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธรจังหวัดยโสธร

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

1.3.2 คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

1.3.3 คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

1.3.4 คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ 3 ด้าน คือ

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จำนวน 170 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จำแนกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน
- 2) ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- 3) ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

1.5.2 ทำให้ทราบการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

1.5.4 ทำให้ผลจากการวิจัยสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อไป

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง แนวความคิด หรือความคิดความเชื่อ ที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับการคัดเลือกระหว่างสมาชิกด้วยกัน ทำหน้าที่บริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน, 2) ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและ 3) ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน

ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง การดำเนินงานกองทุนตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้หมายถึงการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุน บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง การร่วมมือในการทำงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านอย่างเต็มความรู้ความสามารถเพื่อประโยชน์ของกองทุน สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้หมายถึง ความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมายถึง กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นหมู่บ้าน ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ได้ทำการศึกษากองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

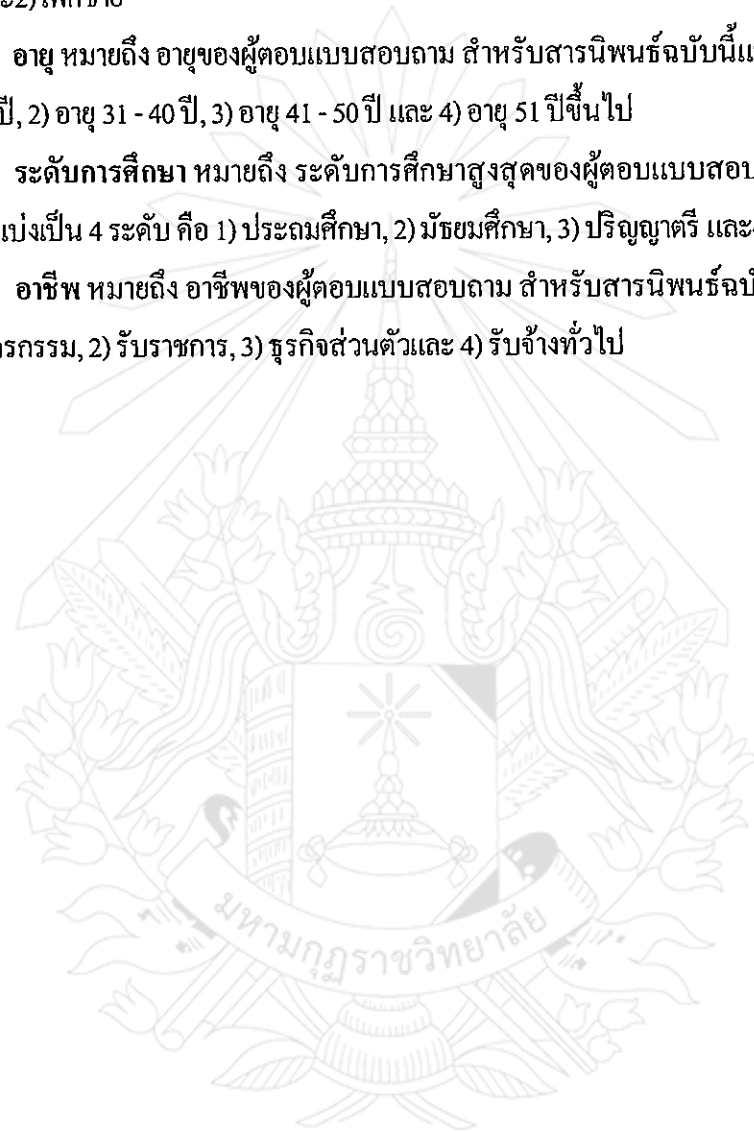
ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลส่วนบุคคลของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษาและ อาชีพ

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 เพศ คือ 1) เพศ หญิงและ 2) เพศชาย

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 4 ช่วง คือ 1) อายุ 25 - 30 ปี, 2) อายุ 31 - 40 ปี, 3) อายุ 41 - 50 ปี และ 4) อายุ 51 ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ ฉบับนี้แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ 1) ประถมศึกษา, 2) มัธยมศึกษา, 3) ปริญญาตรี และ 4) สูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 4 อาชีพ คือ 1) เกษตรกรรม, 2) รับราชการ, 3) ธุรกิจส่วนตัวและ 4) รับจ้างทั่วไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำเสนอตามลำดับดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน
- 2.5 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น ผู้วิจัยมุ่งจะกล่าวถึง ความหมาย แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น หน้าที่หรือกลไกความคิดเห็น การวัด ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็น การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น และทฤษฎีความคิดเห็น ดังนี้

2.1.1) ความหมายของความคิดเห็น

ความคิดเห็น (Opinion) เป็นการแสดงออกของทัศนคติส่วนหนึ่งและเป็นการแปลความหมายข้อเท็จจริง (Fact) อีกส่วนหนึ่ง นอกจากนั้นแล้วจะพบเสมอเมื่อบุคคลใดเกิดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งแล้วบุคคลมักมีข้ออ้างหรือการแสดงเหตุผล (Justification) เพื่อสนับสนุนหรือปกป้องความคิดเห็นนั้น แต่การุแสดงเหตุผลดังกล่าวเป็นเพียงเหตุผลที่เกิดจากความคิดเห็นเท่านั้น มิได้ชี้ให้เห็นทัศนคติแท้จริงแต่อย่างใด และความคิดเห็นบางอย่างเป็นผลของการแปลความหมายของข้อเท็จจริง การแปลความหมายดังกล่าวขึ้นอยู่กับอิทธิพลของทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและคำนิยามของความคิดเห็นไว้ ดังนี้

ความคิดเห็น (Opinion) ตามรากศัพท์จากพจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายไว้ว่า

1) ข้อพิจารณาเห็นว่า เป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม

2) ทศนะหรือประมาณการที่เกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นหนึ่ง เช่น ทศนะเกี่ยวกับความเหมาะสมของนโยบายวางแผนครอบครัว

3) คำแถลงของผู้ที่ยอมรับนับถือกันว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้มาขอปรึกษา¹

สุรางค์ จันทน์เอม ให้ความหมายของ ความคิดเห็นว่า “เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ (Perceive) ข้อมูลเกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น ไม่ว่าจะข้อมูลนั้นจะมีหลักฐานอ้างอิงหรือไม่ หรืออาจเห็นด้วยตามทัศนคติคือ การที่บุคคลมีความรู้สึกทั่ว ๆ ไปต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วนความคิดเห็นคือการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะ”²

สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ ได้ให้ความหมายของ ความคิดเห็นว่า “เป็นการแสดงออกซึ่งวิจรรณญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะความคิดเห็นของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริงทัศนคติของบุคคล ในขณะที่ทัศนคติแสดงความรู้สึกทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นเป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะ เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ”³

สุโท เจริญสุข ได้ให้ความหมาย ความคิดเห็นว่า “เป็นสภาพความรู้สึกทางด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคล อันเป็นเหตุผลให้บุคคลมีความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบไม่ชอบ หรือเฉย ๆ”⁴

เสกสรร วัฒนพงษ์ ได้ให้ความหมาย ความคิดเห็นว่า “การแสดงออกถึงความเชื่อ ทศนะ การวินิจฉัย การพิจารณาหรือการประเมินผลอย่างมีรูปแบบโดยได้รับอิทธิพลมาจากทัศนคติและข้อเท็จจริง

¹ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพมหานคร : บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด, 2546), หน้า 130.

²สุรางค์ จันทน์เอม, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แพร่พิทยา, 2520), หน้า 43.

³สงวน สุทธิเลิศอรุณและคณะ, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : ชัยศิริการพิมพ์, 2522), หน้า 31.

⁴สุโท เจริญสุข, หลักจิตวิทยาและการพัฒนาการมนุษย์, (กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยา, 2525), หน้า 24.

ความรู้ที่มีอยู่ของผู้แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมต่างๆ การแสดงความคิดเห็นอาจจะแสดงออกโดยการพูดหรือการเขียนก็ได้”⁵

อุทัย หิรัญโต กล่าวไว้ว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกละเอียดต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ด้วยการพูดหรือการเขียน โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม ซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้อาจได้รับการยอมรับหรือการปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้”⁶

สุรางค์ พลาสกุล กล่าวไว้ว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกละเอียดต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยมีพื้นฐานมาจากความรู้ ประสบการณ์ สภาพแวดล้อมเป็นพื้นฐานการแสดงออก ความคิดเห็นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ และต้องยอมรับว่าประชาชนโดยทั่วไปอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไป”⁷

ประภาเพ็ญ สุวรรณ กล่าวไว้ว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านทัศนคติอย่างหนึ่ง ต่อการแสดงความคิดเห็นนั้นมักจะมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และเป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก”⁸

ภูวดล จันทรร กล่าวไว้ว่า “ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ที่มีการแสดงออกที่สามารถสังเกตได้ และการแสดงความคิดเห็นของบุคคลหนึ่งบุคคลอื่น ๆ อาจไม่เห็นด้วยก็ได้”⁹

⁵ เสกสรร วัฒนพงษ์, “ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการประสานงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวงกับเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรในเขตพื้นที่ทางหลวง หมายเลข 34 บางนา - บางประกง”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2542, หน้า 98.

⁶ อุทัย หิรัญโต, หลักสูตรจิตวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2522), หน้า 43.

⁷ สุรางค์ พลาสกุล, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยบัตรประกันสุขภาพ พ.ศ. 2538”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), 2538, หน้า 22.

⁸ ประภาเพ็ญ สุวรรณ, ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2540), หน้า 9.

⁹ ภูวดล จันทรร, “ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตร โดยวิธีใช้เทปบันทึกเสียงผ่านหอกระจายข่าวในจังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2539, หน้า 35.

วไลลักษณ์ โหรรฐาน กล่าวไว้ว่า “ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ ความรู้ หรือการแสดงออกของบุคคลต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ การพูด หรือการเขียน ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ ประสบการณ์ ทัศนคติ และสิ่งแวดล้อมของบุคคลนั้น ๆ และอาจได้รับจากผู้อื่นหรือไม่ก็ได้”¹⁰

นิตา สุวรรณประเทศ กล่าวไว้ว่า “ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกด้านความรู้สึกรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยผ่านการพูด การเขียน โดยมีพื้นฐานความรู้เดิม ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับตลอดจนสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นเป็นหลักในการแสดงความคิดเห็น”¹¹

จากความหมายต่าง ๆ ของความคิดเห็น สรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางด้านความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของบุคคล ด้วยการพูด เขียน หรือปฏิบัติกริยาใด ๆ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความคิดเห็นเป็นสภาพความรู้สึกที่บุคคลหนึ่งมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในเวลาใดเวลาหนึ่ง เป็นการแสดงออกทางด้านความเชื่อ ความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นการพูดหรือเขียนก็ได้ โดยอาศัยพื้นฐาน ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมเป็นส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นซึ่งอาจเป็นผลมาจากความรู้สึก การรับรู้ ประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับมา โดยบุคคลนั้นอาจจะแสดงออกมาทางใดทางหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการพูด ลักษณะท่าทางหรือไม่แสดงออกเลยก็ได้

2.1.2) แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

หลวงวิเชียร แพทยาคม กล่าวว่า “ความคิดเห็น (Opinion) กับทัศนคติ (Attitude) มักจะถูกใช้สลับกันเสมอ ทัศนคติจะหมายถึง ความพยายามที่จะทำ (Intention) ซึ่งจะเกี่ยวข้องอย่างมากกับอุปนิสัย และพฤติกรรม ส่วนความคิดเห็นเป็นเพียงคำพูด และเครื่องหมาย แต่ทุกคราวที่พูดถึงการทดสอบทัศนคติก็น่าจะพูดถึงความคิดเห็นด้วย”¹²

¹⁰วไลลักษณ์ โหรรฐาน, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการเก็บขยะมูลฝอย : ศึกษาเปรียบเทียบบริเวณคลองบางกอกน้อย เขตบางกอกน้อยและบริเวณคลองชักพระ เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), 2537, หน้า 17.

¹¹นิตา สุวรรณประเทศ, “ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับเรื่องประชากร ศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยมหิดล : วิจัยและประเมินผลการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย), 2523, หน้า 15.

¹²หลวงวิเชียร แพทยาคม, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2509, หน้า 162.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ กล่าวไว้ว่า “ความคิดเห็นว่าเป็นการแสดงออกซึ่งวิจารณญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะความคิดเห็นของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง ทักษะคิดของบุคคลในขณะที่ทัศนคติแสดงความรู้สึกทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นเป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ”¹³

นพมาศ ชีรเวทิม กล่าวไว้ว่า “ความคิดเห็นเป็นส่วนที่มนุษย์ได้แสดงออกมาโดยการพูดหรือการเขียน ซึ่งเมื่อพูดหรือเขียนไปแล้วทำให้เกิดผลหรือคนส่วนใหญ่ถือว่าเป็นสิ่งที่แสดงความรู้สึกในใจด้วยเหตุนี้ จึงเป็นที่นิยมกันทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพราะความคิดเห็นเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทางวิชาการได้หยิบยื่นให้แก่วงการเมืองและสังคม”¹⁴

ลาวัญญ์ จักรานูวัฒน์ กล่าวไว้ว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงความรู้สึกของแต่ละบุคคล ในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ด้วยการพูด การเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล เป็นส่วนประกอบในการพิจารณา ซึ่งความคิดเห็นนี้อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ถ้าหากมีหลักฐานข้อเท็จจริงปรากฏ”¹⁵

วาสนา ทีปะลา กล่าวไว้ว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกด้านความรู้สึก ความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง จากการใช้สติปัญญาประกอบด้วยความรู้ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งอาจจะเป็นการพูดหรือการเขียนอาจจะถูกต้องหรือไม่ด้วยก็ได้ อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากบุคคลอื่นก็ได้ ความคิดเห็นอาจไปตามกาลเวลาหรือถ้าหากมีหลักฐานข้อเท็จจริงปรากฏ”¹⁶

ธีระศักดิ์ บันทูป่า กล่าวไว้ว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกนึกคิดการตัดสินใจและความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งด้วยคำพูดหรือการเขียน โดยมี

¹³สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ, จิตวิทยาสังคม, อังแล้ว, หน้า 31.

¹⁴นพมาศ ชีรเวทิม, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534), หน้า 139.

¹⁵ลาวัญญ์ จักรานูวัฒน์, “ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษสาขาบริหารธุรกิจ (M.B.A.)”, สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ), 2540, หน้า 9.

¹⁶วาสนา ทีปะลา, “ความรู้ความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพการพยาบาล พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป”, วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), 2536, หน้า 12.

อารมณ์และสภาพแวดล้อมในขณะนั้น เป็นพื้นฐานของการแสดงออก ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจได้รับการยอมรับ หรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ความคิดเห็นอาจเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา”¹⁷

สตราค์ จันทน์เอม ได้แบ่งประเภทความคิดเห็นออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) การคิดโดยไม่มีจุดหมาย (undirected thinking)

หรือเรียกว่า ความคิดแบบเชื่อมโยงเป็นการคิดที่ไม่มีจุดหมาย เป็นอิสระจากการถูกกำหนด ด้วยเงื่อนไขภายนอก

2) การคิดอย่างมีจุดหมาย (the goal-directed thinking)

เป็นการคิดว่าเกิดขึ้นเมื่อเราต้องการหาคำตอบ หรือหาวิถีทางที่สมเหตุสมผลในการแก้ปัญหา การคิดชนิดนี้มีเป้าหมายที่ชัดเจน

ความคิดเห็นของบุคคลมีองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ ได้แก่ ประการแรกเป็นความรู้ความเข้าใจ (Cognition) ได้แก่ การเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ ตา หู จมูก ลิ้น และกาย สำหรับหูและตา เป็นส่วนประกอบทางร่างกายที่ทำให้เกิดทัศนคติมากที่สุด จากการได้ยินได้เห็น แล้วสร้างสมเป็นเรื่องราวต่าง ๆ เข้าสู่สมอง โดยสมองเป็นส่วนกำหนดความคิดแยกแยะเหตุผลออกมาเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบ ประการที่ 2 เป็นความรู้สึก (affection) ที่แสดงออกมาเอง เพื่อป้องกันความรัก ความโกรธ หรือความเกลียดชังต่าง ๆ และประการที่ 3 เป็นพฤติกรรม (behavior) เป็นการแสดงออกต่าง ๆ ที่สามารถสังเกตได้¹⁸

จากแนวคิดดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ และการตัดสินใจในการพิจารณาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ การรับรู้ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละบุคคล อาจเป็นที่ยอมรับหรือปฏิเสธจากบุคคลอื่น ๆ ก็ได้

¹⁷ธีระศักดิ์ บันทูปา, “ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2530 ของนักศึกษาศูนย์บริการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอเมืองจังหวัดอุดรธานี”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2541, หน้า 55.

¹⁸สตราค์ จันทน์เอม, จิตวิทยาสังคม, อังโน อติศร ดุลลาพันธ์, “ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ประกอบการสถานบริการน้ำดื่มจังหวัดนนทบุรี”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2551, หน้า 10 - 11.

2.1.3) หน้าที่หรือกลไกของความคิดเห็น

การศึกษาความคิดเห็นนั้นเป็นการศึกษาด้านจิตวิทยาที่อยู่ภายในตัวบุคคล ซึ่งมีมนุษย์นั้นจะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรค โดยคิดหาเหตุผลว่าควรจะทำอย่างไร ในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม การสำรวจความคิดเห็นจึงเป็นการศึกษาความรู้สึกรู้สึกของบุคคล กลุ่มคน ที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งแต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายต่าง ๆ หรือการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงระบบงาน เพราะจะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นไปตามความพอใจของผู้ร่วมงาน

สมบูรณ ธรรมเทศ ได้กล่าวถึง หน้าที่และกลไกของความคิดเห็น ตามทัศนะของ แคลเนี่ยล แลทซ์ ซึ่งได้อธิบายถึง หน้าที่หรือกลไกของความคิดเห็นที่สำคัญไว้ 4 ประการ ดังนี้คือ

1) เพื่อใช้สำหรับการปรับตัว (Adjustment)

หมายความว่า ตัวบุคคลทุกคนจะอาศัยความคิดเห็นเป็นเครื่องยึดถือ สำหรับการปรับพฤติกรรมของตนให้เป็นไปในทางที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนสูงที่สุด และให้ผลเสียน้อยที่สุด ดังนั้น ทศนคติ จึงสามารถเป็นกลไก ที่จะสะท้อนให้เห็นถึงเป้าหมายที่พึงประสงค์และที่ไม่พึงประสงค์ของเขา และด้วยสิ่งเหล่านี้เอง ที่จะทำให้แนวโน้มของพฤติกรรมเป็นไปในทางที่ต้องการมากที่สุด

2) เพื่อป้องกันตัว (Ego Defensive)

โดยปกติในทุกขณะคนทั่วไปมักจะมีแนวโน้มที่จะไม่ยอมรับความจริง ในสิ่งซึ่งเป็นที่ยึดแย้งกับความนึกคิดของตน (Self Image) ดังนั้นความคิดเห็นจึงสามารถสะท้อนออกมาเป็นกลไกที่ป้องกันตัวโดยการแสดงออกเป็นความรู้สึก ถูกเหยียดหยาม หรือติฉิน นินทาคนอื่น และขณะเดียวกันก็จะยกตนเองให้สูงกว่าด้วยการมีความคิดเห็นที่ถือว่าตนเหนือกว่าคนอื่น การก่อตัวที่เกิดขึ้นมาของความคิดเห็นในลักษณะนี้ มีลักษณะแตกต่างจากการมีความคิดเห็น เป็นเครื่องมือในการปรับตัวดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น กล่าวคือ ความคิดเห็น จะมีใช้พัฒนาขึ้นมาจากการมีประสบการณ์กับสิ่งนั้น ๆ โดยตรง หากแต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากภายในตัวผู้หนึ่งเอง และสิ่งที่เป็นเป้าหมายของการแสดงออกมาซึ่งความคิดเห็นนั้น ก็เป็นเพียงสิ่งที่เขาผู้หนึ่งหวังใช้เพื่อระบายความรู้สึกเท่านั้น

3) เพื่อการแสดงความหมายของค่านิยม (Value Expressive)

ความคิดเห็นนั้นเป็นส่วนหนึ่งของค่านิยมต่างๆ และด้วยความคิดเห็นนี้เอง ที่จะใช้สำหรับสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมต่างๆ ในลักษณะที่จำเพาะเจาะจงยิ่งขึ้น ดังนั้น ความคิดเห็นจึงสามารถใช้สำหรับอธิบายและบรรยายความเกี่ยวกับค่านิยมต่างๆ ได้

4) เพื่อเป็นตัวจักระเทียบเป็นความรู้ (Knowledge)

ความคิดเห็นจะเป็นมาตรฐานที่ตัวบุคคลจะสามารถใช้ประเมิน และทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมที่มีอยู่รอบตัวเขา ด้วยกลไกดังกล่าวนี้เองที่ทำให้ตัวบุคคลสามารถรู้ และเข้าใจถึงระบบ และระเบียบของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในรอบตัวเขาได้¹⁹

2.1.4) การวัดความคิดเห็น

เนื่องจากความคิดเห็นจะส่งผลถึงทัศนคติ และการแสดงออกถึงพฤติกรรมของเจ้าของความคิดเห็น การวัดระดับความคิดเห็นจะช่วยสามารถกำหนดแนวทางหรือนโยบายต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนรวมได้

ชาติชาย โทสินธิติ ได้กล่าวว่า “ความคิดเห็นโดยทั่วไปจะต้องมีสิ่งประกอบ 3 อย่าง คือ บุคคลที่จะถูกวัดสิ่งเร้า และมีการตอบสนองซึ่งจะออกมาเป็นระดับสูง ต่ำ มาก น้อย วิธีวัดความคิดเห็นนั้น โดยมากจะใช้การตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ โดยผู้ที่ตอบแบบสอบถามที่จัดทำไว้”²⁰

พจนมาศย์ วิชัยยา ได้กล่าวว่า “ในการวัดความคิดเห็นของบุคคลสามารถกระทำได้หลายวิธี วิธีที่ใช้กัน โดยทั่วไปคือการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ซึ่งได้เสนอแนะว่า วิธีที่ง่ายที่สุดใน การที่จะบอกถึงความคิดเห็น ก็คือการแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อมูล เพราะ จะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไร และจะสามารถทำตามข้อคิดเห็นเหล่านั้น ได้”²¹

นิติรัฐ คำสิงห์นอก ได้กล่าวว่า “การใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็น จะต้องระบุให้ ผู้ตอบ ตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย กับข้อความที่กำหนดให้ แบบสอบถามประเภทนี้นิยมสร้าง ตามแนวของลิเคอร์ทซึ่งแบ่งน้ำหนักความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยไม่

¹⁹ สมบูรณ์ ธรรมเสก, ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของ คณะกรรมการหมู่บ้านน้ำพุ หมู่ที่ 5 ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช, สารนิพนธ์ศาส นาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2551, หน้า 8-9.

²⁰ ชาติชาย โทสินธิติ, “ความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการตั้งสถานกาสติ โนขึ้นใน เขตทุ่งกุลาร้องไห้, วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยมหิดล : ภาค วิชาการปกครอง คณะสังคมศาสตร์), 2529, หน้า 15.

²¹ พจนมาศย์ วิชัยยา, “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองป่าครั่ง อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2545, หน้า 20.

แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนขึ้นอยู่กับใจความว่าจะเป็นปฏิฐานหรือ
นิเสธ”²²

อดิศร คุณลาพันธ์ อ้างจาก พรเพ็ญ เพ็ชรสุขศิริ ได้กล่าวว่า “การสร้างมาตรวัดความคิดเห็น
ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายมี 4 วิธี คือ

1) Thurstone's Method

เป็นวิธีสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาณแล้วเปรียบเทียบความคิดเห็นเป็นช่วง scale ที่มีช่วง
เท่ากัน

2) Guttman's Scale

เป็นวิธีวัดความคิดเห็นแล้วจัดอันดับสูง-ต่ำ แล้วเปรียบเทียบกัน

3) Semantic Differential Scale

เป็นวิธีการวัดความคิดเห็น โดยอาศัยคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น ดี-เลว สูง-ต่ำ
อ้วน-ผอม ฯลฯ

4) Likert's Method

เป็นวิธีการสร้างมาตรวัดทัศนคติและความคิดเห็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นวิธี
สร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางขึ้นชอบหรือไม่ชอบ โดยจัด
อันดับความขึ้นชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบ และให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 หรือ
+2, +1, 0, -1, -2 ตามลำดับ”²³

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่าการวัดความคิดเห็นโดยทั่วไปมีสิ่งประกอบสามอย่าง
คือ บุคคลที่ถูกวัด สิ่งเร้าและมีการตอบสนอง ซึ่งจะออกมาเป็นระดับ สูง ต่ำ น้อย มาก วิธีวัดคว
ความคิดเห็นนั้น โดยมากจะใช้ในการตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้ที่ตอบคำถามเลือกตอบ
แบบสอบถามการใช้แบบสอบถาม สำหรับวัดความคิดเห็น จะต้องระบุให้ผู้ตอบ ตอบว่าเห็นด้วยกับ
ข้อความที่กำหนดให้แบบสอบถามประเภทนี้นิยมสร้างตามแนวคิดของลิเคอร์ท ซึ่งแบ่งน้ำหนักคว

²²นิติรัฐ คำสิงห์นอก, “ศึกษาความคิดเห็นของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในการมีส่วนร่วมในการ
ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลไพล อำเภอชุมพวง จังหวัด
นครราชสีมา”, สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนานาชาติซิลเลอร์ - แอส
ตมฟอร์ด), 2545, หน้า 11.

²³อดิศร คุณลาพันธ์, “ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมันจังหวัดนนทบุรี”, สารนิพนธ์ศาสตร
มหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, หน้า 12.

คิดเห็นเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนขึ้นอยู่กับใจความว่าเป็นปฏิฐานหรือปฏิเสธซึ่งการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวัดตามแนวของ ลีเคอร์ท

2.1.5) ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดความคิดเห็น

ดิน ปรัชญพฤทธิ ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็น ตามทัศนะของ ฟอสเตอร์ (Foster) และ ออสแคมป์ (Oskamp) ดังนี้

ฟอสเตอร์ (Foster) ได้กล่าวเกี่ยวกับ ความคิดเห็นว่ามีมูลเหตุ 2 ประการ คือ

1) ประสบการณ์ที่บุคคล มีต่อสิ่งของ บุคคล หมู่คณะ เรื่องราวต่าง ๆ หรือสถานการณ์ ความคิดเห็นที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการ ได้พบเห็น ความคุ้นเคยอาจถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ตรงจากการ ได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นรูปถ่าย หรืออ่านจากหนังสือ โดยไม่ได้พบเห็นของจริง ถือว่าเป็นประสบการณ์ ทางอ้อม

2) ระบบค่านิยม และการตัดสินใจค่านิยม เนื่องจากจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินใจค่านิยมไม่เหมือนกัน คนแต่ละกลุ่มจึงมีความคิดเห็นในสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไป

ออสแคมป์ (Oskamp) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดความคิดเห็นดังนี้ คือ

1) ปัจจัยทางพันธุกรรมและสรีระ คือ อวัยวะต่าง ๆ ของบุคคลที่ใช้รับรู้ความผิดปกติของ อวัยวะ ความบกพร่องของอวัยวะสัมผัสซึ่งมีต่อความคิดเห็น ไม่ติดต่อบุคคลภายนอก

2) ประสบการณ์โดยตรงจากบุคคล คือ บุคคลได้ประสบกับเหตุการณ์ด้วยตนเองการกระทำด้วยตนเอง หรือได้พบเห็น ทำให้บุคคลมีความพึงใจและเกิดความคิดต่อประสบการณ์เหล่านั้นต่างกัน

3) อิทธิพลของผู้ปกครอง คือ เมื่อเป็นเด็ก ผู้ปกครองจะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและให้ข้อมูลแก่เด็ก ได้มาก ซึ่งจะมีต่อพฤติกรรมและความคิดเห็นของเด็กด้วย

4) ทัศนคติและความคิดเห็นของกลุ่ม คือ เมื่อบุคคลเจริญเติบโตย่อมจะต้องมีกลุ่มและสังคม ดังนั้นความคิดเห็นของกลุ่มเพื่อน กลุ่มอ้างอิง หรือการอบรมสั่งสอนของ โรงเรียน หน่วยงานที่มีความคิดเห็นเหมือนหรือแตกต่างกัน ย่อมจะมีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลด้วย

5) สื่อมวลชน คือ สื่อต่าง ๆ ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนเรา ดังนั้นสื่อเหล่านี้ ซึ่ง ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร จึงเป็นปัจจัยอันหนึ่งที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคล²⁴

²⁴ดิน ปรัชญพฤทธิ, ทฤษฎีองค์การ, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์, 2538), หน้า 49.

นิตिरัฐ คำสิงห์นอก เสนอว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลที่ทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกันประกอบด้วย

1) ปัจจัยทางพันธุกรรมและสรีระ

คือ อวัยวะต่าง ๆ ของบุคคลที่ใช้ในการรับรู้ความผิดปกติของอวัยวะหรือความบกพร่องของอวัยวะสัมผัส ซึ่งจะมีผลต่อความคิดเห็นที่ไม่ดีต่อบุคคลภายนอก

2) ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล

คือ การที่บุคคล ได้ประสบกับเหตุการณ์ด้วยตนเองกระทำด้วยตนเอง หรือได้พบเห็นทำให้บุคคลมีความฝังใจและเกิดความคิดต่อประสบการณ์เหล่านั้นต่างกัน

3) อิทธิพลของผู้ปกครองเมื่อครั้งยังเป็นเด็ก

ผู้ปกครองจะเป็นผู้ที่ใกล้ชิด และให้ข้อมูลแก่เด็ก ได้มาก ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมและความคิดเห็นของเด็กด้วย

4) ทศนคติและความคิดเห็นของกลุ่มเป็นสังคม

กลุ่มอ้างอิงที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคล การอบรมสั่งสอนของกลุ่ม หรือสังคมที่มีความคิดเหมือนหรือแตกต่างกัน ย่อมมีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลด้วย

5) สื่อสารมวลชน

คือ สิ่งต่าง ๆ ที่เขามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน และเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคล สื่อเหล่านั้น ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร ความคิดเห็น เป็นลักษณะของแต่ละบุคคล การวัดจึงวัดจากแรงจูงใจ การรับรู้

โดยมีข้อแตกต่างของประสบการณ์และปัจจัยอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง สามารถกระทำการวัดได้หลายวิธี ส่วนมากจะใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ซึ่งวิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็น โดยมีการแสดงข้อความทั้งทางบวกและทางลบปะปนกัน โดยมีมาตรวัดได้หลายชนิด เช่น มาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert Scale) เป็นมาตรวัดแบบมีเกณฑ์เปรียบเทียบ (Comparative Rating Scale) เป็นข้อความที่วัดทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีข้อความทั้งทางบวกและทางลบปะปนกัน กำหนดช่วงความรู้สึกรู้สึกของบุคคลออกเป็น 5 ช่วง คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง²⁵

²⁵ นิตिरัฐ คำสิงห์นอก, “ศึกษาความคิดเห็นของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลไพล อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา”, สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, หน้า 11.

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นนั้นมาจากอิทธิพลหลายด้าน แต่ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือปัจจัยที่มาจากสื่อมวลชน แต่ทั้งนี้สื่อก็เชื่อว่าจะถูกต้องทุกเรื่อง เราจึงต้องใช้ประสบการณ์หลายด้านมาเป็นองค์ประกอบในการวิเคราะห์

2.1.6) การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น (Attitude Change)

สมบูรณ ธรรมศก ได้กล่าวถึง แนวคิดการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น ตามทัศนะของเซอร์เบริท ซี.เคลแมน ซึ่งได้อธิบายถึง การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น โดยมีความเชื่อว่า ความคิดเห็นเดียวกัน อาจเกิดในตัวบุคคลด้วยวิธีที่แตกต่างกันจากความคิดนี้ เซอร์เบริท ได้แบ่งกระบวนการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นออกเป็น 3 ประการ คือ

1) การยินยอม (Compliance)

การยินยอมจะเกิดได้เมื่อบุคคลยอมรับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อตัวเขาและมุ่งหวังจะได้รับความพอใจจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลนั้น การที่บุคคลยอมรับทำตามสิ่งที่อยากให้เขากระทำนั้น ไม่ใช่เพราะบุคคลเห็นด้วยกับสิ่งนั้น แต่เป็นเพราะเขาคาดหวังว่าจะได้รับรางวัลหรือการยอมรับกระทำตามนั้น เป็นผลมาจากอิทธิพลทางสังคมหรืออิทธิพลของสิ่งของที่ก่อให้เกิดการยอมรับนั้น กล่าวได้ว่าการยอมรับการกระทำตามนี้ เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น ซึ่งจะมีผลผลักดันให้บุคคลยอมรับทำตามมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับจำนวนหรือความรุนแรงของรางวัลและการลงโทษ

2) การเลียนแบบ (Identification)

การเลียนแบบ เกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับสิ่งเร้า หรือสิ่งกระตุ้น ซึ่งการยอมรับนี้เป็นผลมาจากการที่บุคคลต้องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรือที่พอใจระหว่างตนเองกับผู้อื่นจากการเลียนแบบนี้ ความคิดเห็นของบุคคลจะเปลี่ยนไปมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าให้เกิดการเลียนแบบ กล่าวได้ว่า การเลียนแบบเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น ซึ่งผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนี้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความ โน้มโน้มใจของสิ่งเร้าที่มีต่อบุคคลนั้น การเลียนแบบจึงขึ้นอยู่กับพลัง (Power) ของผู้ส่งสารบุคคลจะรับเอาบทบาททั้งหมดของคนอื่นมาเป็นของตัวเองหรือการแลกเปลี่ยนบทบาทซึ่งกันและกัน บุคคลจะเชื่อในสิ่งที่ตัวเองเลียนแบบ แต่ไม่รวมถึงเนื้อหาและรายละเอียดในการเลียนแบบ ความคิดเห็นของบุคคลจะเปลี่ยนไปมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

3) ความต้องการที่อยากจะเปลี่ยน (Internalization)

เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับสิ่งที่มีอิทธิพลเหนือกว่า ซึ่งตรงกับความต้องการภายในค่านิยมของเขา พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปในลักษณะนี้จะสอดคล้องกับค่านิยม ที่บุคคลมีอยู่เดิม ความพึงพอใจ ที่ได้ขึ้นอยู่กับ เนื้อหารายละเอียดของพฤติกรรมนั้น ๆ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ถ้าความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมถูกกระทบไม่ว่าจะในระดับใดก็ตามจะมีผลต่อการเปลี่ยนความ

คิดเห็นทั้งสิ้น นอกจากนี้องค์ประกอบต่างๆในกระบวนการสื่อสาร เช่น คุณสมบัติ ของผู้ส่งสารและ ผู้รับสารลักษณะของข่าวสารตลอดจน ช่องทางในการสื่อสารล้วนแล้วแต่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นได้ทั้งสิ้นนอกจากนี้ ความคิดเห็นของบุคคลเมื่อเกิดขึ้นแล้ว แม้จะคงทน แต่ ก็จะสามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยตัวบุคคล สถานการณ์ ข่าวสาร การชวนเชื่อและสิ่งต่าง ๆที่ทำให้เกิด การยอมรับในสิ่งใหม่ แต่จะต้องมีความสัมพันธ์กับค่านิยมของบุคคลนั้น นอกจากนี้อาจเกิดการ ยอมรับโดยการบังคับ เช่น กฎหมาย ข้อบังคับ²⁶

2.1.8) ทฤษฎีความคิดเห็น

ทฤษฎีความคิดเห็นตามทัศนะของแมก ไกวัวร์และมิลแมน และพฤติกรรมเชื่อมโยง ดังนี้

1) ทฤษฎีของแมก ไกวัวร์และมิลแมน

สมบูรณ ธรรมเสก ได้นำเสนอทัศนะของ แมก ไกวัวร์และมิลแมน ซึ่งกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลง ความคิดเห็น โดยใช้อิทธิพลทางสังคมเกิดจากความเชื่อที่ว่าบุคคลจะพัฒนาความคิดเห็นของตนเองใน ลักษณะใดนั้น ขึ้นอยู่กับข้อมูลทางสังคม สิ่งที่มีอิทธิพลทางสังคม แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

(1) กลุ่มอ้างอิง (Reference Group)

หมายถึง กลุ่มบุคคลที่เราใช้เป็นมาตรฐานสำหรับประเมินความคิดเห็น ความสามารถ หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยทั่วไปบุคคลจะใช้กลุ่มอ้างอิงเพื่อประเมินความคิดเห็น ของตน และตัดสินใจว่า ความคิดเห็นของตนถูกต้อง เพราะคิดว่าคนส่วนใหญ่ในกลุ่มมีความคิดเห็น เช่นเดียวกันนี้

(2) บุคคลอ้างอิง (Referene Individuals)

หมายถึง บุคคลที่เราใช้เป็นมาตรฐานเพื่อประเมินความคิดเห็น ความสามารถของเรา หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น อิทธิพลของผู้อื่นที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลตรงกับกระบวนการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เรียกว่า การเลียนแบบ(Identification) ซึ่งเป็นกระบวนการที่บุคคลรับเอา คุณสมบัติของผู้อื่นมาเป็นของตน ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง องค์ประกอบ ของความคิดเห็นในส่วนของรับรู้เชิงแนวคิด (Cognitive Component) และเมื่อองค์ประกอบส่วน ใดส่วนหนึ่งเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบส่วนอื่นจะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงด้วยบุคลากรทาง การแพทย์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร ต้องมีความเชี่ยวชาญ (Expertness) และความน่าไว้วางใจ (Trustworthiness) จะทำให้มีความน่าเชื่อถือสูง สามารถชักจูงใจได้ดีอีกทั้งมีบุคลิกภาพ (Personality) ดี

²⁶สมบูรณ ธรรมเสก, “ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของ คณะกรรมการหมู่บ้านน้ำพุ หมู่ที่ 5 ตำบลลำไใหญ่ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครศรีธรรมราช”, สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, หน้า 9 - 10.

ก็จะมีความสำคัญต่อการยอมรับ นอกจากนี้หากข้อมูลข่าวสาร มีการเตรียมมาเป็นอย่างดี การเรียงลำดับความชัดเจน ตลอดจนมีความกระชับและมีช่องทางในการส่งที่เหมาะสม ผู้ใช้บริการซึ่งรับสารก็อยากฟัง และมีแนวโน้มที่จะปรับเปลี่ยน พฤติกรรมตามคำแนะนำหรือชักจูง”²⁷

ประภาพัฒน์ สุวรรณ ได้กล่าวถึง แนวคิดสนับสนุนของแมกไกวร์และมิลแมนว่า “อายุ มีผลต่อเจตคติของบุคคล ส่วนใหญ่มักปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไปยาก ซึ่งทำให้ผลต่อเจตคติของเขาเอง นอกจากอายุแล้วยังมีตัวแปรอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น ปฏิกริยาของบุคคลต่อสิ่งเร้า ข่าวสาร เป็นต้น บุคคลที่แตกต่างกันจะมีปฏิกริยาไม่เหมือนกัน ผลที่จะมีต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติความคิทย่อมแตกต่างกันไปด้วย”²⁸

ดังนั้น ความคิดเห็นของบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะการยอมรับหรือปฏิเสธขึ้นอยู่กับสภาพ ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งตัวแปรเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น

2) ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ความคิดเห็น และพฤติกรรมเชื่อมโยง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ความคิดเห็นและพฤติกรรม (KAP) เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับตัวแปร 3 ตัว คือ ความรู้ (Knowledge) ความคิดเห็น (Attitude) และการยอมรับปฏิบัติ (Practice) ของผู้รับสารอันอาจมีผลกระทบต่อสังคมต่อไป จากการรับสารนั้น ๆ การเปลี่ยนแปลงทั้งสามประเภนี้ จะเกิดขึ้นในลักษณะต่อเนื่อง กล่าวคือ เมื่อผู้รับสารได้รับสารก็จะทำให้เกิดความรู้ เมื่อเกิดความรู้ขึ้นก็จะไปมีผลทำให้เกิดความคิดเห็น และขั้นสุดท้ายคือ การก่อให้เกิดการกระทำทฤษฎีนี้ อธิบาย การสื่อสารหรือสื่อมวลชนว่า เป็นตัวแปรต้นที่สามารถเป็นตัวนำการพัฒนาเข้าไปสู่ชนบทได้ด้วย การอาศัย KAP เป็นตัวแปรตามในการวัดความสำเร็จของการสื่อสารเพื่อการพัฒนา”²⁹

จะเห็นได้ว่า สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการนำข่าวสารต่าง ๆ ไปเผยแพร่เพื่อให้ประชาชนในสังคมได้รับทราบ ว่า ขณะนี้ในสังคมมีปัญหาอะไร เมื่อประชาชนได้รับทราบข่าวสารนั้น ๆ ย่อมก่อให้เกิดความคิดเห็นและเกิดพฤติกรรมต่อไป ซึ่งมีลักษณะสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่เป็นที่ยอมรับกันว่าการสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยผ่านสื่อชนิดต่าง ๆ ไปยังกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งต้องประกอบด้วย

²⁷ เรื่องเดียวกัน.

²⁸ ประภาพัฒน์ สุวรรณ, ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย, อ้างแล้ว, หน้า 50.

²⁹ สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, การโฆษณาหาเสียงกับพฤติกรรมการเลือกตั้ง, (กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533), หน้า 118.

ความรู้ (Knowledge) เป็นการรับรู้เบื้องต้น ซึ่งบุคคลส่วนมากจะได้รับผ่านประสบการณ์ โดยการเรียนรู้จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (S-R) แล้วจัดระบบเป็น โครงสร้างของความรู้ที่ผสมผสานระหว่างความจำ (ข้อมูล) กับสภาพจิตวิทยา ด้วยเหตุนี้ความรู้จึงเป็นความจำเป็นที่เลือกสรร ซึ่งสอดคล้องกับสภาพจิตใจของตนเอง ความรู้จึงเป็นกระบวนการภายใน อย่างไรก็ตามความรู้ก็อาจสื่อสารนั้น อาจปรากฏได้จากสาเหตุ 5 ประการ คือ

1) การตอบข้อสงสัย (Ambiguity Resolution)

การสื่อสารมักจะสร้างความสับสนให้สมาชิกในสังคม ผู้รับสาร จึงมักแสวงหาสารสนเทศ โดยการอาศัยสื่อทั้งหลายเพื่อตอบข้อสงสัย และความสับสนของตน

2) การสร้างทัศนคติ (Attitude Formation)

ผลกระทบเชิงความรู้ต่อการปลูกฝังทัศนคติ นั้น ส่วนมากนิยมใช้กับสารสนเทศที่เป็นนวัตกรรม เพื่อสร้างความคิดเห็นให้คนยอมรับการแพร่ นวัตกรรมนั้น ๆ (ในฐานะความรู้)

3) การกำหนดวาระ (Agenda Setting)

เป็นผลกระทบเชิงความรู้ที่สื่อกระจายออกไป เพื่อให้ประชาชนตระหนักและผูกพันกับประเด็นวาระที่สื่อกำหนดขึ้น หากตรงกับภูมิหลังของปัจเจกชนและค่านิยมของสังคมแล้ว ผู้รับสารก็จะเลือกสรรสารสนเทศนั้น

4) การพอกพูนระบบความเชื่อ (Expansion of Belief System)

การสื่อสารสังคมมักกระจายความเชื่อ ค่านิยม และอุดมการณ์ด้านต่าง ๆ ไปสู่ประชาชน จึงทำให้ผู้รับสารรับทราบระบบความเชื่อที่หลากหลาย และลึกซึ้ง ไว้ในความเชื่อของตนมากขึ้นไปเรื่อยๆ

5) การรู้แจ้งต่อค่านิยม (Value Clarification)

ความขัดแย้งในเรื่องค่านิยม และอุดมการณ์เป็นภาวะปกติของสังคม สื่อมวลชนที่น่าเสนอข้อเท็จจริงในประเด็นเหล่านี้ ย่อมทำให้ประชาชนผู้รับสารเข้าใจถึงค่านิยมเหล่านั้นแจ้งชัดขึ้น

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความคิดเห็น การปฏิบัติ ได้อธิบายความสัมพันธ์ใน 4 ลักษณะ คือ

1) การปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่แสดงออกมาจะเป็นไปตามความคิดเห็นและความรู้ที่บุคคลนั้นมีอยู่โดยมีความคิดเห็นเป็นตัวกลาง ทัศนคติจะเกิดจากความรู้ที่มีอยู่และการปฏิบัติจะแสดงออกไปตามความคิดเห็นนั้น และทัศนคติจะเกิดจากการรู้ที่มีอยู่และการปฏิบัติจะแสดงออกไปตามความคิดเห็นนั้น และทัศนคติจะเกิดจากการปฏิบัติและเกิดความรู้ตามมาด้วย

2) การปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่เกิดจากความรู้และความคิดเห็นมีความสัมพันธ์หรือความรู้กับความคิดเห็นมีผลร่วมกันเกี่ยวข้องกันก่อให้เกิดการปฏิบัติตามมาได้ และการปฏิบัติก็ส่งผลให้เกิดความรู้และความคิดเห็นได้

3) ความรู้และความคิดเห็นต่างทำให้เกิดการปฏิบัติได้ และการปฏิบัติก่อให้เกิดความรู้ และความคิดเห็น โดยที่ความรู้และความคิดเห็นไม่จำเป็นต้องสัมพันธ์กัน

4) ความรู้มีผลต่อการปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อม บุคคลมีความรู้และปฏิบัติตามความรู้นั้น หรือความรู้มีผลต่อความคิดเห็นก่อนแล้วการปฏิบัติที่เกิดขึ้นเป็นไปตามความคิดเห็นนั้น และการปฏิบัติมีผลต่อความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม มีความคิดเห็นเป็นตัวกลางทำให้เกิดการปฏิบัติตามมา

จากการศึกษา แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็นของแมคไกว์ และมิลแมน ทฤษฎีพฤติกรรมเชื่อมโยงความรู้ สรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยได้รับแรงจูงใจตามที่ได้ถูกสั่งสอนอบรมมาเป็นระยะเวลาที่นานพอสมควรหรือได้รับประสบการณ์มาแล้วแสดงออกในลักษณะต่างๆ พฤติกรรมสัมพันธ์อันกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความคิดเห็นและพฤติกรรม ซึ่งความรู้มีส่วนสำคัญที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจ แรงจูงใจที่จะปฏิบัติพฤติกรรมและก่อให้เกิดความสามารถในการที่จะปฏิบัติพฤติกรรม ความคิดเห็นมีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมของบุคคล และขณะเดียวกัน พฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลมีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลนั้นด้วย กล่าวคือ ถ้าบุคคลนั้นมีความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งดี ความคิดเห็นต่อสิ่งนั้นจะติดตามไปด้วย ซึ่งการมีทัศนคติที่ดีย่อมส่งผลให้เกิดการปฏิบัติที่ดีด้วย

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

ในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาเรื่องความหมายและแนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการ ดังนี้

2.2.1) ความหมายของการบริหารจัดการ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ให้ความหมายของ“การจัดการ”ว่า “การจัดการ (Management) หมายถึง ผู้สั่งการ ผู้ควบคุมงาน ผู้ดำเนินงาน”³⁰

สมพงษ์ เกษมสิน กล่าวว่า “การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยมีปัจจัยหลายประการเป็นองค์ประกอบในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีปัจจัยหลายประการเป็นองค์ประกอบในการดำเนินงาน ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ เป็นอุปกรณ์ในการขับเคลื่อนในการปฏิบัติงาน

การจัดการมีประสิทธิภาพ สามารถทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จได้ การประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เชิงการเมือง สังคมเศรษฐกิจ อาศัยความสามารถของผู้จัดการตลอดจนรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพสูง ล้วนแต่เป็นงานที่ทำทลายความสามารถทางด้านการจัดการทั้งสิ้น จากการดำเนินธุรกิจต่างๆ ทั้งที่ก้าวหน้าและกำลังพัฒนา บางครั้งต้องประสบความล้มเหลวเป็นจำนวนมาก สาเหตุสำคัญ

³⁰ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542, อ้างแล้ว, หน้า 298.

คือ การจัดการที่หย่อนประสิทธิภาพ ซึ่งมีผลทำให้เกิดข้อผิดพลาดและนำไปสู่ความล้มเหลวของกิจการ”³¹

พิมลจันทร์ นามวัฒน์ กล่าวว่า “การจัดการ” (Management) คือ การผสมผสานทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปเพื่อบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดตำแหน่งทางการแข่งขันขององค์กรเพื่อดำเนินงานในรูปแบบของวิสัยทัศน์ภารกิจ นโยบาย เป้าหมายและกลยุทธ์ที่ชัดเจนและใช้เป็นแนวทางสำหรับกำกับใช้ทรัพยากรในแผนงานต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำองค์กรไปสู่การมีความได้เปรียบทางการแข่งขันมีการเจริญเติบโตที่ยั่งยืนในระยะยาว”³²

ศิริอร ชันทรหัตถ์ กล่าวว่า “การบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ คำว่า “บริหาร” ใช้ได้ทั้งการบริหารกิจการของรัฐบาลในส่วนที่เรียกว่า “รัฐกิจ” และการบริหารกิจการของเอกชนที่เรียกว่า “ธุรกิจ” ภาคธุรกิจ เช่น การบริหารกระทรวง ทบวง กรม ภาคธุรกิจ เช่น การบริหารธุรกิจของบริษัทห้างร้านต่าง ๆ เป็นต้น”³³

พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ กล่าวว่า “การจัดการ มักนิยมใช้ในแวดวงธุรกิจเอกชนซึ่งมุ่งแสวงหากำไรเป็นเป้าหมายหลัก ส่วนผลที่พึงตกแก่สาธารณะ (Public) ถือเป็นเพียงเป้าหมายรองหรือผลพลอยได้มากกว่าอย่างใดก็ตาม การบริหารภาครัฐ ในระยะต่อมาก็เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจมากขึ้น”³⁴

จากทัศนะและแนวคิดของนักวิชาการสรุปความสาระสำคัญของการบริหารจัดการได้ 4 ประการ คือ

- 1) ต้องมีองค์การ (Organization) และองค์การนั้นต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ที่แน่ชัด
- 2) ต้องมีคนทำงาน คนซึ่งทำงานนี้จะต้องมีการทำงานร่วมกัน ดังนั้น คนจึงเป็นส่วนอันสำคัญในการบริหารหรือการทำงาน
- 3) ต้องมีทรัพยากรในการบริหาร ซึ่งนอกจากคน (Men) แล้วจะต้องมีทรัพยากรอื่นที่สำคัญ ได้แก่ เงิน (Money) วัสดุ (Material) วิธีการ (Method) ในการทำงาน

³¹ สมพงษ์ เกษมสิน, การปกครองของไทย, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2526), หน้า 131.

³² พิมลจันทร์ นามวัฒน์, องค์กรและการจัดการ สาขาวิทยาการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2544), หน้า 17.

³³ ศิริอร ชันทรหัตถ์, การบริหารเชิงกลยุทธ์, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2539), หน้า 2 - 3.

³⁴ พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์, การบริหารจัดการโครงการพัฒนาสังคมแบบก้าวหน้า, (ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2541), หน้า 41.

4) ต้องมีการจัดการในการบริหารหรือการทำงาน เป็นต้นว่าการจัดสายการบังคับบัญชา การกำหนดระเบียบ วิธีการทำงาน เพื่อให้การทำงานเป็นไปโดยราบรื่น และบรรลุวัตถุประสงค์

2.2.2) แนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการ

แนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการ ผู้วิจัยมุ่งจะกล่าวถึงรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรการบริหาร กระบวนการบริหาร และการบริหารจัดการองค์การที่ดี ดังนี้

1) รูปแบบการบริหารจัดการ

รูปแบบการบริหารจัดการ มี 2 ประการ คือ การบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และมุ่งประสิทธิภาพ ดังนี้

1.1) การบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

เนาวรัตน์ แยมแสงสังข์ ได้กล่าวถึง ลักษณะขององค์การที่บริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์สรุปได้ดังนี้

- (1) องค์การกำหนดพันธกิจ วัตถุประสงค์ เน้นเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมมีตัวชี้วัดที่สามารถวัดได้
- (2) ลักษณะที่มีการตัดสินใจในการจัดสรรงบประมาณ โดยยึดผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก
- (3) ลักษณะที่ทุกคนรับผิดชอบต่อผลงานที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นผลที่ได้รับการตอบแทนตามความเหมาะสมและที่ได้ประเมินไว้ จากผลสัมฤทธิ์ของงาน
- (4) ลักษณะการนำแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลไปบูรณาการเศรษฐกิจสังคมและภาคธุรกิจเอกชน
- (5) ลักษณะการรองรับของกฎหมายและกระบวนการทางกฎหมายกล่าวเพื่อความยุติธรรมเป็นต้น”

ปัจจัยสำคัญของการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือ ความชัดเจนของเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กระบวนการ ผลผลิตและผลลัพธ์ของงาน ซึ่งจำเป็นต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของงานอย่างเป็นรูปธรรมมีเครื่องมือวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานรวมถึงความประหยัดของปัจจัยนำเข้า³⁵

³⁵เนาวรัตน์ แยมแสงสังข์, สังคมวิทยาชนบท : พื้นฐานการพัฒนา, (ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2534), หน้า 212.

สุพรรณิ ไพรัชเวทย์ กล่าวว่า “การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management-RBM) คือ การบริหาร โดยมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานหรือผลสัมฤทธิ์เป็นหลัก เป็นเรื่องที่สำคัญน่าสนใจอย่างยิ่งต่อการพัฒนาบุคลากร และระบบทำงาน”³⁶ ซึ่งมีลักษณะดังนี้

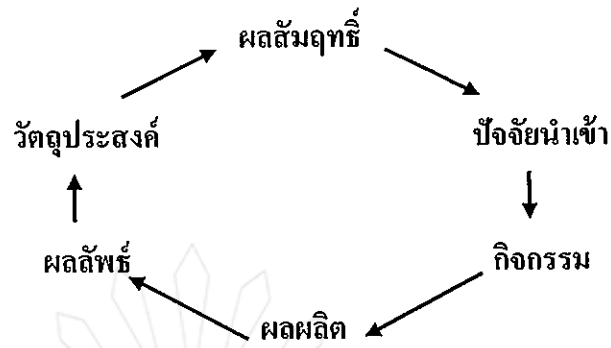
- (1) มีพันธกิจ และวัตถุประสงค์ชัดเจนมีเป้าหมายเป็นรูปธรรม
- (2) ผู้บริหารทุกระดับมีเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน สั้นกระชับ ไม่คลุมเครือ มีฐานมาจากพันธกิจขององค์กร
- (3) เป้าหมายสามารถวัดได้อย่างเป็นรูปธรรม มีตัวชี้วัด ติดตาม เทียบเคียงผลได้กับองค์กรอื่น ๆ ได้
- (4) ใช้ผลสัมฤทธิ์ของงานในการตัดสินใจจัดสรรงบประมาณ และการช่วยเหลืออื่น ๆ
- (5) เจ้าหน้าที่ทุกคนรู้ว่างานที่องค์กรคาดหวัง คือ อะไร
- (6) มีการกระจายอำนาจตัดสินใจการบริหารเงิน คน ผู้ระดับล่าง
- (7) มีระบบสนับสนุนในเรื่องระเบียบการทำงาน สถานที่ อุปกรณ์ สามารถตัดสินใจได้เร็ว ถูกต้อง บนฐานข้อมูล
- (8) มีวัฒนธรรมและอุดมการณ์ร่วมกัน ก่อให้เกิดองค์กรเรียนรู้ ให้อภัย คิดต่อประสานภายนอก และนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน
- (9) เจ้าหน้าที่มีขวัญกำลังใจดี ผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ

ตามที่กล่าวมานี้จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยสำคัญของการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือ ความชัดเจนของเป้าหมาย วัตถุประสงค์กระบวนการผลิตและผลลัพธ์ของงาน ซึ่งจำเป็นต้องมีการกำหนดตัวชี้วัด ความสำเร็จของงานอย่างเป็นรูปธรรมมีเครื่องมือวัดประสิทธิภาพประสิทธิผลของงานรวมถึงความประหยัดของปัจจัยนำเข้า

การบริหารในอดีต เน้นที่ปัจจัยนำเข้า (เงิน คน วัสดุ ครุภัณฑ์) และการทำงานตามกฎระเบียบและความถูกต้องตามกฎหมายและมาตรฐาน แต่การบริหารในปัจจุบันเน้นความสำเร็จ คือ การมีระบบข้อมูลที่เที่ยงตรงเชื่อถือได้ และการปฏิบัติ ผลสัมฤทธิ์จึงมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องและสะท้อนกลับเป็นวงจร

³⁶สุพรรณิ ไพรัชเวทย์, หลักการบริหาร, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2534), หน้า 16-19.

ภาพที่ 2.1 แสดงผลสัมฤทธิ์และความสัมพันธ์ต่อเนื่อง

การบริหารจัดการแนวใหม่

การบริหารจัดการแนวใหม่จะเห็นได้จากการบริหารจัดการของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 การควบคุมที่ตัวผลิตผล และผลลัพธ์ของการทำงานในการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ คำนึงถึงแนวคิดดังนี้

- 1) การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์
- 2) ความคล่อง ยืดหยุ่นในการบริหาร
- 3) ความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ
- 5) การบริหารเชิงกลยุทธ์

โดยปกติทำงานอะไรก็ตาม ต้องมีวัตถุประสงค์ของการทำงานที่ชัดเจนว่า จะทำอะไรต้องการให้เกิดอะไร ต้องไปหาปัจจัยต่าง ๆ เช่น คน งาน เงิน วัสดุ สิ่งของใส่เข้ามาด้วย และต้องมีกิจกรรมในการทำงาน มีขั้นตอนในการทำงาน มีกฎระเบียบ เพื่อให้ได้ผลผลิตตามที่คาดหวังไว้และถ้าเราทำงานดี ก็จะได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ยัง หมายถึง ผลผลิต (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes) ของการทำงานเพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ (Results) คือ มุ่งที่จะให้เกิดผลในการปฏิบัติงาน หรือผลสัมฤทธิ์ที่เราต้องการให้เกิดขึ้น ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการทำงานให้เสร็จตามกำหนด เกิดผลดีต่อหน่วยงานและส่วนราชการ ใช้ทรัพยากรของทางราชการให้คุ้มค่า และเน้นการทำงานโดยยึดผลลัพธ์เป็นหลัก

1.2) การบริหารแบบมุ่งประสิทธิภาพ

ติน ปรัชญพฤทธิ กล่าวไว้ว่า “ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การสนับสนุนให้มีวิธีการบริหารที่จะได้รับผลมากที่สุดโดยสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด นั่นก็คือการลดค่าใช้จ่ายด้าน

วัตถุและบุคคลลงในขณะที่พยายามเพิ่มความมั่นคง ความเร็ว และความราบเรียบของการบริหารให้มากขึ้น³⁷

สมพงษ์ เกษมสิน กล่าวว่า “หลักการงานให้มีประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- (1) ทำความเข้าใจและกำหนดแนวความคิดในการทำงานให้กระจ่างแจ้ง
- (2) ใช้หลักสามัญในการพิจารณาความน่าจะเป็นไปได้ของงาน
- (3) คำปรึกษาและแนะนำต้องสมบูรณ์และถูกต้อง
- (4) รักษาระเบียบวินัยในการทำงาน
- (5) ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม
- (6) การทำงานต้องเชื่อถือได้ มีความฉับไว มีสมรรถภาพและมีการลงทะเบีย

เป็นหลักฐาน

- (7) งานควรมีลักษณะแจ้งให้ทราบถึงการทำงานอย่างทั่วถึง
- (8) ผลของงาน ได้มาตรฐาน
- (9) การทำงานสามารถยึดเป็นมาตรฐาน
- (10) กำหนดมาตรฐานที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการฝึกสอนงานได้
- (11) ให้บำเหน็จรางวัลแก่งานที่ดี³⁸

ประสิทธิภาพ ยังหมายถึง การปฏิบัติงานที่ถูกต้องรวดเร็ว ใช้เทคนิควิธีการที่สะดวก คุ่มค่า และใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดในขณะที่ต้องการผลงานมากที่สุด

2) ทรัพยากรการบริหาร

โดยทั่วไปในการบริหารถือว่ามีทรัพยากร ที่เป็นปัจจัยสำคัญอยู่ 4 ประการ คือ คน (Men) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการบริหารจัดการ (Management) หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า 4 M's การที่ว่าปัจจัยทั้ง 4 เป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหารเกือบทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัยคน เงิน วัสดุ สิ่งของ และวิธีการจัดการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ไม่ว่าจะบริหารนั้นจะเป็นการบริหารแบบราชการหรือการบริหารแบบธุรกิจก็ตาม เหตุนี้จึงเป็นที่ยอมรับกันว่าทรัพยากรพื้นฐานในการบริหารมีอยู่ 4 ประการดังกล่าว มีนักวิชาการหลายท่านได้พิจารณาทรัพยากรการบริหารไปในลักษณะที่มีขอบเขตกว้างขวางมากยิ่งขึ้น และถือว่าเป็นทรัพยากรการบริหารเพิ่มขึ้นจากปัจจัย 4 ประการที่กล่าวมาแล้วอีก

³⁷ ดิน ปรัชญพฤทธิ, ทฤษฎีองค์การ, อ่างแล้ว, หน้า 130.

³⁸ สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหารงานบุคคลแผนใหม่, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2541), หน้า 30.

ด้วย ได้แก่ กรีนวูด ได้ให้ความเห็นว่าทรัพยากรการบริหารควรมีอย่างน้อย 7 ประการ คือ คน เงิน วัสดุ สิ่งของ อำนาจหน้าที่ (Authority) เวลา (Time) กำลังใจในการทำงาน (Will) ตลอดจนความแตกต่าง ๆ ทั้งนี้โดยย่ำถึงความสำคัญและจำเป็นของอำนาจหน้าที่ และเวลาในการบริหารไว้ว่าในการบริหารนั้นไม่ว่าจะเป็นงานของรัฐหรือเอกชนก็ตาม งานจะไม่สามารถดำเนินไปด้วยดีได้ถ้าหากปราศจากสิ่งซึ่งอำนาจหน้าที่และเช่นกันการบริหารนั้นๆ ก็จะไม่สามารถดำเนินไปด้วยดีอย่างมีคุณค่า หากมิได้กำหนดเวลาให้เหมาะสมเพียงพอกับประเภทและลักษณะของงานนั้นๆ ส่วนทางบริหารธุรกิจได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยของการบริหารเพิ่มเติมต่างออกไปอีก คือมี คน (Men) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) วิธีการ (Method) ตลาด (Market) และเครื่องจักร (Machine) หรือเรียกสั้นๆว่า 6 M's การที่มีนักวิชาการบางท่านได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมในเรื่องทรัพยากรการบริหารดังกล่าวนั้นแล้ว แม้ว่าจะเป็นเรื่องปลีกย่อยไปจากทรัพยากรการบริหารหลัก 4 ประการดังกล่าวมาแล้วในตอนต้นก็ตาม แต่ก็ช่วยทำให้มองเห็นภาพรวมของทรัพยากรทางการบริหารที่กว้างขวางมากขึ้น

3) กระบวนการบริหาร

กระบวนการบริหาร มีกระบวนการที่สำคัญตามทัศนะของ ลูเธอร์ กุลลิก (Luther Gulick) และ ลินดอล เออร์วิค (Lyndal Urwick) ได้สรุปกระบวนการบริหารและขั้นตอนที่สำคัญ 7 ประการ "POSDCORB Model" ซึ่งอธิบายตามความหมายได้ดังนี้³⁹

3.1) P = Planning

หมายถึง การวางแผน ซึ่งจะต้องคำนึงถึงนโยบาย (Policy) ทั้งนี้เพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นไว้มีความสอดคล้องกันในการดำเนินงาน แผนเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้ความรู้ในทางวิชาการและวิจรณ์ญาณวินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคตแล้วกำหนดวิธีการ โดยถูกต้องอย่างมีเหตุผล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้องและสมบูรณ์

3.2) O = Organization

หมายถึง การจัดส่วนราชการหรือองค์การ ซึ่งในการศึกษาบางแห่งก็พิจารณา รวมไปถึงการปฏิบัติงานหรือวิธีการจัดการ (Management) ด้วยเรื่องการจัดแบ่งส่วนงานนี้จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เช่น การจัดแบ่งงาน (Division of Work) เป็น กรม กอง แผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพของงานหรือจัดตามลักษณะของงานเฉพาะอย่างก็ได้ นอกจากนี้อาจพิจารณาในแง่ของการควบคุม และหรือพิจารณาในแง่หน่วยงาน เช่น หน่วยงานหลัก (Line) หน่วยงานที่ปรึกษา

³⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 7-9.

(Staff) หรือบ้างก็เรียกเป็นหน่วยงานหลัก (Line) หน่วยแนะนำหรือที่ปรึกษา (Staff) และหน่วยงานช่วยเหลือหน่วยงานอนุกร (Auxiliary) เป็นต้น

3.3) S = Staffing

หมายถึง การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้อง กับการจัดแบ่งหน่วยงานที่แบ่งไว้หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง หมายถึงการจัดเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความสามารถมาปฏิบัติงานให้เหมาะสม (Competent Man for Competent Job) หรือ Put the Right Man on the Right Job ก็รวมถึงการที่จะสร้างและธำรงค์ไว้ซึ่งสัมพันธภาพในการทำงานของคนงานและพนักงานด้วย

3.4) D = Directing

หมายถึง การศึกษาวิธีอำนาจการ รวมทั้งการควบคุมงานและนิเทศงาน ตลอดจนจรรยาบรรณในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ (Leadership) มนุษยสัมพันธ์ และการ จูงใจ เป็นต้น

การอำนาจการในที่นี้รวมถึงการวินิจฉัยสั่งการ (Decision Making) ซึ่งเป็นหลัก อันสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารงาน และขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้างานมาก เหตุเพราะว่าการที่จะอำนาจการให้ภารกิจดำเนินไปด้วยดีได้จำเป็นต้องมีการตัดสินใจที่ดีและการสั่งการที่ถูกต้องเหมาะสมแต่ลักษณะของการตัดสินใจ

3.5) CO = Coordinating

หมายถึง ความร่วมมือประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่น ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะช่วยให้การประสานงานดีขึ้นเพื่อช่วยแก้ปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน การร่วมมือประสานงานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการบริหาร เพราะเป็นกิจกรรมประจำวันที่จะต้องพึงกระทำในการปฏิบัติงานและเป็นสิ่งที่มีอยู่ในทุกระดับของงาน การร่วมมือประสานงานเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องจัดให้มีขึ้นในหน่วยงานของตน เพราะเป็นปัจจัยในอันที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์

เมื่อกล่าวถึงการประสานงานแล้ว อีกเรื่องหนึ่งที่ควรได้กล่าวถึงเพราะมีความสำคัญ และเป็นสิ่งที่คู่กันประจวบกับเงาคือ การติดต่อสื่อสาร (Communication) เพราะการติดต่อสื่อสารที่ดีจะช่วยให้เกิดการประสานงานที่ดีและทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.6) R = Reporting

หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนรวมถึงการประชาสัมพันธ์ (Public Relation) ที่ต้องแจ้งให้ประชาชนทราบด้วย อันที่จริงรายงานนี้มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสาร (Communication) อยู่มาก การรายงานโดยทั่วไป หมายถึง วิธีการของสถาบันในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการ

ให้ข้อเท็จจริง หรือการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจมาติดต่อสอบถามผู้บังคับบัญชาและหรือผู้ร่วมงาน ฯลฯ ความสำคัญของรายงานนั้นอยู่ที่จะต้องอยู่บนรากฐานของความจริง

3.7) B = Budgeting

หมายถึง การงบประมาณโดยศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงิน ตลอดจนการใช้วิธีการงบประมาณและแผนงานเป็นเครื่องมือในการควบคุมงาน วิธีการบริหารงบประมาณโดยทั่วไปมักมีวงจรที่คล้ายคลึงกันอย่างที่เรียกว่า “วงจรงบประมาณ” (Budget Cycle) ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอน ดังนี้

(1) การเตรียมการงบประมาณและการเสนอขออนุมัติ (Executive Preparation and Submission)

(2) การพิจารณาให้ความเห็นชอบของฝ่ายนิติบัญญัติ (Legislation Authority)

(3) การดำเนินการ (Executive)

(4) การตรวจสอบ (Audit)

4) การบริหารการจ้ดการองค์การที่ดี

การบริหารการจ้ดการองค์การที่ดีต้องนำหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) มาใช้เป็นแนวทางการบริหารการจ้ดการในองค์การที่ดีได้ดังนี้

4.1) หลักนิติธรรม

เป็นการปฏิบัติเกี่ยวกับการตรากฎหมาย กฎข้อบังคับให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของชุมชนและชุมชนยินยอมปฏิบัติตามกฎหมาย

4.2) หลักคุณธรรม

เป็นการปฏิบัติงานที่ยึดมั่นในความถูกต้องดีงามเป็นตัวอย่างประชาชน เพื่อเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ อุดหนุน มีระเบียบวินัย

4.3) หลักความโปร่งใส

โดยเน้นการปรับกลไกและวิธีการทำงานให้มีความโปร่งใส ให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบได้

4.4) หลักการมีส่วนร่วม

ถือเป็นการที่มีความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนตั้งแต่การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร แสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจ รวมทั้งการตรวจสอบและการประเมินผล

4.5) หลักความรับผิดชอบ

หลักข้อนี้มุ่งเน้นให้ตระหนักในอำนาจหน้าที่ของตนที่จะต้องปฏิบัติต่อประชาชนมีความใส่ใจต่อปัญหาของชุมชนและมีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ให้บรรลุผลโดยไม่เลือกปฏิบัติ และมีความกล้าหาญที่จะยอมรับผลการกระทำ

4.6) หลักความคุ้มค่า

เป็นการเน้นประสิทธิภาพในการบริหารงานโดยใช้ทรัพยากรงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน รวมทั้งการรักษาทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นให้สมบูรณ์และยั่งยืน⁴⁰

จากแนวคิดและทฤษฎีของการบริหารจัดการดังที่กล่าวมานี้ โดยเน้นหลักและทฤษฎีของการบริหารจัดการทั้ง 6 ประการ ที่ประกอบด้วย หลักนิติธรรม, หลักคุณธรรม, หลักความโปร่งใส, หลักการมีส่วนร่วม, หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า อาจสรุปองค์ประกอบพื้นฐานสำคัญของการบริหารจัดการ 4 องค์ประกอบ คือ การวางแผน การจัดองค์กร การจูงใจหรือการนำ และการควบคุม

1) การวางแผน (Planning)

เป็นการทำหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายและตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุดเพื่อมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

2) การจัดองค์กร (Organizing)

เป็นกระบวนการทำหน้าที่เกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อให้แผนที่ตั้งไว้สามารถดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จได้

3) การจูงใจหรือการนำ (Leading)

เป็นกระบวนการทำหน้าที่เกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจให้ผู้อื่น ทำงานมุ่งสู่เป้าหมายขององค์การเป็นสำคัญ

4) การควบคุม (Controlling)

เป็นกระบวนการที่มุ่งไปสู่การออกกฎระเบียบ วิธีปฏิบัติในการทำกิจกรรมขององค์การให้ได้ผลลัพธ์ตามมาตรฐานงานและเป้าหมายที่องค์การพึงประสงค์

⁴⁰ อุทัย หิรัญโต, การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์, 2523), หน้า 80.

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นในระบบการปกครองของทุกประเทศมีวัตถุประสงค์เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน กล่าวคือต้องการที่จะให้มีความมั่นคงในประเทศ ซึ่งแต่เดิมการปกครองส่วนใหญ่มิได้มีลักษณะรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลางเพื่อความสะดวกในการบริหารประเทศ แต่เมื่อชุมชนและประชาชนภายในประเทศเพิ่มมากขึ้นทำให้การจัดสรรทรัพยากรหรือสวัสดิการจากส่วนกลางเกิดความล่าช้าและไม่ทั่วถึง ดังนั้นแนวคิดในการกระจายอำนาจการบริหารการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นจึงเกิดขึ้นเพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของรัฐบาลสามารถสนองตอบความต้องการของคนในท้องถิ่นได้ทั่วถึง และแนวคิดทฤษฎีท้องถิ่นในที่นี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาเกี่ยวกับความหมาย วัตถุประสงค์ ความสำคัญ องค์ประกอบที่สำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

2.3.1) ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต กล่าวว่า “การปกครองที่รับมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครอง และดำเนินการบางอย่าง โดยการดำเนินการกันเอง เพื่อบำบัดความต้องการของตนการบริหารงานท้องถิ่นต้องมีผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน โดยให้มีอิสระในการบริหารแต่รัฐบาลยังต้องควบคุมด้วยวิธีต่าง ๆ ตามความเหมาะสมจะปราศจากการควบคุมของรัฐไม่ได้ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น”⁴¹

ประทาน คงฤทธิศึกษากร กล่าวว่า “การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่มีผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐและ โดยนัยนี้จะทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นโดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การที่จัดตั้งและถูกควบคุมโดยรัฐบาลแต่มีอำนาจในการกำหนดนโยบายของตน”⁴²

ชูศักดิ์ เทียงตรง กล่าวว่า “การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้หรือการกระจายอำนาจหรือการกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ที่เกิดจากการกระจายอำนาจให้มีอำนาจในการปกครอง รวมทั้งรับผิดชอบทั้งหมดหรือแค่เพียงบางส่วนในการบริหารภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ และอาณาเขตของงานที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย”⁴³

จากคำนิยามต่าง ๆ ข้างต้นสามารถสรุปความหมาย การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองในรูปแบบลักษณะการกระจายอำนาจบางอย่าง ซึ่งรัฐได้มอบหมายให้ท้องถิ่นทำกันเอง เพื่อให้ประชาชน

⁴¹อุทัย หิรัญโต, การปกครองท้องถิ่น, อ่างแล้ว, หน้า 28.

⁴²ประทาน คงฤทธิศึกษากร, การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2526), หน้า 8.

⁴³ชูศักดิ์ เทียงตรง, การบริหารการปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520), หน้า 12.

ในท้องถิ่นมีโอกาสปกครองและบริหารงานท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชนในท้องถิ่นให้ดำเนินงานไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตรงกับความต้องการของประชาชน โดยเหตุที่ว่าประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมจะทราบความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ดีกว่าบุคคลอื่นและย่อมมีความผูกพันต่อท้องถิ่นนั้น โดยมีงบประมาณของตนเอง และมีอิสระในการบริหารงานพอสมควร

2.3.2) วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นที่สำคัญพอสรุปได้ 4 ประการ คือ

1) ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าในการบริหารประเทศจำเป็นต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก ดังนั้นการจัดให้มีการปกครองท้องถิ่นหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ จะมีรายได้ งบประมาณของตนเองเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมาก การแบ่งเบานี้เป็นการแบ่งเบาทั้งในด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2) เพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เนื่องจากประเทศมีขนาดกว้าง ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมแตกต่างกัน การรอรับบริการจากรัฐอย่างเดียวไม่อาจตรงความต้องการอย่างแท้จริง หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้นจึงสนองตอบความต้องการนั้นได้

3) เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างกันด้วยการจัดตั้งองค์กรท้องถิ่นขึ้น จึงจำเป็นโดยให้อำนาจองค์กรท้องถิ่น จัดเก็บภาษีเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่นทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลกลาง ที่จะต้องจ่ายให้ท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลกลางไปอยู่บ้างก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างรอบคอบ

4) เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เป็นสถาบันที่ให้การศึกษากองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนจากการที่เราปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติ

2.3.3) ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ชูวงศ์ ฉายะบุตร ได้สรุปความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น ไว้ 6 ประการ

1) ปกครองส่วนท้องถิ่นคือรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนทางการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชนให้

ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครองการบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบและวางแผนต่อประโยชน์ที่จะเกิดต่อท้องถิ่นที่ตนอาศัยอันจะนำมาซึ่งความเลื่อมใสศรัทธาในระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยประชาชนมีโอกาสเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติฝ่ายบริหาร การเลือกตั้งจะเป็นการฝึกฝนให้ประชาชนมีดุลยพินิจเลือกผู้แทนที่เหมาะสม สำหรับผู้ได้รับคัดเลือกเข้าไปบริหารกิจการของท้องถิ่นนับว่าเป็นผู้นำในท้องถิ่นที่จะได้ใช้ความรู้ความสามารถบริหารงานท้องถิ่นเกิดความชำนาญในการใช้ สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติต่อไป

2) การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) หัวใจของการปกครองส่วนท้องถิ่นประการหนึ่งก็คือ การปกครองตนเองไม่ใช่เกิดจากคำสั่งเบื้องบน การปกครองตนเองก็คือการปกครองที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับการเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่นโดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนแล้ว ผู้บริหารส่วนท้องถิ่นต้องรับฟังเสียงประชาชนด้วยวิถีทางประชาธิปไตยต่าง ๆ

3) การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาระยะของรัฐบาล เป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจ

4) การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่น ตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพเนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาชน ความต้องการและปัญหาต่างกัน ผู้ที่ให้บริการหรือแก้ไขปัญหาที่ถูกจุดกับความต้องการของประชาชน ก็ต้องรู้ถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดี

5) การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของประเทศในอนาคต ผู้นำหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมืองการได้รับเลือกตั้งการสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่น ย่อมเป็นพื้นฐานที่ดีต่ออนาคตทางการเมืองของตนและยังฝึกทักษะการบริหารงานในท้องถิ่นอีกด้วย

6) การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวความคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง การปกครองส่วนท้องถิ่นโดยยึดหลักการกระจายอำนาจทำให้เกิดการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การดำเนินการพัฒนาชนบทที่ผ่านมายังมีอุปสรรคสำคัญประการหนึ่งคือ การมีส่วนร่วมจากประชาชนในท้องถิ่นอย่างเต็มที่⁴⁴

⁴⁴ชูวงศ์ ฉายะบุตร, การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์เนศพรีนติ้งเซ็นเตอร์ จำกัด, 2539), หน้า 27.

จากทัศนะของนักวิชาการที่ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์และความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ การปกครองท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจ ซึ่งรัฐได้มอบหมายให้ท้องถิ่นทำกันเอง โดยยึดหลักการกระจายอำนาจทำให้เกิดการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสปกครองและบริหารงานท้องถิ่นด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบและหวงแหนต่อประโยชน์ที่จะเกิดต่อท้องถิ่น

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แนวคิดทฤษฎีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองผู้วิจัยมุ่งที่จะกล่าวถึง ความเป็นมาของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง การบริหารจัดการ ลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุน และความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดังนี้

2.4.1) ความเป็นมาของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ผู้วิจัยมุ่งจะกล่าวถึง ความเป็นมา รูปแบบการบริหารจัดการกองทุน นโยบายหลัก ระยะเวลาดำเนินงาน การดำเนินตามนโยบาย ปรัชญากองทุนกับแนวคิดทฤษฎี ดังนี้

ความเป็นมาของกองทุนหมู่บ้าน

กองทุนหมู่บ้านได้เริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการตั้งแต่ ปี 2517 ภายใต้ชื่อที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตหรือกลุ่มออมทรัพย์ฯ โดยมีพัฒนาการเป็นที่ปรึกษาส่วนใหญ่พบว่าดำเนินการตามรูปแบบของกรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งมีรูปแบบการบริหารจัดการค่อนข้างอิสระ กลุ่มออกกระเป๋ยบ/ ข้อตกลงร่วมกันได้ ไม่มีระเบียบอื่น มาครอบงำ วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งก็เพื่อแก้ปัญหาความยากจน หลังจากนั้นก็ได้มีการขยายผลเปลี่ยนชื่อปรับรูปแบบวิธีการบริหารจัดการที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละแห่ง รูปแบบวิธีการที่คล้ายคลึงกันมากที่สุดได้แก่กลุ่มได้เน้นกลยุทธ์การนำเงินออมของสมาชิกไปใช้จ่ายในการให้กู้ยืม ลงทุน ให้สวัสดิการจำเป็นแก่ สมาชิกและชุมชน มีการสร้างเครือข่ายกองทุนอย่างกว้างขวางหลากหลาย และทั่วถึงยิ่งขึ้น นอกจากนี้จะมีกองทุนที่เกิดจากการระดมทุนภายในหมู่บ้านชุมชนดังกล่าวแล้วขณะเดียวกันก็ได้เกิดกองทุนที่ได้มาโดยการสนับสนุนเงินทุนจากภายนอกทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งในและต่างประเทศรูปแบบวิธีการดำเนินงานขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ เงื่อนไขของแหล่งทุนที่ให้การช่วยเหลือสนับสนุนจะเป็นผู้กำหนดจึงขาดอิสระและแตกต่างจากรูปแบบกลุ่มออมทรัพย์ฯ

รูปแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านอาจจำแนกได้ 3 รูปแบบ คือ

- 1) กองทุนหมู่บ้านที่หมู่บ้านชุมชนก่อตั้งขึ้นมาเอง
- 2) กองทุนหมู่บ้านที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือสนับสนุนจากภายนอกทั้งหมด
- 3) กองทุนหมู่บ้านที่เกิดจากภายในและการช่วยเหลือสนับสนุนจากภายนอก

สำหรับกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาทอาจจัดอยู่ในรูปแบบที่ 3 เพราะหมู่บ้านที่จะได้รับเงิน 1 ล้านบาท ก็ต่อเมื่อได้มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ไว้แล้วหรือต้องมีเงินออมจากสมาชิก ส่วนหนึ่งด้วย สำหรับกองทุนหมู่บ้าน (1 ล้านบาท) เป็นแนวคิดและนโยบายทางการเมืองของ พรรคไทยรักไทย เป็นหนึ่งในหลายนโยบาย ซึ่งใช้เป็นกลยุทธ์หลักในการสร้างความนิยม และเอาชนะการเลือกตั้งทั่วไป สามารถครองที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎร ได้เกือบครึ่งหนึ่งของจำนวนที่นั่งทั้งหมดปัจจุบันได้รับการยอมรับให้เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล และได้เปิดดำเนินการ อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2544 โดยมีแนวคิด ที่สำคัญพอสรุปได้ดังนี้

ประสบการณ์การพัฒนาประเทศในอดีต ที่มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามกระแสหลักได้ก่อให้เกิดช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจน และความแตกต่าง ระหว่างเมืองกับชนบทมากขึ้น ทำให้สังคมชนบทอ่อนแอ และก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมายและมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น การแก้ปัญหาความยากจน จึงต้องปรับกระบวนการทัศน์ไปสู่การสร้างฐานรากให้เข้มแข็ง โดยยึดหมู่บ้านเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาความประทับใจในประสบการณ์ทำกิจกรรมร่วมกันในกระบวนการบริหารจัดการจัดการบนพื้นฐานด้านทักษะและภูมิปัญญาของชาวบ้านในรูปแบบกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน ธนาคารหมู่บ้าน และกองทุนอื่นๆ รัฐบาลมองเห็นขีดความสามารถทักษะจากการทำงานของชาวบ้าน

นโยบายหลักของกองทุนหมู่บ้าน

นโยบายหลักดังกล่าวจะประสบผลสำเร็จได้ด้วยหลักการสำคัญ 4 ประการ คือ

- 1) ความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 2) การบริหารจัดการเงินกองทุนของหมู่บ้าน
- 3) การปฏิรูประบบราชการแผ่นดินตามแนวทางให้หมู่บ้าน/ชุมชนเมืองเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา
- 4) การติดตามประเมินผล โดยมีตัวชี้วัด ประสิทธิภาพกองทุนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการพึ่งตนเองเพื่อความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ

ระยะการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน

การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

- 1) ระยะการจัดตั้งกลุ่ม (ปี 2544)
- 2) ระยะการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้แก่คณะกรรมการกองทุนให้บริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ (ปี 2544 - 2545)
- 3) ระยะนำสู่ความเข้มแข็ง (ปี 2546 - 2547)

การดำเนินนโยบายกองทุนหมู่บ้าน

การก่อเกิดนโยบาย กองทุนหมู่บ้าน ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า รัฐบาลพยายามที่จะแก้ไขปัญหาภาวะวิกฤติต่าง ๆ ของระดับชาติบ้านเมืองที่กำลังประสบอยู่ ในทุกๆ ด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม โดยใช้หมู่บ้าน อันเป็นชุมชนรากฐานสำคัญของชาติ เป็นยุทธศาสตร์หลักและใช้เงินเป็นเพียงอุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับการพัฒนา ภายใต้ระบบกลไกการบริหารจัดการแบบ “พบกันครึ่งทาง” ระหว่าง ภาครัฐ ภาคประชาชนและภาคเอกชน ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป หากนำปรัชญาและวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท ซึ่งเป็นนโยบายสาธารณะที่ครอบคลุมหมู่บ้านและชุมชนที่มีอยู่ทั้งหมดในประเทศ รวมถึงชุมชนเมือง จำนวน 70,877 แห่ง มาพิจารณาให้ถ่องแท้แล้วจะเห็นเป้าหมายของนโยบายดังกล่าว คือ การพัฒนาคน นั่นเอง

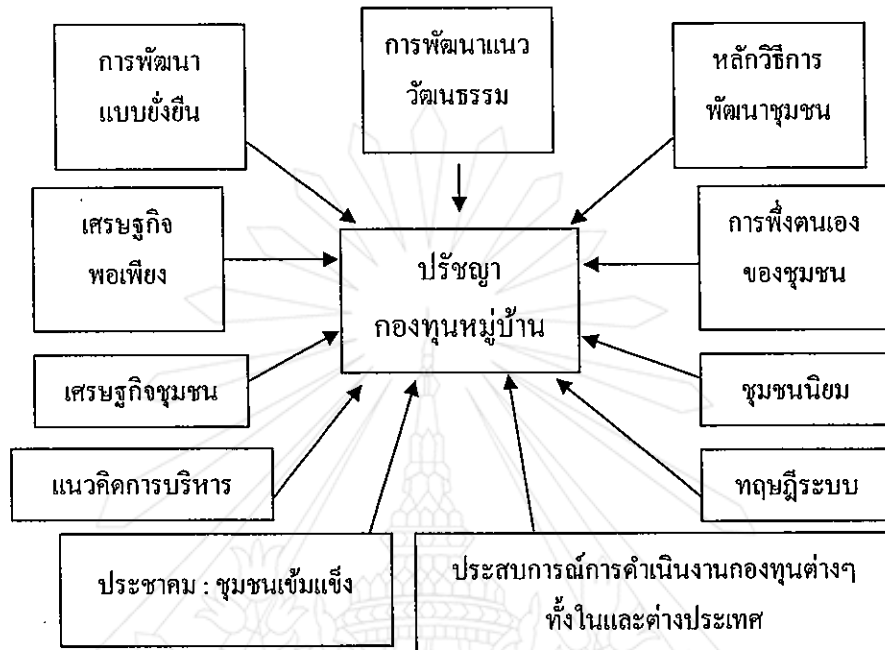
กล่าวคือ ปัญหาต่างๆ ในทุก ๆ ด้านของหมู่บ้านชุมชนจะแก้ไขให้หลุดลง หหมดสิ้นไปได้หรือไม่เพียงใดนั้น ต้องเริ่มที่คนในหมู่บ้านชุมชนนั้น ๆ เป็นลำดับแรก เงินกองทุน 1 ล้านบาท จะเป็นเพียงตัวกระตุ้น ให้คนในชุมชนเกิดสำนึกและตระหนักว่าถึงเวลาแล้วที่จะร่วมกันคิดตัดสินใจ กำหนดชะตากรรม ทำการแก้ไขปัญหาฟื้นฟูภาวะวิกฤติ ด้วยตนเอง เงินจะเป็นปัจจัยเสริมสร้างแรงจูงใจ ขวัญ และกำลังใจให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันทั้งภายในภายนอกหมู่บ้านชุมชนอย่างต่อเนื่อง เงินจึงเป็นเครื่องมือสำหรับการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองเศรษฐกิจพอเพียง การเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนของชุมชน การส่งเสริมการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและการพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน โดยมีจุดหมายปลายทางสุดท้าย คือ ความสุขของคนในหมู่บ้านชุมชน และประเทศชาติคนจึงเป็นเป้าหมายแรก และเป้าหมายสุดท้ายของนโยบายดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน⁴⁵

ปรัชญากองทุนกับแนวคิดทฤษฎี

กองทุนพัฒนาหมู่บ้านตามนโยบายของรัฐบาล อาจถือได้ว่าเป็นความพยายามที่จะบูรณาการองค์ความรู้ของศาสตร์สาขาต่างๆ มาสังเคราะห์เป็นศาสตร์ใหม่ในการพัฒนาประเทศหรือ “พัฒนาศาสตร์” เพื่อไว้เป็นนโยบายสำคัญสำหรับการแก้ไขฟื้นฟูปัญหาวิกฤติในระดับรากหญ้าของประเทศ ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติจริง ความสัมพันธ์สอดคล้องของปรัชญากองทุนหมู่บ้านกับแนวคิดทฤษฎีและประสบการณ์ต่าง ๆ ดังกล่าว ที่ได้กำหนดไว้ว่าเป็นลายลักษณ์อักษรและแฝงเร้นอยู่ในนโยบายกองทุนหมู่บ้าน การดำเนินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ภายใต้การนำของพันตำรวจโท ดร. ทักษิณ ชินวัตร มีปรัชญาในการดำเนินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดังนี้เพื่อสร้างกระบวนการ พึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิด

⁴⁵ สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, มองอนาคต : บทวิเคราะห์วัฒนธรรมของคนอีสาน, (ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536), หน้า 27-32.

ริเริ่มรวมถึงการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง อาจนำมาแสดง ได้ดังนี้

ภาพที่ 2.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญากองทุนหมู่บ้านกับแนวคิด ทฤษฎีและประสบการณ์ต่างๆ

แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อการพึ่งตนเอง

แนวคิดของกองทุนเพื่อพึ่งพาตนเองนั้นมุ่งที่จะกล่าวถึง แนวคิดบ่งบอกและวัดผลการดำเนินงานของกองทุน องค์ประกอบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ขั้นตอนการพัฒนาองค์กรชุมชนและแนวคิดการมีส่วนร่วมเพื่อชุมชนเข้มแข็ง ดังนี้

แนวคิดบ่งบอกและวัดผลการดำเนินงานของกองทุน

แนวคิดหนึ่งซึ่งจะเป็นตัวบ่งบอกและวัดผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองว่ามีความมั่นคงเพียงใดหรือสามารถบริหารจัดการให้กองทุนเติบโตได้มากน้อยเพียงไรบนพื้นฐานของชุมชนที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็นทุนที่รัฐบาลให้มา ทุนสมทบของสมาชิก การบริหารจัดการด้านการเงินหรือสินเชื่อ ความร่วมมือและเอาใจใส่ของสมาชิกและคณะกรรมการ รวมไปถึงการขยายการค้าเงินหรือการเติบโตของกองทุนดังกล่าวได้รับผลมาจากความเข้มแข็งของกองทุนที่มีอยู่ ซึ่งในแต่ละชุมชนย่อมมีข้อเหมือนและหรือข้อแตกต่างกันไปตามสภาพของชุมชน ซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงานดังกล่าวได้ ความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอีกส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับชุมชนที่เข้มแข็ง

ซึ่งจะเป็นพลังงานอำนาจในการที่จะสร้างกองทุน และต่อรองการดำเนินงานกับส่วนงานภายนอก รวมถึงการเป็นเกราะป้องกันตนเองให้สามารถดำเนินการได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

2.4.2) การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ผู้วิจัยมุ่งจะกล่าวถึง ระบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ระดับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง การเตรียมความพร้อมของกองทุน กระบวนการเตรียมความพร้อมของกองทุน วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดังนี้

1) ระบบบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ระบบบริหารจัดการกองทุนและสมาชิกกองทุนนั้นมีการเชื่อมโยงกัน เงินหรือทรัพย์สิน โครงสร้าง กลไกการบริหารจัดการกองทุน ระบบบริหารจัดการการกู้ยืมเงิน ระบบบริหารจัดการการติดตาม ตรวจสอบประเมินผล ระบบติดตามตรวจสอบภายนอก ระบบสนับสนุนจากภายนอก ขั้นตอน และแนวทางการสนับสนุนจากภายนอก กระบวนการเตรียมความพร้อมของกองทุน ดังนี้

เงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

ระบบบริหารจัดการกองทุนและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วยเงินหรือทรัพย์สิน คือ

- (1) เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ (เงินอุดหนุนที่รัฐจัดสรรประเดิมให้กองทุนละ 1 ล้านบาท)
- (2) เงินหรือทรัพย์สิน ที่มีผู้บริจาคให้ โดยปราศจากภาระผูกพัน
- (3) เงินกู้ยืม
- (4) ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากกองทุน
- (5) เงินฝากสัจจะและเงินรับฝาก
- (6) เงินค่าหุ้น
- (7) เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก
- (8) เงินและทรัพย์สินอื่นๆ

ตามระเบียบที่กองทุนกำหนดสำหรับสมาชิกกองทุนประกอบด้วยบุคคลธรรมดาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนั้นและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับกองทุน การรับหรือการขาดจากสมาชิกภาพให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการที่กองทุนกำหนด จากระเบียบฯ เกี่ยวกับเรื่องนี้ จะเห็นว่ากองทุนหมู่บ้านเป็นกองทุนที่มีลักษณะเปิดมากกว่าปิด กล่าวคือมีการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ในการแสวงหา/ระดมแหล่งทุนได้ทั้งจากภายนอกและภายในหมู่บ้าน เช่นการถือหุ้นหรือเงินฝากสัจจะสะสมตามแนวทางของกลุ่มออมทรัพย์ฯ และสามารถพัฒนาแหล่งทุนให้ขยายวงกว้างได้ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือสมาชิกเป็นสำคัญ สมาชิกนอกจากบุคคลธรรมดาแล้วอาจเป็นกลุ่มหรือองค์กรชุมชนก็ได้

๒) ระดับของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง คือกองทุนที่เกิดขึ้นตามนโยบายรัฐบาล โดยรัฐจะจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่หมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

(1) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติเป็นกองทุนระดับชาติเพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่หมู่บ้านและชุมชนเมือง

(2) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองคือกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเมื่อเริ่มก่อตั้ง จะได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ หมู่บ้านและชุมชนเมืองละ 1 ล้านบาท เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองบริหารจัดการกันเอง

๓) การเตรียมความพร้อมของกองทุน

การเตรียมความพร้อมตามองค์ประกอบอื่น เช่นแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านกับการพัฒนาสินค้าการตลาด ทั้งที่เป็นสินค้าประเภทผลิตผลและผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้านและชุมชน การสร้างงาน สร้างรายได้ และสวัสดิการสังคมหมู่บ้าน การเตรียมความพร้อมทั้งสององค์ประกอบอาจกระทำได้โดย กองทุนหมู่บ้านเตรียมเอง เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ภาคราชการ ภาคเอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชนผสมผสานการสนับสนุนหลายฝ่าย วิธีการเตรียมความพร้อม ที่สำคัญ 3 ประการ คือ

(1) การสร้างกระบวนการเรียนรู้ และเครือข่ายกระบวนการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มที่มีความพร้อมกับกลุ่มที่จะต้องเตรียมความพร้อม

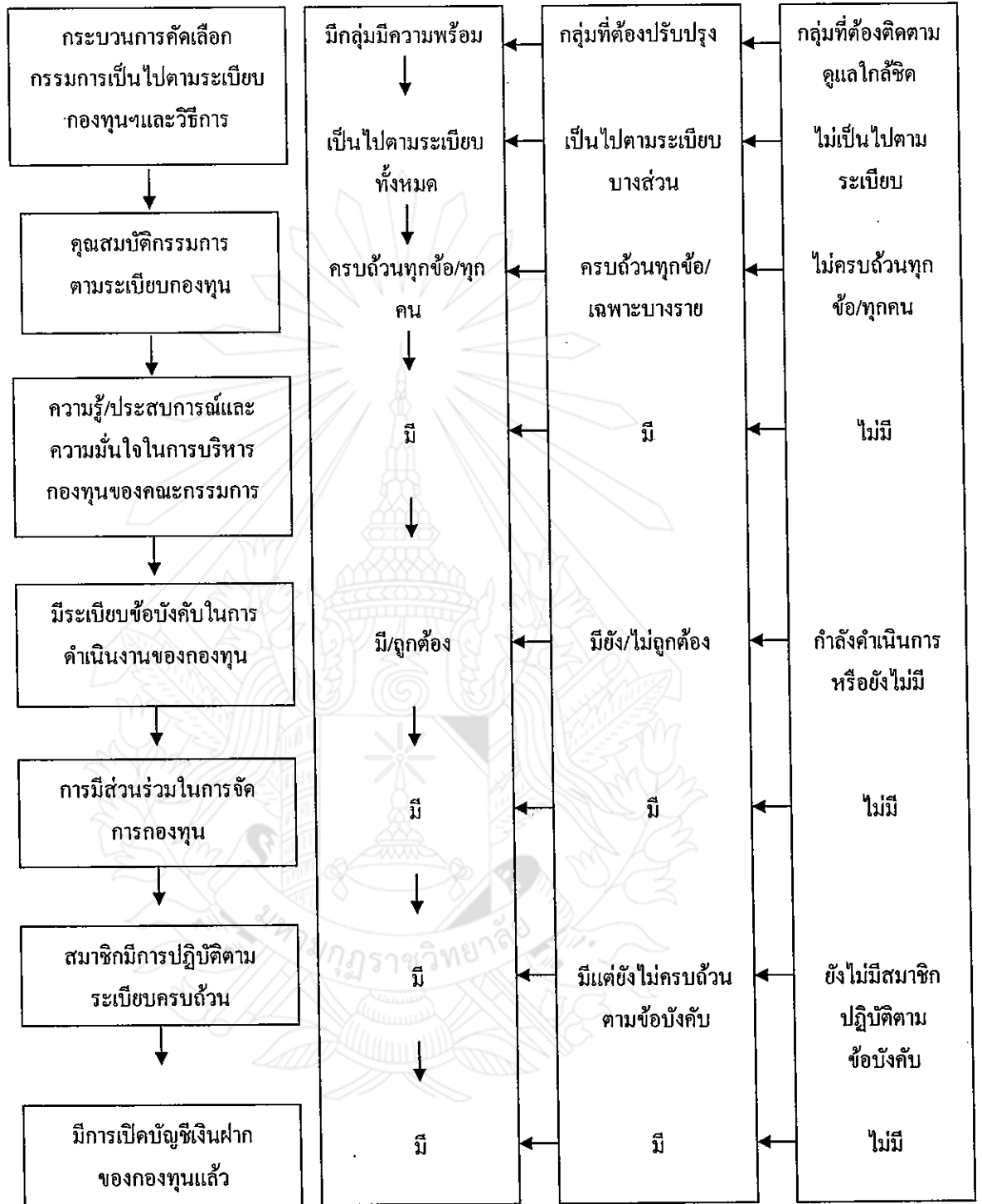
(2) การฝึกอบรมด้านวิชาการและการจัดการ

(3) การสร้างเครือข่ายกิจกรรมระหว่างกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และส่วนราชการเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุนกลุ่มกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ต้องติดตามดูแลใกล้ชิด^{๔๖}

การเตรียมความพร้อมนั้น ประกอบด้วยกระบวนการการคัดเลือกกรรมการ คุณสมบัติ ความรู้ มีระเบียบ มีส่วนร่วม มีการเปิดบัญชีเงินฝาก มีกลุ่มที่มีความพร้อม กลุ่มที่ต้องปรับปรุง กลุ่มที่ต้องติดตาม เป็นต้น ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังรูป

^{๔๖}สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, “คู่มือการดำเนินงานสำหรับคณะกรรมการสนับสนุน และกิจกรรมการดำเนินงาน กองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดและอำเภอเพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง”, กรุงเทพมหานคร : สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, ม.ป.ท.,(อัดสำเนา).

ภาพที่ 2.3 แสดงกระบวนการเตรียมความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน

4) วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

นโยบายกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท⁴⁷ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 5 ประการ คือ

- (1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉิน และจำเป็นเร่งด่วนและสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน
- (2) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
- (3) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้การสร้างและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- (4) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
- (5) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง ภายใต้ปรัชญา การเสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น โดยชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้าน ชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเองให้เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน ในลักษณะเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชนราชการ เอกชน และประชาสังคม อันถือเป็นการกระจายอำนาจในท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐานอีกทางหนึ่งด้วย

2.4.3) ลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ผู้วิจัยมุ่งจะกล่าวถึง การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ระบบบริหารจัดการ กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ระบบบริหารจัดการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ระบบติดตามตรวจสอบภายนอก ระบบสนับสนุนจากภายนอก ขั้นตอนและแนวทางการสนับสนุนจากภายนอก ดังนี้

1) การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

กล่าวว่า เพื่อผลักดันให้ปรัชญากองทุนหมู่บ้านกับแนวคิดดังกล่าวบังเกิดผลในทางปฏิบัติได้จริงกลไกการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านจึงถูกกำหนดขึ้นและแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

⁴⁷ สำนักบริหารกองทุนพัฒนาชุมชน, “สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (ข้อมูล ณ สิ้นตุลาคม 2544)”, กรุงเทพมหานคร : กรมการพัฒนาชุมชน, 2544, (อัครสำเนา).

ระดับชาติ ประกอบด้วย

- (1) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กทบข.) มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย แผนดำเนินงาน
- (2) สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
- (3) คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงต่างๆที่เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชนและตัวแทนประชาชนเป็นองค์ประกอบมีหน้าที่ในการปฏิรูประบบราชการบูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อสนับสนุนการทำงานของคณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการชุมชนเมือง

ระดับจังหวัด

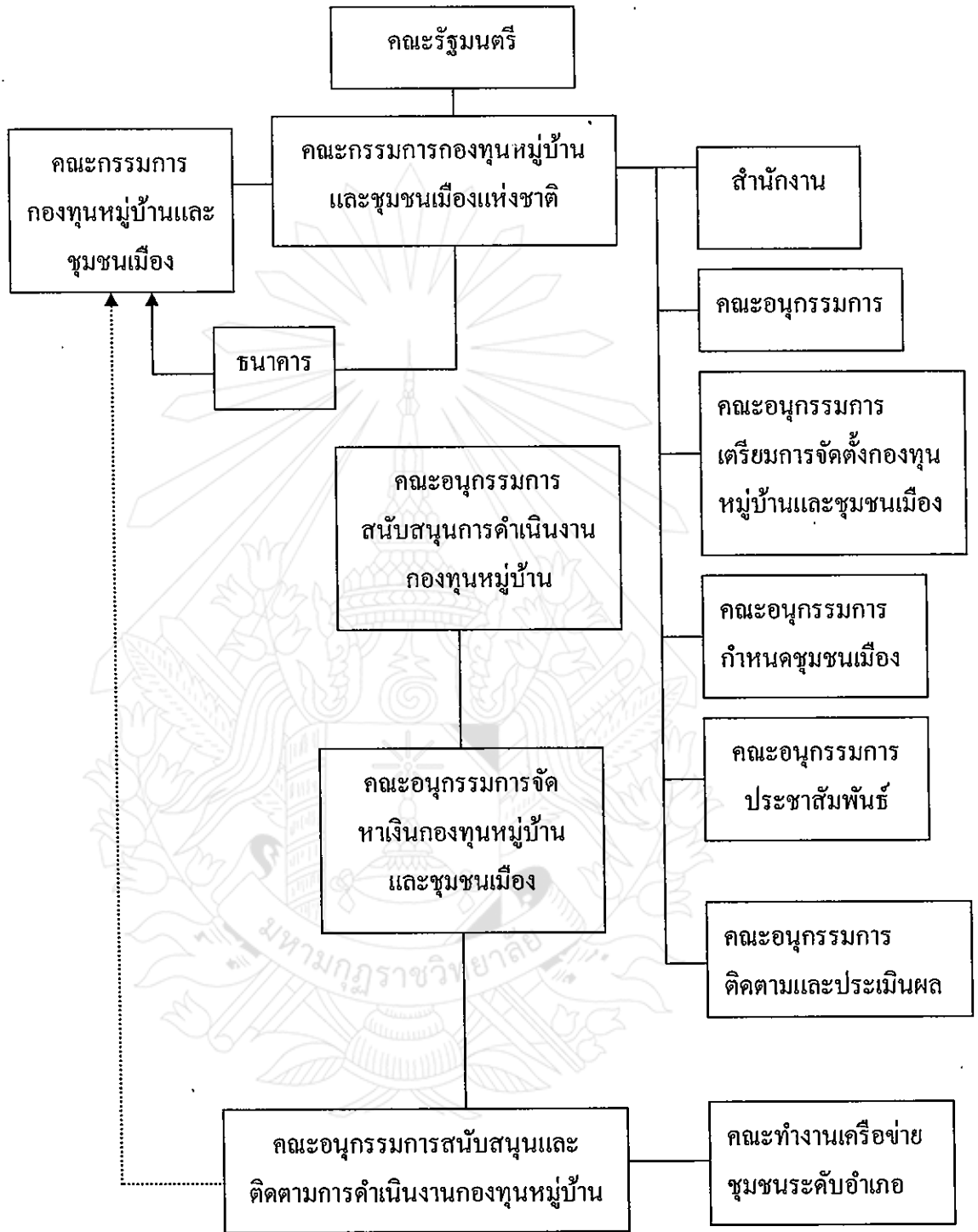
มีคณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด เพื่อทำหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบผลการประเมินความพร้อมของกองทุน ซึ่งผ่านการประเมินของคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ และสนับสนุนการเตรียมความพร้อม ติดตามการตรวจสอบสนับสนุนด้านวิชาการ และการจัดการแก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมืองพร้อมทั้งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน (และชุมชนเมือง)

ประกอบด้วยตัวแทนของกลุ่ม องค์กรประชาชนและประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนซึ่งได้มาโดยวิธีชาวบ้านเลือกกันเองในหมู่บ้านหรือชุมชน จำนวน 9-15 คน⁴⁸

การบริหารจัดการกองทุน ประกอบด้วย คณะรัฐมนตรี กรรมการกองทุนแห่งชาติ กรรมการกองทุนหมู่บ้าน สำนักงานธนาคาร และอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ ดังภาพ

⁴⁸สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, “คู่มือการดำเนินงานสำหรับคณะอนุกรรมการสนับสนุน และกิจกรรมการดำเนินงาน กองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดและอำเภอเพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง”, อ่างแก้ว, (อัครสำเนาะ).

ภาพที่ 2.4 แสดงโครงสร้างกลไกการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

2) ระบบบริหารจัดการการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ผู้มีสิทธิขอกู้คือสมาชิกที่เป็นบุคคลธรรมดาเท่านั้น กลุ่มหรือองค์กรชุมชนไม่สามารถกู้ยืมได้ โดยต้องยื่นคำขอกู้ตามขั้นตอนในระเบียบฯ ให้คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาอนุมัติรายหนึ่งไม่เกินสองหมื่นบาท ถ้าเกินสองหมื่นแต่ไม่เกินห้าหมื่นต้องได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมสมาชิก คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเป็นบุคคลหรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนดและให้กำหนดอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนเงินฝากและเงินกู้หรือเบี้ยปรับเป็นอัตราที่แน่นอนตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก โดยคำนึงถึงจรรยาบรรณและสภาพเศรษฐกิจสังคมในหมู่บ้านเป็นหลัก⁴⁹

3) ระบบบริหารจัดการ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล

สำนักบริหารกองทุนพัฒนาชุมชน

มีสาระสำคัญตามระเบียบกำหนดให้คณะกรรมการกองทุนถือปฏิบัติตาม 7 ประการ คือ

- (1) จัดทำบัญชีกองทุนอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และแจ้งให้สมาชิกทราบ
- (2) จัดทำสรุปผลการดำเนินงานประจำปี รายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละครั้ง
- (3) จัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี และการพัสดุ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นหลัก
- (4) แต่งตั้งผู้ตรวจสอบกองทุนเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการกองทุนและการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุน
- (5) จัดทำรายงานการเงินตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดภายใน 30 วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของทุกปี
- (6) แต่งตั้งผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุนเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลการใช้จ่ายเงิน และทรัพย์สินของกองทุนว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด รวมถึงการทำบันทึกรายงานผลการสอบบัญชีต่อคณะกรรมการกองทุน และการจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อสมาชิกและสาธารณชน
- (7) สิ้นปีถ้ามีกำไรสุทธิสามารถนำกำไรสุทธิมาจัดสรรกันตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กองทุนกำหนดได้

⁴⁹สำนักบริหารกองทุนพัฒนาชุมชน, “สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานกองทุน หมู่บ้าน และชุมชนเมือง (ข้อมูล ณ สิ้นตุลาคม 2544)”, อ้างแล้ว, (อัคราเนนา).

4) ระบบติดตามตรวจสอบภายนอก

ได้กำหนดให้เป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ติดตามตรวจสอบและรายงานเป็นไตรมาสในประเด็น การจัดองค์กร/แผนดำเนินงาน ความโปร่งใสในการการบริหารจัดการ และปัญหาด้านวิชาการและการจัดการ สำหรับการประเมินผล เป็นบทบาทขององค์กรอิสระ ได้แก่ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาชุมชน ดำเนินการประเมินในประเด็น การใช้เงินตามวัตถุประสงค์ การบริหารจัดการ การจัดองค์กรหมู่บ้าน การจัดทำบัญชี การกระจายผู้ใช้ประโยชน์จากกองทุน ผลการดำเนินการผลการวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะ โดยรายงานผลการประเมินทุกรอบ 6 เดือน และทุก 12 เดือน จากระเบียบวิธีปฏิบัติและมาตรการดังกล่าวทำให้มองเห็นความชัดเจนในทางปฏิบัติและเจตนารมณ์ของการบริหารจัดการกองทุนที่พยายามจะให้เกิดความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และสามารถตรวจสอบได้ดียิ่งขึ้น⁵⁰

5) ระบบสนับสนุนจากภายนอก

การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านนอกจากจะให้ความสำคัญกับระบบภายในหมู่บ้านชุมชน อัน ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน กองทุนและสมาชิกการกู้ยืมเงินการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลแล้ว ยังให้ความสำคัญในการประเมิน/เตรียมความพร้อมของกองทุน โดยคณะกรรมการฯ ระดับอำเภอเป็นผู้ประเมินและคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดเป็นผู้ให้ความเห็นในประเด็นต่าง ๆ ตามองค์ประกอบตัวชี้วัดการประเมินความพร้อม มีประเด็นสำคัญ 7 ประการ คือ

- (1) กระบวนการคัดเลือกกรรมการเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้
- (2) คุณสมบัติกรรมการตามระเบียบกองทุน
- (3) ความรู้ประสบการณ์และความมั่นใจในการบริหารกองทุนของคณะกรรมการ
- (4) มีระเบียบข้อบังคับในการดำเนินงานกองทุน
- (5) การมีส่วนร่วมในการจัดการกองทุน
- (6) สมาชิกมีการปฏิบัติตามระเบียบครบถ้วน
- (7) มีการเปิดบัญชีเงินฝากกองทุนฯ

6) ขั้นตอนและแนวทางการสนับสนุนจากภายนอก

ขั้นตอนและแนวทางการสนับสนุนจากภายนอกหมู่บ้านชุมชนโดยคณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดและอำเภอ ประกอบด้วย การเตรียมกลไกในระดับจังหวัด การประชาสัมพันธ์และเตรียมประชาชน การจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน การ

⁵⁰ เรื่องเดียวกัน.

เตรียมกองทุน การรับขึ้นทะเบียนกองทุน การประเมินความพร้อมกองทุน การอุดหนุนเงินกองทุน สำหรับกองทุนที่ผ่านการประเมิน/การเตรียมความพร้อมกลุ่มที่ต้องปรับปรุง/การสนับสนุนวิชาการ และการบริหารจัดการ และสุดท้ายคือการอุดหนุนเงินกองทุนสำหรับกองทุน ที่ได้รับการปรับปรุง

2.4.4) แนวคิดเกี่ยวกับความเข้มแข็งของชุมชน

ผู้วิจัยมุ่งจะกล่าวถึงความหมาย องค์ประกอบ แนวคิดเกี่ยวกับความเข้มแข็งของชุมชน ดังนี้

1) ความหมาย

กรมการพัฒนาชุมชน

ให้ความหมายของชุมชนเข้มแข็ง (Empowerment of Community) หมายถึง ชุมชนที่มีความพร้อมในปัจจุบันที่ส่งเสริมพลังอำนาจของคนในชุมชนในด้านสถานการณ์ชุมชน มีการเปลี่ยนแปลงในชุมชน มีพหุภาคีสนับสนุน มีการสื่อสารในชุมชน การมีส่วนร่วมในชุมชน มีการเรียนรู้และมีศักยภาพในชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้⁵¹

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ให้ความหมาย ชุมชนเข้มแข็ง หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนต่างๆ ของเมืองหรือชนบทรวมตัวกันเป็นองค์กรชุมชน โดยมี การเรียนรู้ การจัดการและการแก้ปัญหาาร่วมกันของคนในชุมชนแล้วถึงได้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือ การพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน ตลอดจนมีผลกระทบต่อผู้ภายนอกชุมชนที่ดีขึ้นตามลำดับ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน ด้วยความเอื้ออาทรต่อชุมชนอื่นๆ ในสังคม⁵²

ประเวศ วะสี กล่าวว่า “ชุมชนประชาคม ประชาสังคม หรือ ชุมชนเข้มแข็งมีความหมายใกล้เคียงกัน หมายถึง การที่ประชาชนจำนวนหนึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกันในบางเรื่อง มีการติดต่อสื่อสาร มีการรวมกลุ่มกันจะอยู่ห่างกันก็ได้ มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีเรื่องจิตใจเข้ามาด้วย มีความรัก มีมิตรภาพ มีความรู้ร่วมกันในการกระทำ ในการปฏิบัติบางสิ่งบางอย่างจะเรื่องใดก็แล้วแต่มีการจัดการและเป็นการรวมตัวกัน ในเนวราบ”⁵³

⁵¹ กรมการพัฒนาชุมชน, การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม เรื่องรูปแบบและวิธีการสร้างมาตรฐานวัดชุมชนเข้มแข็ง, (กรุงเทพมหานคร : กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา, 2543), หน้า 11.

⁵² สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, รายงานการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็ง, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544), หน้า 18.

⁵³ ประเวศ วะสี, เศรษฐกิจแห่งการพึ่งตนเอง : ยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่สุดของสังคมร่วมกัน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์หมอบ้าน, 2540), หน้า 6.

จากความหมายของชุมชนเข้มแข็ง ตามทัศนะต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปความหมายชุมชนเข้มแข็ง หมายถึง ชุมชนที่สามารถคิด หรือกำหนดทิศทาง วิธีการดำเนินชีวิตให้เป็นไปตามความต้องการของตนเอง โดยที่สมาชิกในชุมชนมีการติดต่อสื่อสาร มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อกัน ตลอดถึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้

2) องค์ประกอบเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ปัญชร แก้วสอง และคณะ ได้สรุป องค์ประกอบที่สำคัญในการพิจารณาศักยภาพขององค์กรชุมชน ดังนี้

- (1) อุดมการณ์ร่วม ในการสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจและการเมืองแก่ชุมชน โดยมีพื้นฐานร่วมกันจากวัฒนธรรมชุมชนและร่วมกันแก้ปัญหา โดยอุดมการณ์ดังกล่าวนี้จะเป็นแรงจูงใจและยึดเหนี่ยวให้ชุมชนสามารถจัดการกับปัญหาได้อย่างเข้มแข็ง และเป็นจุดแข็งของชุมชน
- (2) ศักยภาพในการริเริ่ม โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาอีกทั้งความสามารถในการประสานประสานการดำเนินงานเพื่อใช้ในกิจกรรมโครงการ
- (3) ศักยภาพในการบริหารจัดการ สามารถแบ่งบทบาทหน้าที่ การจัดการ ทั้งเรื่องคน เรื่องเงินและกิจกรรม รวมทั้งกระจายผลประโยชน์สู่สมาชิกได้อย่างทั่วถึง
- (4) ศักยภาพในการระดมทุน มีทั้งการระดมทุนในชุมชนด้วยรูปแบบต่างๆ เช่น การลงหุ้น การเก็บเงินจากสมาชิก เป็นต้น การระดมทุนจากภายนอก เช่น รูปแบบการกู้ยืมเงิน การประสานโครงการพัฒนาแบบให้เปล่าจากรัฐ การประสานงบประมาณจากองค์กรพัฒนาเอกชนและแหล่งทุนจากภาคธุรกิจ
- (5) ศักยภาพในการต่อรองทางการเมือง การรวมตัวกันเป็นเครือข่ายของชาวบ้าน สามารถที่จะมีอำนาจต่อรองทางการเมือง ซึ่งมีให้เห็นหลายกรณีปัญหา เช่น ปัญหาป่าไม้ ที่ดิน สิ่งแวดล้อมหรือปัญหาการประกอบอาชีพ ซึ่งการต่อรองทางการเมืองจะทำให้ชาวบ้านลดความกลัวและกล้าแสดงออกต่อผู้มีอำนาจหรือกลุ่มทุนมากขึ้น
- (6) ศักยภาพของผู้นำชาวบ้าน ผู้นำถือว่ามีความสำคัญอย่างสูง อาจประกอบไปด้วย ผู้นำทางความคิด ผู้นำทางด้านศีลธรรม ผู้นำทางด้านอาชีพหรือเทคนิคการปฏิบัติ ผู้นำที่สามารถประยุกต์งานและประสานงานกับทางราชการและเอกชน รวมทั้งประสานงานภายในหมู่บ้าน ศักยภาพของผู้นำต่าง ๆ เหล่านี้มีอยู่จริงและได้รับการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ⁵⁴

⁵⁴ปัญชร แก้วสอง และคณะ, การวางแผนงานสาธารณสุข, (ขอนแก่น : ภาควิชาบริหารงานสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537), หน้า 13.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช กล่าวว่า การพิจารณาเกี่ยวกับความเข้มแข็งของชุมชนควรมีองค์ประกอบ 2 ประการ คือ

(1) ศักยภาพของชุมชน

คือ สิ่งที่มีอยู่ภายในองค์ประกอบของชุมชน เป็นความพร้อมในเชิงคุณสมบัติ เช่น การมีวิสัยทัศน์ ความรู้ คุณธรรม ภาวะผู้นำ ความเอื้ออาทรของสมาชิก มีพัฒนาการและความปรารถนาของสมาชิกแต่ละคนของชุมชน สิ่งบ่งชี้ในด้านศักยภาพของชุมชน ได้แก่ สมาชิกของชุมชนมีความรู้ มีทรัพยากรในการผลิตในระดับครัวเรือน มีเศรษฐกิจพอมีพอกิน สมาชิกมีคุณธรรมตามแนวทางของศาสนา มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนบ้านหรือสมาชิกของชุมชน มีภูมิปัญญาดั้งเดิมของท้องถิ่น

(2) ความสามารถของชุมชน

คือ สิ่งที่แสดงออกในรูปพฤติกรรมเพื่อให้เกิดประสิทธิผล ความสามารถของชุมชนอาจแสดงโดยการเกิดขึ้นขององค์กรชุมชนที่ทำงานได้ มีเศรษฐกิจที่ดี พึ่งตนเองได้ มีการจัดระเบียบชุมชน สามารถแสวงหาจัดการการใช้ประโยชน์และอนุรักษ์ทรัพยากรของชุมชนได้ ข้อบ่งชี้ที่สำคัญคือ วิสัยทัศน์ ภูมิปัญญาใหม่ องค์กร กิจกรรมสมาชิกมีส่วนร่วม การจัดการชุมชน การจัดการทรัพยากร⁵⁵

3) แนวคิดเกี่ยวกับความเข้มแข็งของชุมชน

คณะอนุกรรมการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน คณะกรรมการนโยบายสังคมแห่งชาติ กล่าวถึงชุมชนที่มีความเข้มแข็ง มีลักษณะดังนี้

(1) สมาชิกของชุมชนมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนและชุมชนที่จะแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง

(2) สมาชิกของชุมชนพร้อมที่จะร่วมกันจัดการกับปัญหาของตนและชุมชน

(3) มีกระบวนการของชุมชนที่มีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง จนเป็นวิถีของชุมชน ซึ่งขับเคลื่อนโดยผู้นำองค์กรชุมชนในลักษณะเปิด โอกาสให้กับสมาชิกทั้งหมดเข้ามีส่วนร่วม โปร่งใส และพร้อมรับการตรวจสอบ

(4) สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินสถานการณ์ของชุมชน กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมคิด ตัดสินใจดำเนินงาน ติดตามและประเมินผล การแก้ปัญหาและการพัฒนาการของชุมชนผ่านกระบวนการของชุมชน

⁵⁵ชัยอนันต์ สมุทวณิช, ทฤษฎีใหม่มิติที่ยิ่งใหญ่ทางความคิด, (กรุงเทพมหานคร : พีริเพรส, 2541), หน้า 41.

(5) สมาชิกของชุมชนเกิดการเรียนรู้ผ่านการร่วมกระบวนการของชุมชน

(6) มีแผนที่ของชุมชนที่ประกอบด้วย การพัฒนาทุก ๆ ด้านของชุมชนที่มุ่งการพึ่งพาตนเอง เอื้อประโยชน์สมาชิกทุก ๆ คนและหวังผลการพัฒนาที่ยั่งยืน

(7) การพึ่งพาความช่วยเหลือจากภายนอกเป็นการพึ่งพาเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุด ไม่ใช่การพึ่งพาตลอดไป

(8) มีเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีการพัฒนา อาจจะเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนอื่น ท้องถิ่น ภาคราชการ องค์กรเอกชน นักธุรกิจและอื่น ๆ ในลักษณะของการมีความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกัน⁵⁶

นอกจากนี้แล้ว สมบูรณ์ ธรรมเสก ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการหมู่บ้านน้ำพุ หมู่ที่ 5 ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านดังกล่าวไว้ 3 ด้าน โดยสรุปได้ดังนี้

(1) ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง หลักการและวิธีการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สมาชิก

(2) ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในการให้บริการแก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

(3) ด้านความเข้มแข็งของกองทุนด้านนโยบาย หมายถึง การร่วมมือในการทำงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านอย่างเต็มความสามารถเพื่อประโยชน์ส่วนรวม⁵⁷

จากแนวคิดตามทัศนของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าองค์กรชุมชนก็คือการที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมารวมตัวกันในพื้นที่เดียวกันหรือหมู่บ้านเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการรับรู้และเรียนรู้ร่วมกัน มีความเอื้ออาทรให้ความช่วยเหลือร่วมมือกัน ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมชุมชน และองค์ประกอบขององค์กรชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งควรประกอบไปด้วย 7 ประการคือ

⁵⁶ คณะอนุกรรมการส่งเสริมความเข้มแข็งชุมชน, *เมื่อเผชิญปัญหาวิกฤต*, (กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการนโยบายสังคมแห่งชาติ, 2541), หน้า 12.

⁵⁷ สมบูรณ์ ธรรมเสก, *ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการหมู่บ้านน้ำพุ หมู่ที่ 5 ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช*, สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, หน้า 5.

- (1) มีอุดมการณ์ร่วมกัน
- (2) มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน
- (3) มีผลประโยชน์ร่วมกัน
- (4) มีผู้นำที่ได้รับการยอมรับและมีความสามารถ อีกทั้งสมาชิกมีส่วนร่วมกิจกรรม
เพื่อการพัฒนา
- (5) มีการบริหารจัดการ ได้แก่ การตัดสินใจร่วมกัน มีการกำหนดโครงสร้าง
บทบาทหน้าที่ ทิศทาง สถานที่ วัตถุประสงค์ในการติดต่อสื่อสารการควบคุมตรวจสอบ
- (6) มีกิจกรรมเรียนรู้เพื่อให้ชาวบ้านทำงานร่วมกัน
- (7) มีงบประมาณหรือกองทุนสำหรับการทำกิจกรรมต่างๆ

2.4.5) ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2544 (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2544

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหาร
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544 (ฉบับที่ 5)
พ.ศ.2546 (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2547 (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2547

สาระสำคัญอันเป็นองค์ประกอบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านตามระเบียบฯ อาจแยก
พิจารณาได้ดังนี้ โครงสร้างกลไกการบริหารกองทุนหมู่บ้าน แสดงให้เห็นว่า การบริหารจัดการกองทุน
หมู่บ้านเป็นกลไกที่มีการเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบตั้งแต่ระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ
จนถึงระดับหมู่บ้าน และชุมชนเมือง สำหรับองค์ประกอบของคณะกรรมการ และอนุกรรมการฯ แต่
ละคณะ คุณสมบัติอำนาจหน้าที่ สาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดตั้งและการบริหารกองทุนหมู่บ้าน ฯลฯ
รัฐบาลเป็นผู้กำหนด โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชน
เมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544 และระเบียบคณะกรรมการกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
พ.ศ. 2544 ซึ่งระเบียบฯ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการกองทุนในแต่ละกองทุน ๑ คณะ จำนวนไม่น้อยกว่า
9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ได้มาจากการคัดเลือกกันเอง

โดยจัดเวทีประชาคมสมาชิกครัวเรือนละ 1 คน โดย ให้มีจำนวนกรรมการชายและหญิงใน
สัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน กรรมการดังกล่าวเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ และมี
ความรับผิดชอบที่จะบริหารจัดการกองทุนซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนในหมู่บ้านและอาศัยอยู่ใน
หมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสองปี ก่อนวันที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุนเป็นผู้
บรรลุนิติภาวะ โดยมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์ ปฏิบัติอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วน

ร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียทางการเงิน ตลอดจนยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิ ตามมาตรา 68 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ฯลฯ เป็นต้น หลักเกณฑ์และวิธีการ ในการคัดเลือกกรรมการกองทุนนั้น ให้คณะกรรมการกองทุนออกข้อบังคับ กองทุนตามมติที่ประชุมสมาชิก กรรมการกองทุนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี และจะดำรง ตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ ให้คณะกรรมการกองทุนเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธาน กรรมการกองทุน รองประธานกรรมการกองทุน เภรัณยูิกกองทุนและเลขานุการกองทุนและให้มี อำนาจหน้าที่ดังนี้

- 1) บริหารจัดการกองทุนรวมทั้งตรวจสอบกำกับ ดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุน เพื่อสอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน
  - 2) ออกระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนที่ไม่ขัดแย้งกับ ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดและต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก
  - 3) รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก ทั้งที่เป็นกลุ่ม องค์กรชุมชน หรือปัจเจกบุคคลใน หมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
  - 4) สืบสวนและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อุตสาหกรรมครัวเรือนและวิสาหกิจ ชุมชนในเขตท้องที่หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองนั้น ตลอดจนสำรวจและจัดทำข้อมูลดังกล่าวของกองทุน อื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
  - 5) พิจารณาการให้กู้เงินตามระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด
  - 6) ทำนิติกรรมสัญญา หรือ ดำเนินการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับภาระผูกพันของกองทุน
  - 7) จัดหรือเรียกประชุมสมาชิกตามที่กำหนดหรือได้ตกลงกันหรือตามที่สมาชิกจำนวนไม่น้อย กว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอ และจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำร้อง
  - 8) จัดทำบัญชี และส่งมอบเงินที่ได้รับการจัดสรร ดอกผล ผลตอบแทน หรือรายได้ที่เกิดขึ้น จากเงินที่ได้รับการจัดสรรจากคณะกรรมการคืนให้แก่กองทุนให้ครบเต็มตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติให้ เบิกจ่าย ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือหรือคำสั่งเป็นที่สุดเนื่องจาก คณะกรรมการกองทุน ไม่ ปฏิบัติตามหรือบริหารจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด
  - 9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย
- จากระเบียบฯ เกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนที่ได้กล่าวถึงข้างต้นจะเห็นได้ว่า แม้จะเปิด โอกาสให้สมาชิกเลือกกันเองแต่การกำหนดคุณสมบัติและข้อห้ามของผู้จะทำหน้าที่เป็นกรรมการ กองทุนก่อนข้างแจ้งมา มีความสอดคล้องกับการเสริมสร้างประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญฯ ให้

ความสำคัญกับความเท่าเทียมกันของสิทธิชายหญิง กล่าวคือ คณะกรรมการกองทุน 15 คน มีสัดส่วนชายหญิงเท่าเทียมกันที่สำคัญยิ่ง เป็นการส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้มีโอกาสได้เข้าไปบริหารบ้านเมืองตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการกองทุนในระดับหมู่บ้าน (ระดับกองทุน) คือ คณะกรรมการกองทุน ไม่ใช่คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) คณะกรรมการกองทุนดังกล่าวยังมีอำนาจหน้าที่ในการออกระเบียบข้อบังคับหลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนภายใต้ระเบียบของส่วนกลางอย่างเคร่งครัด⁵⁸

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน ที่ได้นำเสนอมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าแม้จะมีวิธีในการบริหารจัดการ การดำเนินการ หรือระบบการแก้ไขปัญหาที่ดีเพียงใดก็ตาม หากว่าผู้เกี่ยวข้องในระดับต่าง ๆ ของกองทุนหมู่บ้านนั้น ไม่มีพื้นฐานทางด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งก็คือความซื่อสัตย์ สุจริต แล้วนั้นการดำเนินงานตามโครงการก็ไม่สามารถประสบผลสำเร็จได้

2.5 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

2.5.1) สภาพทั่วไป

บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ห่างจากอำเภอเมืองยโสธรไปตามทางหลวงหมายเลข 23 เป็นระยะทาง 16 กิโลเมตร มีสภาพที่ตั้งและอาณาเขต ดังนี้

- 1) ทิศเหนือ ติดบ้านใหม่ชุมพร หมู่ที่ 9 ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
- 2) ทิศใต้ ติดบ้านเชือก หมู่ที่ 5 ตำบลเดิด และบ้านแสนพันธ์ หมู่ที่ 6 ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
- 3) ทิศตะวันออก ติดบ้านคำแดง หมู่ที่ 17 ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
- 4) ทิศตะวันตก ติดบ้านใหม่ชุมพร หมู่ที่ 11 ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ข้อมูลทั่วไป

บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร มีพื้นที่ทั้งหมด 4,500 ไร่ ภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม มีลักษณะดินร่วนปนทราย เหมาะสำหรับการเกษตรกรรม จำนวนครัวเรือน 147 ครัวเรือน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 531 คน เป็นเพศชายจำนวน 264 คน เป็นเพศหญิงจำนวน 267

⁵⁸ สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, “คู่มือการดำเนินงานสำหรับคณะกรรมการสนับสนุน และกิจกรรมการดำเนินงาน กองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดและอำเภอเพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง”, อ้างแล้ว, (อค์ตำนาน).

คน⁵⁹

สภาพทางเศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น การทำนา ทำไร่ ปลูกยางพาราและรับจ้างทั่วไปสินค้าเศรษฐกิจในชุมชน ได้แก่ ยางพารา แดง โม ข้าว และมันสำปะหลัง

สภาพสังคม

การศึกษามีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง โรงเรียน 1 แห่ง สอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน 1 แห่ง มีวัด 1 แห่ง มีส่วนราดน้ำทุกครัวเรือนเป็นหมู่บ้านที่อยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลตำบลเค็ด ซึ่งได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2551

2.5.2) ข้อมูลกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

กองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ได้เริ่มเปิดดำเนินการตามโครงการครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2547 เปิดบัญชีเงินฝากครั้งแรก ที่ธนาคารออมสิน สาขา ยโสธร จังหวัดยโสธร มีเงินทุนในโครงการ จำนวน 1,000,000 บาท ปี พ.ศ.2551 ได้รับรางวัลกองทุนหมู่บ้านรางวัล 3A รับชำระหนี้ครบ 100 % จากการได้รับรางวัลจึงทำให้ได้รับเงินเพิ่มทุนอีก 100,000 บาท และปี พ.ศ.2552 ได้รับเงินเพิ่มทุนอีก 400,000 บาท ปัจจุบันมีเงินทุน 1,500,000 บาท และมีสมาชิกที่ร่วมอยู่ในโครงการ จำนวน 170 คน

บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ปัจจุบันมี นางบรรลู่ สารบรรณ เป็นผู้ใหญ่บ้าน และมีคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ดังนี้ คือ

1. นายอัมพร มีแก้ว	ประธานกรรมการ
2. นายบุญเพ็ง ชิมายัย	รองประธาน
3. นายเพชรระศักดิ์ ชิมายัย	เลขานุการ
4. นางปาริชาติ แสนจันทร์	เหรัญญิก
5. นายจรัญ หลีกทอง	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. นางนวลละออง สิมาดา	ผู้ช่วยเหรัญญิก
7. นายสนั่น วงษ์ไกร	ผู้ติดตามทวงหนี้
8. นางบัญญัติกร หงษ์ทอง	ผู้ติดตามทวงหนี้
9. นายประกาศ สิมาดา	ประชาสัมพันธ์

⁵⁹เทศบาลตำบลเค็ด, “แผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ.2553 - 2555)”, ยโสธร : เทศบาลตำบลเค็ด, 2553, (อัดสำเนา).

10. นางนงลักษณ์ ปันสกุล	ผู้ตรวจสอบ
11. นางกานติมา แก่นคำ	ผู้ตรวจสอบ
12. นายทวี นิลยอง	ปฏิคม
13. นางรุ่งทิพย์ ธรรมแท้	ปฏิคม

เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ซึ่งก่อตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อส่งเสริมและสร้างนิสัยการออมเสียสละ เอื้ออาทร มีความรับผิดชอบและให้เป็นไปด้วยความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกโดยรวม ได้มีการวางระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ไว้ 44 ข้อ ซึ่งข้อที่สำคัญ ได้แก่ ข้อที่ 4, 5, 6, 10, 20, 21, 35, 36, และข้อ 42 ดังนี้

ข้อ 4. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน

- 1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิก
- 2) เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น การฝากเงินสัจจะ และเงินรับฝาก
- 3) เพื่อให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก
- 4) เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกเป็นคนดี มีคุณธรรม
- 5) เพื่อพัฒนาคุณภาพสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม

ข้อ 5. แหล่งที่มาของกองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

- 1) เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการกองทุนแห่งชาติ
- 2) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่เกิดจากเงินกองทุน
- 3) ค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- 4) ค่าหุ้น / เงินสัจจะสะสม
- 5) เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก
- 6) เงินหรือทรัพย์สินอื่นๆ ที่กองทุนได้รับ โดย ไม่มีเงื่อนไขผูกพันหรือภาระติดพันอื่นใด

ข้อ 6. คุณสมบัติของสมาชิก

- 1) เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและพักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนติดต่อกันก่อนขึ้นใบสมัคร
- 2) มีอายุ 25 ปี บริบูรณ์นับถึงวันขึ้นใบสมัคร
- 3) เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นชอบด้วยหลักการของกองทุน และสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของกองทุน
- 4) เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน
- 5) เป็นผู้ที่คณะกรรมการกองทุน ได้มีมติเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก

6) อคทน เสียดสละ และเห็นแก่ประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญ

7) มีหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่มีอยู่ใน

กองทุน

8) ไม่เป็นคนวิกลจริตและติดการพนัน

9) เป็นผู้มีความประพฤติปฏิบัติอยู่ในหลักศาสนายึดมั่นในการปกครองระบอบ

ประชาธิปไตย

10) ไม่เป็นนักพรตหรือนักบวช

ข้อ 10. สมาชิกไม่มีหนี้สินหรือภาระผูกพันใด ๆ กับกองทุนทั้งในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกันอา
ขอลาออกจากความเป็นสมาชิกกองทุนได้ โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการกองทุน
เพื่อพิจารณาอนุญาตและให้ขาดจากสมาชิกภาพในวันที่คณะกรรมการกองทุนดำเนินการอนุญาต

ข้อ 20. คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่

1) บริหารจัดการกองทุน ตรวจสอบ กำกับ ดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุน

2) ออกระเบียบข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารกองทุน

3) รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก

4) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่คณะกรรมการกองทุนแห่งชาติกำหนดหรือมอบหมาย

ข้อ 21. ประธานกรรมการกองทุน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้ คือ

1) เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการกองทุน

2) เรียกประชุมคณะกรรมการกองทุน

3) แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง

ตาม .

มติหรือตามที่คณะกรรมการกองทุนมอบหมาย

4) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามข้อบังคับ และมติของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

แห่งชาติ

ข้อ 35. การดำเนินการตามโครงการที่ขอกู้ และการจัดทำรายงานสมาชิกจะต้องดำเนินการ
โครงการที่ขอกู้ให้สำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และทำการรายงานความก้าวหน้าตามแบบรายงานที่
คณะกรรมการกองทุนกำหนด

ข้อ 36. การทำสัญญา เงินกู้ทุกประเภท ต้องมีการทำสัญญาไว้กับคณะกรรมการกองทุนตาม
แบบและเงื่อนไขที่กำหนด

ข้อ 42. กองทุนจัดทำบัญชีเงินฝากและบัญชีค่าใช้จ่ายของกองทุนอย่างรอบคอบ เดือนละ 1 ครั้ง แล้วติดประกาศอย่างเปิดเผย ณ ที่ทำการกองทุนให้สมาชิกทราบ โดยมีประเภทบัญชีที่จะต้องดำเนินการจัดทำ ดังนี้

- 1) บัญชีเงินฝากออมทรัพย์
- 2) รายรับและรายจ่ายของกองทุน
- 3) สินทรัพย์และหนี้สินของกองทุน⁶⁰

จากความเป็นมาของกองทุนหมู่บ้านบ้านคำแดง หมู่ 7 สามารถสรุปได้ว่า ในช่วงระยะเวลา นับตั้งแต่ที่หมู่บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ได้ดำเนินการตามโครงการมาแล้วนั้น ประสบผลสำเร็จด้วย พอประมาณ เมื่อเปรียบเทียบกับกองทุนหมู่บ้านอื่น ๆ ที่มีแนวโน้มประสบกับปัญหาในด้านความ ล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง อันเนื่องมาจากการไม่ให้ความร่วมมือของประชาชนในชุมชนนั้น การทุจริตของ คณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับเงินกองทุน จากผลกำไรสุทธิ ได้แสดงให้เห็นถึงความ สัมฤทธิ์ผลได้ในระดับหนึ่งซึ่งเป็นที่น่าพอใจ และจากสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของชุมชนบ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเค็ด แม้ว่าจะไม่พร้อมในด้านการพัฒนาในด้านอื่นๆ อีกหลายด้าน เช่น ด้านการศึกษา ด้านสังคมโดยรวม ฯลฯ แต่ผลจากการดำเนินการในด้านการบริหารจัดการของกองทุนหมู่บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ถือว่าประสบผลสำเร็จไปได้ด้วยดีเช่นกัน

⁶⁰เอกสารกองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ 7 ตำบลเค็ด, “ระเบียบข้อบังคับ กองทุนบ้านคำแดง หมู่ 7 ตำบลเค็ด อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร (ฉบับที่ 3) ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2550”, ยโสธร : คณะกรรมการกองทุนบ้านคำแดง หมู่ 7, 2550, อ้างแล้ว, (อัคราณา).

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

อินแปง ศรีทะวงษ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตพื้นที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า “ความพึงพอใจของสมาชิกกองทุนชุมชนเมือง ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการอยู่ในระดับปานกลางทั้งภาพรวมและรายด้าน”⁶¹

ณัฐนพิน ชันนาแล ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ความโปร่งใสในการบริหารจัดการ คุณภาพของคณะกรรมการ คุณภาพของสมาชิก ความเชื่อมั่นของสมาชิก และการบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีผลอยู่ในระดับปานกลาง
- 2) ประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เกี่ยวกับการพึ่งพาตนเอง การพัฒนาอาชีพ สร้างงาน และสร้างรายได้ของสมาชิกและชุมชน พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอยู่ในระดับปานกลาง
- 3) ปัญหาและอุปสรรค พบว่า ส่วนใหญ่เกิดจากระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนฯ ไม่เข้าใจในบทบาท อำนาจหน้าที่ของตนเองและสมาชิกกองทุน ขาดความรับผิดชอบ กู้เงิน ไปใช้ประโยชน์ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ ขาดการติดตามประเมินผล⁶²

⁶¹อินแปง ศรีทะวงษ์, “ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตพื้นที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด”, สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย), 2549, 114 หน้า.

⁶²ณัฐนพิน ชันนาแล, “ประสิทธิผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2549, 141 หน้า.

นवलจันทร์ ศรีมงคล ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนหมู่บ้านศึกษาเฉพาะกรณีบ้านบะเค ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า “ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุน ด้านการบริการสมาชิกกองทุน ด้านการพัฒนาอาชีพของสมาชิก ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับมีผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ด้านการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนและด้านการพัฒนาอาชีพของสมาชิกตามลำดับ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกองทุนพบว่า ปัญหาเงินกองทุนที่รัฐจัดให้กู้ยืมไปประกอบอาชีพต่อคนไม่เพียงพอกับการลงทุนหรือประกอบกิจการ ปัญหาการให้สมาชิกกู้ยืมไม่ทั่วถึง ปัญหาการกู้ยืมเงินของสมาชิกบางคน ไม่ได้นำเงินที่นำไปลงทุน ประกอบอาชีพตามที่ระบุไว้ในสัญญา ซึ่งอาจจะเกิดปัญหาไม่สามารถคืนเงินกู้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้”⁶³

อรรถพร จันทร์บุตร ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านล่อง ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า “ปัจจัยด้านคณะกรรมการ ทั้งในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ในการทำงาน ปัจจัยด้านสถานที่ตั้ง ความเหมาะสมของคณะกรรมการในตำแหน่งต่างๆ ความซื่อสัตย์ ความสามารถของคณะกรรมการ เหล่านี้ล้วนส่งผลโดยตรงต่อการยอมรับของสมาชิก และประสิทธิภาพในการบริหารกองทุน”⁶⁴

ศิริวรรณ นุริมจิตต์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะคติของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านวังคีน ตำบลลี่ อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า “กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านวังคีน หมู่ที่ 4 ตำบลลี่ อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในระดับมาก ด้านลักษณะการ

⁶³นवलจันทร์ ศรีมงคล, “ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนหมู่บ้านศึกษาเฉพาะกรณีบ้านบะเค ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2551, 106 หน้า.

⁶⁴อรรถพร จันทร์บุตร, “ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านล่อง ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2548, 110 หน้า.

ปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง”⁶⁵

สมบูรณ์ หอมอนก ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านตำบลมาบไผ่ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า “ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านในเรื่องภาวะผู้นำของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ปรากฏว่าคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก ในเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านพบว่า มีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในเรื่องการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก การบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน พบว่าคณะกรรมการมีการวางแผนอยู่เสมอ สำหรับความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุน หมู่บ้านพบว่า เงินกองทุนหมู่บ้านในส่วนที่เป็นผลกำไรทำให้คณะกรรมการกองทุนสามารถนำเงินกองทุนไปจัดสวัสดิการภายในหมู่บ้านได้ และเมื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความ พึงพอใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านพบว่า ภาวะผู้นำของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของสมาชิก การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก และการบริหารจัดการของคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้านมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ ไม่เกิน .05”⁶⁶

บัณฑูร ประดิษฐสุวรรณ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการสร้างเสริมความเข้มแข็งของประชาคมสังคมในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า “การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนจะต้องมีการจัดทำแผนงานเตรียมการ และดำเนินการตามแนวทางที่ได้จัดทำประชาพิจารณ์ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ราชการที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการกระตุ้นและชี้แนะเพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นความสำคัญ ในส่วนของภาคประชาชนจะต้องประกอบด้วยความสามัคคีด้วยการรวมกลุ่มและความร่วมมือพร้อมที่จะทำงานร่วมกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน และจะต้องมีความซื่อสัตย์ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง มีความเข้าใจในเรื่องการ

⁶⁵ศิริวรรณ นุริมจิตต์, “ทัศนคติของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านวังดิน ตำบลลี่ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2550, 160 หน้า.

⁶⁶สมบูรณ์ หอมอนก, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านตำบลมาบไผ่ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2546, 120 หน้า.

พัฒนา โดยมีทัศนคติเป็นผู้คิด กล้าเสนอความคิดเห็นที่เสียสละพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และกล้าตัดสินใจ⁶⁷

กมลลักษณ์ ดิษยนันท์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศักยภาพในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัด เชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า “ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วย

- 1) การมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการในการกำหนดระเบียบกองทุนหมู่บ้าน การ ดำเนินกิจกรรมกองทุนร่วมกัน และการปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้ร่วมกัน
- 2) การให้ความร่วมมือของสมาชิก โดยการสมัครเข้าเป็นสมาชิกเกินกว่าครึ่งหนึ่งของ ครุว์เรือนทั้งหมดในหมู่บ้านและการให้ความร่วมมือในการประชุมสม่ำเสมอ
- 3) ความโปร่งใสในการบริหารจัดการเงินกองทุน โดยคณะกรรมการได้จัดทำรายการประชุม และจัดทำบัญชี ชี้แจงให้สมาชิกทราบเป็นครั้งคราว⁶⁸

วรินทร์นา กรมรินทร์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง สัมฤทธิ์ผลของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านคอนแดน ตำบลดินคำ อำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า สัมฤทธิ์ ผลของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมทั้งด้านงานบริหาร ด้านงานบริการ และด้านงาน เทคนิค อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการและสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อสัมฤทธิ์ผลของการ บริหารจัดการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสัมฤทธิ์ผลของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁶⁹

ณัฐ กิตติกุล ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุน หมู่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า “ประสิทธิภาพในการ ดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของ

⁶⁷ บัณฑูร ประดิษฐ์สุวรรณ, “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการสร้างเสริมความเข้มแข็งของ ประชาคมสังคมในจังหวัดนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2544, 180 หน้า.

⁶⁸ กมลลักษณ์ ดิษยนันท์, “ศักยภาพและปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2545, 155 หน้า.

⁶⁹ วรินทร์นา กรมรินทร์, “สัมฤทธิ์ผลของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ศึกษาเฉพาะกรณี บ้านคอนแดน ตำบลดินคำ อำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต, (บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2551, 176 หน้า.

คณะกรรมการในด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านพบว่าไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านพบว่าไม่แตกต่างกัน⁷⁰

จรรยา เจือจันทร์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกรณีศึกษา กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปฏิบัติมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับปฏิบัติมากอยู่ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบ ด้านการรับสมัครและการจัดทำทะเบียนสมาชิก ด้านการจัดทำบัญชีผู้กู้ยืมและการประชาสัมพันธ์ ด้านการทำนิติกรรมหรือกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการผูกพัน ด้านการออกระเบียบข้อบังคับกองทุน ด้านการสำรวจการประกอบอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน ด้านการพิจารณาให้กู้เงินตามระเบียบหลักเกณฑ์ และมาตรการดำเนินงานอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง ได้แก่ ด้านการประชุมและการเรียกประชุมสมาชิกตามที่กำหนดและด้านการบริหารจัดการกองทุน สมาชิกที่มีความแตกต่างกันในเรื่องอายุและอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกันทั้ง 9 ด้าน ส่วนสมาชิกที่มีความแตกต่างในเรื่องระดับการศึกษาและรายได้มีความคิดเห็นแตกต่างกัน 7 และ 5 ด้านตามลำดับ สมาชิกที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกัน 2 ด้านเท่านั้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสรุป การดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสมาชิกที่มีคุณลักษณะบางประการต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกัน”⁷¹

สุรศักดิ์ ชัยรัมย์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง กระบวนการบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า “ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ ได้แก่ ผู้นำคณะกรรมการ และสมาชิกไม่มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการเงินกองทุน คณะกรรมการไม่มีความรู้ ความสามารถในการบริหาร สมาชิกขาดความสามัคคี ไม่มีส่วนร่วมในการประชุม ผู้นำไม่ประสานงานระหว่างคณะกรรมการและสมาชิก สมาชิกไม่ให้ความไว้วางใจแก่คณะกรรมการ

⁷⁰ ณีฎฐ์ กิตติกุล, “การพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา”, ปรินญาญรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, (บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา), 2548, 159 หน้า.

⁷¹ จรรยา เจือจันทร์, “การดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกรณีศึกษา กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2548, 105 หน้า.

คณะกรรมการทำงานไม่โปร่งใส ข้อเสนอแนะ ส่วนราชการ องค์กรเอกชนและองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเครือข่ายควรให้การช่วยเหลือและสนับสนุนวิทยากรอบรมให้ความรู้ ทักษะการ บริหารจัดการ เช่น การทำระบบบัญชี การจัดทัศนศึกษาดูงานกองทุนที่ประสบผลสำเร็จ รวมทั้งผู้นำและ คณะกรรมการควรจัดกิจกรรมที่สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน”⁷²

ชุมพล จันปุ่ม ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เขตอำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า “การบริหารงานด้านวัสดุอุปกรณ์ ในภาพรวมคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกลุ่ม ตัวอย่างเห็นว่า ความไม่พร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และเครื่องใช้สำนักงานอื่น ๆ ซึ่งจะทำให้การ บริการแก่ลูกค้าหรือสมาชิกเกิดความล่าช้าทำให้ด้อยประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ”⁷³

สมบุรณ์ ธรรมเสก ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการ บริหารงานของคณะกรรมการหมู่บ้านน้ำพุ หมู่ที่ 5 ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า “ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงาน ของคณะกรรมการหมู่บ้านน้ำพุ หมู่ที่ 5 ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพ ต่างกัน ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีอายุต่างกัน ที่มีสถานภาพสมรส ต่างกัน และที่มีระดับการศึกษาต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และที่มีอาชีพ ต่างกัน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05”⁷⁴

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมา จะเห็นว่าความสำคัญในแง่ของการบริหารจัดการทาง การเงินนั้นมีความสำคัญยิ่ง เพราะจะนำมาซึ่งการก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับมวลสมาชิก และ สร้างความพึงพอใจในการบริหารจัดการในรูปแบบของคณะกรรมการ มีปัจจัยของความสำเร็จหลาย ด้านที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแต่รูปแบบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองซึ่งอาจเหมือนหรือ

⁷² สรุศักดิ์ ชัยรัมย์, “กระบวนการบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย มหาสารคาม), 2547, 198 หน้า.

⁷³ ชุมพล จันปุ่ม, “ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง เขตอำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ”, ปรินญาญรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2547, 84 หน้า.

⁷⁴ สมบุรณ์ ธรรมเสก, “ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของ คณะกรรมการหมู่บ้านน้ำพุ หมู่ที่ 5 ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช, สารนิพนธ์ศาส นศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, 135 หน้า.

แตกต่างกันในบางประเด็น โดยสรุปแล้วการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามนโยบายของรัฐบาลส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ โดยปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จนั้น ได้แก่ การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุน และในส่วนของคณะกรรมการกองทุน ทั้งในด้านการบริหารจัดการกองทุนและภาวะผู้นำของคณะกรรมการกองทุน การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกและความพร้อมของกองทุนก็มีส่วนสำคัญในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านให้ประสบความสำเร็จด้วยเช่นกัน ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านสามารถแยกออกเป็น 3 ด้าน คือ

ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านซึ่งสมาชิกกองทุนส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมเสนอความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารกองทุนเป็นครั้งคราว แต่สมาชิกยังไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงาน กองทุนหมู่บ้านเท่าที่ควร เกี่ยวกับเงินกองทุนพบว่าที่กู้ยืมมาไม่เพียงพอกับการลงทุน การพิจารณาให้กู้ยืมเงิน การชำระหนี้และส่งดอกเบี้ยตามเวลาที่กำหนด

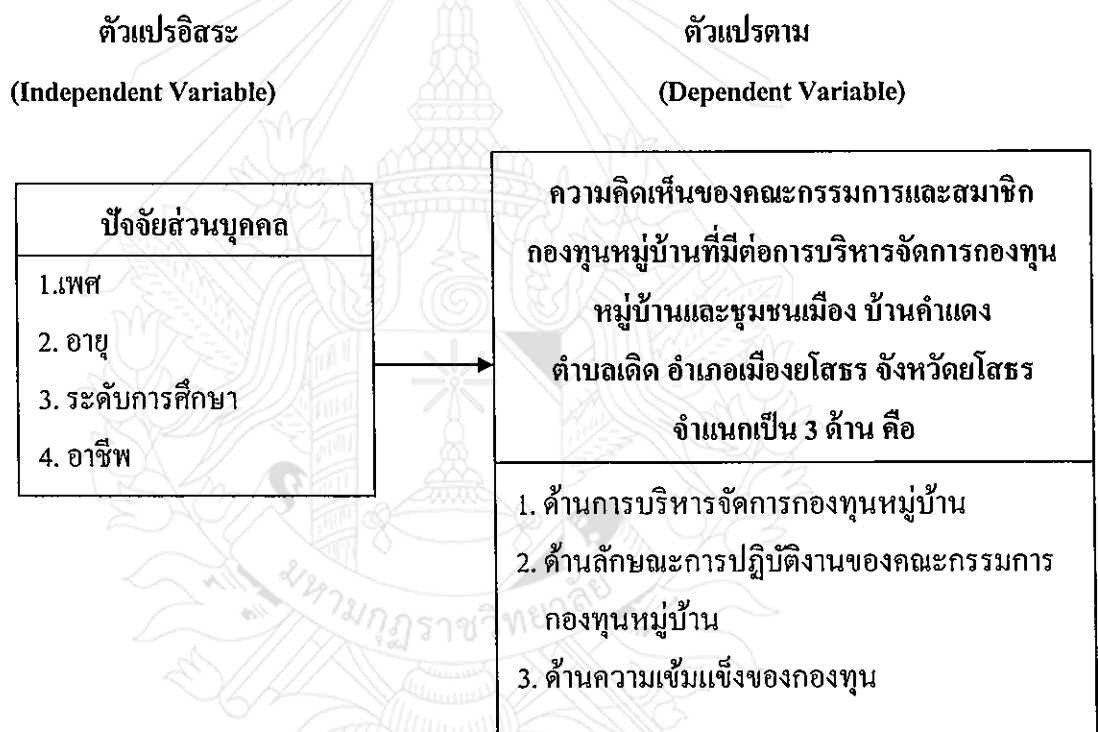
ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนพบว่า กรรมการบางคนไม่มีเวลาให้กับการทำงานกองทุน ไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนดีพอ และไม่มีการประชุมชี้แจงผลการดำเนินงานกองทุนอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้บางครั้งไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

ด้านความเข้มแข็งของกองทุน ควรมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนแสดงความคิดเห็นในอันที่จะมีประโยชน์แก่การบริหารกองทุนอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการ และสมาชิกควรมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผลการนำเงินกู้ไปประกอบอาชีพของสมาชิก ทุกคนเป็นระยะ เพื่อให้การกู้ยืมเงินกองทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนอย่างแท้จริง ซึ่งโดยส่วนใหญ่เห็นว่ากองทุนหมู่บ้านเป็นประโยชน์ต่อ หมู่บ้าน ในลักษณะเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนที่สำคัญของหมู่บ้าน ในการพัฒนาสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และบรรเทา ความเดือดร้อนเหตุฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วนทางการเงิน

2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการหมู่บ้านของสมบุรณ์ ธรรมเสก ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการหมู่บ้านน้ำพุ หมู่ที่ 5 ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช⁷⁵ นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้สรุปกรอบแนวคิดไว้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน, 2) ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน, 3) ด้านความเข้มแข็งของกองทุน ดังแสดงในภาพประกอบที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

⁷⁵สมบุรณ์ ธรรมเสก, ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการหมู่บ้านน้ำพุ หมู่ที่ 5 ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช, อ้างแล้ว, หน้า 43.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร” ในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1) ประชากร

ได้แก่ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร รวมทั้งหมด จำนวน 170 คน

3.1.2) กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

ได้แก่ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan¹ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 118 คน

---

¹บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 6, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2543), หน้า

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัย “ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร” ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan จากจำนวนคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จำนวน 170 คน แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)² แบ่งออกเป็น 2 ชั้น โดยใช้สถานภาพในกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 เป็นตัวแบ่งชั้นภูมิ ได้แก่ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุน มีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1) นำประชากร จำนวน 170 คน ไปเทียบตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ซึ่งมีค่าจำนวนประชากร 170 คน กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 118 คน

2) แบ่งประชากรเป็นชั้นภูมิ ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน นำมาหาอัตราส่วนของประชากร (Proportional to Size) เพื่อหากกลุ่มตัวอย่างแยกแต่ละชั้นตามสูตรนี้³

$$n_i = \frac{N_i}{N} \times n$$

n_i = จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละชั้น

N_i = จำนวนประชากรแต่ละชั้น

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทุกชั้น

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

จึงทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 3.1

²ณรงค์ โพธิ์พุกขานันท์, ระเบียบวิธีวิจัย : เอกสารตำราหลัก ประกอบการเรียนการสอน วิชา ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบูรณาการ, (กรุงเทพมหานคร : เอ็ดดิสเปอร์เน็ท), 2550, หน้า 180.

³กัลยา วานิชย์บัญชา, สถิติสำหรับงานวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), หน้า 19.

ตารางที่ 3.1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ลำดับที่	กลุ่มประชากร	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	13	$\frac{13(118)}{170} = 9.02 = 9$
2	สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	157	$\frac{157(118)}{170} = 108.9 = 109$
รวม		170	118

3) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านตามสัดส่วนที่กำหนดไว้

4) ทำการสุ่มแต่ละชั้นภูมิจนได้จำนวนครบตามที่กำหนดไว้

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่สร้างขึ้นจากการศึกษาระเบียบกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเดิด และได้ทำการค้นคว้าศึกษาจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดและปลายปิด แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิด เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน
- 2) ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- 3) ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน

จำนวน 30 ข้อ ลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเป็นตัวเลข และความหมาย คือ

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดการวัดค่าตัวแปรจากเกณฑ์การคิดคะแนนจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ โดยมีเฉพาะข้อความทางบวก (Positive) กำหนดคะแนนแบบ arbitrary weighting method โดยใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best) ดังนี้⁴

ระดับความคิดเห็น	ช่วงค่าเฉลี่ย
มากที่สุด	4.50 - 5.00
มาก	3.50 - 4.49
ปานกลาง	2.50 - 3.49
น้อย	1.50 - 2.49
น้อยที่สุด	1.00 - 1.49

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเด็ด อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จำนวน 3 ข้อ

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยได้มีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

3.4.1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งเป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเด็ด อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

⁴พวงรัตน์ ทวีรัตน์, วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538), หน้า 42.

3.4.2) นำข้อมูลจากการศึกษามารวบรวม สรุปเพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของคำถาม เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อเรื่องที่จะทำการวิจัย และมีลักษณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามจะสามารถตอบข้อเท็จจริงได้ นำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม แบบสอบถามปลายปิดและแบบสอบถามปลายเปิด

3.4.3) นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้คำถามมีความถูกต้องและ ครอบคลุมเนื้อหา อาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1) ดร.สมชาย วรรณฤ

วุฒิการศึกษา ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดมหาสารคาม

2) อาจารย์รัชชัช ขยันทำ

วุฒิการศึกษา ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์/กรรมการและเลขานุการ ฝ่ายวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย

3) นางสาวอรุณี ศรีลาภ

วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์
ตำแหน่งปัจจุบัน นักบริหารงานทั่วไป 7 หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป

สอดคล้องระหว่างข้อคำถามด้วยวิธีการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)⁷ เลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป จากคำถามทั้งหมด 30 ข้อ ใช้ได้ทั้งหมด 30 ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC = 1.00 ทุกข้อ

3.4.4) นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนออาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อความเหมาะสมของภาษาและสำนวน โดยพบข้อผิดพลาดก็นำมาแก้ไขอีกครั้งหนึ่งตามคำแนะนำ

3.4.5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยนี้คือคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน บ้านสามเพี้ย หมู่ที่ 7 ตำบลคูทุ่ง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จำนวน 30 คน และนำผล

⁷ ธีระศักดิ์ อุ่่นอารมณต์เลิศ, เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา, (นครปฐม : ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549), หน้า 65.

มาวิเคราะห์ความถูกต้อง (Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach)⁶

ผลการคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นมีค่าแอลฟาอยู่ในระดับ .92 ซึ่งเป็นค่าที่มีความเชื่อถืออยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แสดงถึงความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

3.4.6) นำผลจากการทดสอบแบบสอบถามและการหาค่าความน่าเชื่อถือกลับไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่งแล้วนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริงที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.5.1) ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร เพื่อให้ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล ถึงผู้ใหญ่บ้าน บ้านคำแดง หมู่ที่ 7, ประธานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

3.5.2) ผู้วิจัยได้ติดต่อกับผู้ใหญ่บ้าน บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 และประธานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลทำการวิจัยและแจกแบบสอบถาม

3.5.3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 118 ชุด ไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงปริมาณเป็นหลัก เพื่อศึกษา ข้อมูลพื้นฐานและความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธรจังหวัดยโสธร จำนวน 118 คน ด้วยวิธีการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งสังเกตคำตอบสภาพทั่วไปประกอบการพิจารณา และตรวจให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ โดยกำหนด คำน้้นัก หรือคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

ระดับมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น 1
ระดับมาก	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น 2
ระดับปานกลาง	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น 3

⁶บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, อ่างแล้ว, หน้า 99.

ระดับน้อย ให้นำน้ำหนักคะแนนเป็น 4
ระดับน้อยที่สุด ให้นำน้ำหนักคะแนนเป็น 5⁷

3.5.4) รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 118 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งแยกวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

3.6.1) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.3) ทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร กับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล สำหรับปัจจัยที่มีจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ ใช้ค่า t - test และสำหรับปัจจัยที่มีจำนวนมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way Analysis of Variance) หรือค่า F - test โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Different)

3.6.4) วิเคราะห์ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร แล้วรวบรวมข้อมูลตามประเด็น โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วนำมาเรียบเรียงนำเสนอในรูปแบบการบรรยาย

⁷เรื่องเดียวกัน, หน้า 99.

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

3.7.1) สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ คือ

- 1) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC)
- 2) ค่าอำนาจจำแนก โดยวิเคราะห์สหสัมพันธ์รายข้อ (Item Total Correlation)
- 3) ค่าความเชื่อมั่น โดยวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบแอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3.7.2) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท ดังนี้

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับบรรยายข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

2) สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t - test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) หรือค่า F - test ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Different)

สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1) การหาค่าความตรงตามเนื้อหาของแบบทดสอบแต่ละข้อ (Index of Item Objective Congruence : IOC)⁸

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทนดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
 N แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2) การหาค่าร้อยละ (Percentage)⁹

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ P = ค่าร้อยละ
 X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
 N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3) การหาค่าเฉลี่ย (Mean)¹⁰

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ = ผลรวมของคะแนนชุดนั้น
 n = จำนวนของข้อมูล

4) การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach)¹¹

$$\alpha = \frac{K}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 K = จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 $\sum S_i^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
 S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

⁹ณรงค์ โพธิ์พุกขานันท์, ระเบียบวิธีวิจัย : เอกสารตำราหลัก ประกอบการเรียนการสอน วิชา ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบูรณาการ, อ่างแก้ว, หน้า 240.

¹⁰เรื่องเดียวกัน, หน้า 243.

¹¹บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, อ่างแก้ว, หน้า 99.

5) การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)¹²

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$\sum fx$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

6) การทดสอบสมมติฐาน (t-test)¹³

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t = ค่าที-เทสต์ (t-test)

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

7) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE-WAY ANOVA) หรือ F-test¹⁴

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F = อัตราส่วนของความแปรปรวน

MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

¹² ล้วน สายยศและ อังคณา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2540), หน้า 53.

¹³ นิภา เมธาวีชัย, วิทยาการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2543), หน้า 238.

¹⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 110.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 3 ประการ คือ

- 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน
- 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างได้แก่ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จำนวน 118 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้มีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F - distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 บัญชีส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาอาชีพ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) หรือค่า F - test ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ ในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังตารางที่ 4.1 - 4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	43	36.44
ชาย	75	63.56
รวม	118	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 118 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 36.44 และเพศชาย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 63.56

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ 25 - 30 ปี	22	18.64
อายุ 31-40 ปี	33	27.97
อายุ 41-50 ปี	45	38.14
อายุ 51 ปีขึ้นไป	18	15.25
รวม	118	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 118 คน ส่วนมากมีอายุ 41- 50 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 38.14 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.97 มีอายุระหว่าง 25 - 30 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 18.64 และน้อยที่สุด มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 15.25

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	55	46.60
มัธยมศึกษา	45	38.14
ปริญญาตรี	13	11.02
สูงกว่าปริญญาตรี	5	4.24
รวม	118	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 118 คน ส่วนมากมีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 46.60 รองลงมามีระดับมัธยมศึกษา จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 38.14 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 11.02 และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.24

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรกรรม	48	40.68
รับราชการ	22	18.64
ธุรกิจส่วนตัว	12	10.17
รับจ้างทั่วไป	36	30.51
รวม	118	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 118 คน ส่วนมากมีอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 40.68 รองลงมามีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 30.51 มีอาชีพรับราชการ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 18.64 และน้อยที่สุดมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.17

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเด็ด อำเภอมือโยธา จังหวัดยโสธร

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเด็ด อำเภอมือโยธา จังหวัดยโสธร ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังตาราง 4.5 - 4.8 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน

ที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	3.09	0.25	ปานกลาง
2	ความคิดเห็นด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	3.13	0.30	ปานกลาง
3	ความคิดเห็นด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน	3.14	0.32	ปานกลาง
	รวม	3.12	0.25	ปานกลาง

(n=118)

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความคิดเห็นด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน รองลงมา คือ ความคิดเห็นด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

ที่	ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การสรรหาคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเหมาะสมกับการบริหารจัดการ	3.20	0.42	ปานกลาง
2	ประธานกองทุนมีทักษะความรู้ความสามารถในการบริหาร	3.19	0.56	ปานกลาง
3	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ สร้างความเข้าใจให้กับสมาชิกถึงวัตถุประสงค์และหลักการบริหารกองทุน	3.53	0.50	มาก
4	สถานที่ดำเนินงานบริหารกองทุน เหมาะสมและอำนวยความสะดวกเพียงพอ	3.18	0.38	ปานกลาง
5	คณะกรรมการมีความเข้าใจปัจจัยด้านโครงสร้าง ด้านเทคนิค วิธีการบริหาร และปัจจัยด้านอื่นตามความเหมาะสม	3.02	0.45	ปานกลาง
6	คณะกรรมการกองทุนมีความเชื่อมั่นในการดำเนินการและบริการด้วยกุศลจิต	3.11	0.31	ปานกลาง
7	การบริหารการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกเป็นไปตามกำหนดเวลา	3.07	0.60	ปานกลาง
8	อัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ที่สมาชิกต้องจ่ายมีความเหมาะสม	2.99	0.77	ปานกลาง
9	การจัดสรรผลกำไรของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเหมาะสมเป็นที่พอใจของสมาชิก	3.60	0.66	มาก
10	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ประเมินและ สรุปรายงานผลการบริหารตามระเบียบ	3.10	0.30	ปานกลาง
รวม		3.09	0.25	ปานกลาง

(n=118)

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเด็ด อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อันดับแรกได้แก่ข้อที่ 9 คือ การจัดสรรผลกำไรของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเหมาะสมเป็นที่พอใจของสมาชิก รองลงมาได้แก่ข้อที่ 3 คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ สร้างความเข้าใจให้กับสมาชิกถึงวัตถุประสงค์และหลักการบริหารกองทุน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ข้อที่ 8 คือ อัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ที่สมาชิกต้องจ่าย มีความเหมาะสม

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

ที่	ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	2.95	0.64	ปานกลาง
2	คณะกรรมการมีระเบียบ วินัย เคารพกฎ และปฏิบัติตามนโยบายอย่างเสียสละ	2.94	0.27	ปานกลาง
3	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้จัดทำทะเบียนเอกสาร บัญชี ในการดำเนินงานตามหลักวิชาการอย่างเคร่งครัด	2.88	0.40	ปานกลาง
4	คณะกรรมการกองทุน ให้ความสนใจติดตามเรื่องเกี่ยวกับการกู้เงินหรือการส่งเงินฝากจะตามระเบียบ	3.08	0.27	ปานกลาง
5	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส ยุติธรรม	2.89	0.57	ปานกลาง

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ที่	ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเสียสละ อุทิศเวลาตนในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง โดยยึดความบริสุทธิ์ยุติธรรม	3.58	0.50	มาก
7	คณะกรรมการได้ปฏิบัติงานเพื่อมุ่งหวังผลประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างแท้จริง	3.11	0.31	ปานกลาง
8	คณะกรรมการกองทุน อนุมัติให้เงินกู้แก่สมาชิกเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์และประชาคมติ	3.29	0.45	ปานกลาง
9	คณะกรรมการกองทุนมีการจัดทำบัญชีตามหลักมาตรฐานการบัญชี มีความโปร่งใสและเป็นไปตามกฎระเบียบ	3.10	0.30	ปานกลาง
10	เปิดโอกาสให้สมาชิกหรือผู้เกี่ยวข้อง ตรวจสอบบัญชีวิธีการปฏิบัติงานได้ ตามความเหมาะสม	3.52	0.50	มาก
รวม		3.13	0.30	ปานกลาง

(n=118)

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ข้อที่ 6 คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเสียสละ อุทิศเวลาตนในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง โดยยึดความบริสุทธิ์ยุติธรรม รองลงมาได้แก่ข้อที่ 10 คือ เปิดโอกาสให้สมาชิกหรือผู้เกี่ยวข้อง ตรวจสอบบัญชี วิธีการปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ข้อที่ 3 คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้จัดทำทะเบียน เอกสาร บัญชี ในการดำเนินงานตามหลักวิชาการอย่างเคร่งครัด

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน

ที่	ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สมาชิกมีส่วนร่วมกัน เสียสละ สามัคคี อย่างเข้มแข็ง	3.00	0.32	ปานกลาง
2	กองทุนของท่านมีการขยายตัวเติบโตและมีเสถียรภาพขึ้นทุกปี	3.58	0.50	มาก
3	คณะกรรมการกองทุนและสมาชิกมีความสามัคคีร่วมใจในการดำเนินงาน	3.26	0.55	ปานกลาง
4	คณะกรรมการมีจิตสำนึกเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและทำงานเป็นทีมทุ่มเทกับงานอย่างจริงจัง	3.14	0.64	ปานกลาง
5	การใช้จ่ายเงินของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ เป็นไปอย่างโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม สามารถตรวจสอบได้	2.94	0.46	ปานกลาง
6	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้จัดทำแผนกำหนดนโยบายของกองทุนหมู่บ้านอย่างชัดเจน และเป็นไปตามมติของสมาชิก	3.22	0.51	ปานกลาง
7	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในทุกระดับ ไม่มีปัญหาในการดำเนินงาน	3.19	0.42	ปานกลาง
8	คณะกรรมการจัดให้มีการสร้างเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนและเพิ่มสมาชิกขึ้นเรื่อยๆ	3.12	0.62	ปานกลาง
9	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้นำวัสดุอุปกรณ์สมัยใหม่ ตามกาลสมัยและเป็นไปตามความเหมาะสม	2.86	0.76	ปานกลาง

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ที่	ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
10	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯเปิดโอกาส รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานและเสถียรภาพของกองทุน	3.30	0.60	ปานกลาง
รวม		3.14	0.32	ปานกลาง

(n=118)

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ข้อ 2 กองทุนของท่านมีการขยายตัวเติบโตและมีเสถียรภาพขึ้นทุกปี รองลงมาได้แก่ข้อที่ 10 คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ เปิดโอกาส รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานและเสถียรภาพของกองทุน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ข้อที่ 9 คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้นำวัสดุอุปกรณ์สมัยใหม่ ตามกาลสมัยและเป็นไปตามความเหมาะสม

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน, 2) ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และ 3) ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏดังตารางที่ 4.9 - 4.51 ดังนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
หญิง	43	3.08	0.25	ปานกลาง
ชาย	75	3.14	0.26	ปานกลาง
รวม	118	3.12	0.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อจำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
หญิง	43	3.08	0.252	1.39	0.168
ชาย	75	3.14	0.255		
รวม	118	3.12	0.25		

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยรวม ทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
หญิง	43	3.07	0.26	ปานกลาง
ชาย	75	3.10	0.25	ปานกลาง
รวม	118	3.09	0.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อจำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
หญิง	43	3.07	0.26	0.630	0.530
ชาย	75	3.10	0.25		
รวม	118	3.09	0.25		

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
หญิง	43	3.09	0.28	ปานกลาง
ชาย	75	3.15	0.31	ปานกลาง
รวม	118	3.13	0.30	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อจำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
หญิง	43	43	3.09	1.008	0.316
ชาย	75	75	3.15		
รวม	118	3.13	0.30		

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
หญิง	43	3.07	0.26	ปานกลาง
ชาย	75	3.18	0.35	ปานกลาง
รวม	118	3.14	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อจำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
หญิง	43	3.07	0.26	1.852	0.067
ชาย	75	3.18	0.35		
รวม	118	3.14	0.32		

จากตาราง ที่ 4.16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเด็ด อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวม ทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
25 - 30 ปี	22	3.07	0.134	ปานกลาง
31 - 40 ปี	33	3.11	0.311	ปานกลาง
41 - 50 ปี	45	3.16	0.294	ปานกลาง
51 ปีขึ้นไป	18	3.22	0.358	ปานกลาง
รวม	118	3.12	0.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเด็ด อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.18 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิก กองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.697	3	0.236	3.871	0.011*
ภายในกลุ่ม	6.844	114	6.004		
รวม	7.541	117			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้ง 3 ด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

ตารางที่ 4.19 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ที่มีอายุต่างกันด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

อายุ		25 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 ปีขึ้นไป
		$\bar{X} = 3.07$	$\bar{X} = 3.11$	$\bar{X} = 3.16$	$\bar{X} = 3.22$
25 - 30 ปี	$\bar{X} = 3.07$	-	0.064	0.468	0.153
31 - 40 ปี	$\bar{X} = 3.11$		-	0.158	0.001*
41 - 50 ปี	$\bar{X} = 3.16$			-	0.022*
51 ปีขึ้นไป	$\bar{X} = 3.22$				-

จากตารางที่ 4.19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 31 - 40 ปี กับ 51 ปี ขึ้นไป และช่วงอายุ 41- 50 ปี กับ 51 ปี ขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
25 - 30 ปี	22	3.07	0.193	ปานกลาง
31 - 40 ปี	33	3.09	0.282	ปานกลาง
41 - 50 ปี	45	3.15	0.304	ปานกลาง
51 ปีขึ้นไป	18	3.26	0.363	ปานกลาง
รวม	118	3.09	0.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.21 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.795	3	0.265	4.622	0.004*
ภายในกลุ่ม	6.540	114	5.373		
รวม	7.336	117			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

ตารางที่ 4.22 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ที่มีอายุแตกต่างกันด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

อายุ		25 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 ปีขึ้นไป
		$\bar{X} = 3.07$	$\bar{X} = 3.09$	$\bar{X} = 3.15$	$\bar{X} = 3.26$
25 - 30 ปี	$\bar{X} = 3.07$	-	0.492	0.923	0.008*
31 - 40 ปี	$\bar{X} = 3.09$		-	0.474	0.001*
41 - 50 ปี	$\bar{X} = 3.15$			-	0.002*
51 ปีขึ้นไป	$\bar{X} = 3.26$				-

จากตารางที่ 4.22 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 25 - 30 ปี, อายุ 31 - 40 ปี และอายุ 41 - 50 ปีมีความแตกต่างกับอายุ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
25 - 30 ปี	22	3.10	0.238	ปานกลาง
31 - 40 ปี	33	3.10	0.340	ปานกลาง
41 - 50 ปี	45	3.14	0.311	ปานกลาง
51 ปีขึ้นไป	18	3.21	0.363	ปานกลาง
รวม	118	3.13	0.30	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.24 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิก
กองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้าน
ลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.734	3	0.245	2.798	0.043*
ภายในกลุ่ม	9.970	114	8.745		
รวม	10.704	117			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหาร
จัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant
Different)

ตารางที่ 4.25 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของ
คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
ที่มีอายุแตกต่างกันด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

อายุ		25 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 ปีขึ้นไป
		$\bar{X} = 3.10$	$\bar{X} = 3.10$	$\bar{X} = 3.14$	$\bar{X} = 3.21$
25 - 30 ปี	$\bar{X} = 3.10$	-	0.578	0.175	0.080
31 - 40 ปี	$\bar{X} = 3.10$		-	0.028*	0.016*
41 - 50 ปี	$\bar{X} = 3.14$			-	0.460
51 ปีขึ้นไป	$\bar{X} = 3.21$				-

จากตารางที่ 4.25 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 31 - 40 ปี มีความแตกต่างกับอายุ 41- 50 ปี และ
อายุ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
25 - 30 ปี	22	3.04	0.199	ปานกลาง
31 - 40 ปี	33	3.13	0.371	ปานกลาง
41 - 50 ปี	45	3.20	0.325	ปานกลาง
51 ปีขึ้นไป	18	3.18	0.454	ปานกลาง
รวม	118	3.14	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.27 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.627	3	0.542	5.889	0.001*
ภายในกลุ่ม	10.499	114	9.210		
รวม	12.126	117			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

ตารางที่ 4.28 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน ที่มีอายุแตกต่างกันด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

อายุ		25 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 ปีขึ้นไป
		$\bar{X} = 3.04$	$\bar{X} = 3.13$	$\bar{X} = 3.20$	$\bar{X} = 3.18$
25 - 30 ปี	$\bar{X} = 3.04$	-	0.001*	0.003*	0.719
31 - 40 ปี	$\bar{X} = 3.13$		-	0.476	0.005*
41 - 50 ปี	$\bar{X} = 3.20$			-	0.018*
51 ปีขึ้นไป	$\bar{X} = 3.18$				-

จากตารางที่ 4.28 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 25 - 30 ปี มีความแตกต่างกับอายุ 31 - 40 ปี และอายุ 41 - 50 ปี และอายุ 31 - 40 ปี และ อายุ 41 - 50 ปี มีความแตกต่างกับอายุ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	55	3.16	0.282	ปานกลาง
มัธยมศึกษา	45	3.07	0.244	ปานกลาง
ปริญญาตรี	13	3.31	0.404	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	5	3.00	0.000	ปานกลาง
รวม	118	3.12	0.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.30 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.637	3	0.212	3.507	0.018*
ภายในกลุ่ม	6.904	114	6.056		
รวม	7.541	117			

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

ตารางที่ 4.31 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

ระดับการศึกษา		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		$\bar{X} = 3.16$	$\bar{X} = 3.06$	$\bar{X} = 3.34$	$\bar{X} = 2.96$
ประถมศึกษา	$\bar{X} = 3.16$	-	0.196	0.032*	0.009*
มัธยมศึกษา	$\bar{X} = 3.06$		-	0.196	0.041*
ปริญญาตรี	$\bar{X} = 3.34$			-	0.287
สูงกว่าปริญญาตรี	$\bar{X} = 2.96$				-

จากตารางที่ 4.31 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีความแตกต่างกับระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี และระดับมัศึกษามีความแตกต่างกับระดับสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	55	3.16	0.339	ปานกลาง
มัธยมศึกษา	45	3.07	0.208	ปานกลาง
ปริญญาตรี	13	3.13	0.321	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	5	3.00	0.000	ปานกลาง
รวม	118	3.09	0.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.33 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.875	3	0.292	5.145	0.002*
ภายในกลุ่ม	6.461	114	5.667		
รวม	7.336	117			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

ตารางที่ 4.34 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

ระดับการศึกษา		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		$\bar{X} = 3.16$	$\bar{X} = 3.07$	$\bar{X} = 3.31$	$\bar{X} = 3.00$
ประถมศึกษา	$\bar{X} = 3.16$	-	0.226	0.004*	0.004*
มัธยมศึกษา	$\bar{X} = 3.07$		-	0.033*	0.016*
ปริญญาตรี	$\bar{X} = 3.31$			-	0.365
สูงกว่าปริญญาตรี	$\bar{X} = 3.00$				-

จากตารางที่ 4.34 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีความแตกต่างกับระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี และระดับมัธยมศึกษา มีความแตกต่างกับระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.35 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	55	3.18	0.353	ปานกลาง
มัธยมศึกษา	45	3.04	0.233	ปานกลาง
ปริญญาตรี	13	3.27	0.365	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	5	3.00	0.000	ปานกลาง
รวม	118	3.13	0.30	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.36 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.046	3	0.349	4.115	0.008*
ภายในกลุ่ม	9.658	114	8.472		
รวม	10.704	117			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

ตารางที่ 4.37 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

ระดับการศึกษา		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		$\bar{X} = 3.18$	$\bar{X} = 3.04$	$\bar{X} = 3.27$	$\bar{X} = 3.00$
ประถมศึกษา	$\bar{X} = 3.18$	-	0.006*	0.075	0.017*
มัธยมศึกษา	$\bar{X} = 3.04$		-	0.972	0.233
ปริญญาตรี	$\bar{X} = 3.27$			-	0.276
สูงกว่าปริญญาตรี	$\bar{X} = 3.00$				-

จากตารางที่ 4.37 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีความแตกต่างกับระดับมัธยมศึกษา และสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	55	3.15	0.286	ปานกลาง
มัธยมศึกษา	45	3.09	0.315	ปานกลาง
ปริญญาตรี	13	3.44	0.531	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	5	2.90	6.413	ปานกลาง
รวม	118	3.14	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.39 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.507	3	0.169	1.659	0.180
ภายในกลุ่ม	11.619	114	0.102		
รวม	12.126	117			

จากตารางที่ 4.39 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านความเข้มแข็งของกองทุน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	48	3.06	0.223	ปานกลาง
รับราชการ	22	3.21	0.400	ปานกลาง
ธุรกิจส่วนตัว	12	3.26	0.304	ปานกลาง
รับจ้างทั่วไป	36	3.15	0.270	ปานกลาง
รวม	118	3.12	0.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.40 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.41 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.099	3	0.366	6.484	0.000*
ภายในกลุ่ม	6.442	114	5.651		
รวม	7.541	117			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.41 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

ตารางที่ 4.42 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

อาชีพ		เกษตรกร	รับราชการ	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้างทั่วไป
		$\bar{X} = 3.06$	$\bar{X} = 3.21$	$\bar{X} = 3.26$	$\bar{X} = 3.15$
เกษตรกร	$\bar{X} = 3.06$	-	0.087	0.049*	0.000*
รับราชการ	$\bar{X} = 3.21$		-	0.583	0.060
ธุรกิจส่วนตัว	$\bar{X} = 3.26$			-	0.346
รับจ้างทั่วไป	$\bar{X} = 3.15$				-

จากตารางที่ 4.42 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีอาชีพเกษตรกรมีความแตกต่างกับอาชีพธุรกิจส่วนตัว และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.43 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	48	3.03	0.198	ปานกลาง
รับราชการ	22	3.18	0.347	ปานกลาง
ธุรกิจส่วนตัว	12	3.35	0.481	ปานกลาง
รับจ้างทั่วไป	36	3.18	0.238	ปานกลาง
รวม	118	3.09	0.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.43 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.44 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.806	3	0.269	4.690	0.004*
ภายในกลุ่ม	6.530	114	5.728		
รวม	7.336	117			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.44 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

ตารางที่ 4.45 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านที่มีอาชีพแตกต่างกัน ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

อาชีพ		เกษตรกร	รับราชการ	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้างทั่วไป
		$\bar{X} = 3.03$	$\bar{X} = 3.18$	$\bar{X} = 3.35$	$\bar{X} = 3.18$
เกษตรกร	$\bar{X} = 3.03$	-	0.107	0.198	0.000*
รับราชการ	$\bar{X} = 3.18$		-	1.00	0.136
ธุรกิจส่วนตัว	$\bar{X} = 3.35$			-	0.225
รับจ้างทั่วไป	$\bar{X} = 3.18$				-

จากตารางที่ 4.45 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกรมีความแตกต่างจากอาชีพรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.46 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	48	3.02	0.208	ปานกลาง
รับราชการ	22	3.22	0.428	ปานกลาง
ธุรกิจส่วนตัว	12	3.30	0.443	ปานกลาง
รับจ้างทั่วไป	36	3.16	0.264	ปานกลาง
รวม	118	3.13	0.30	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.46 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.47 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิก กองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้าน ลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.487	3	0.496	6.132	0.001*
ภายในกลุ่ม	9.216	114	8.085		
รวม	10.704	117			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.47 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ บริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัด ยโสธร ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

ตารางที่ 4.48 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มี อาชีพแตกต่างกัน ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different)

อาชีพ		เกษตรกร	รับราชการ	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้างทั่วไป
		$\bar{X} = 3.02$	$\bar{X} = 3.22$	$\bar{X} = 3.30$	$\bar{X} = 3.16$
เกษตรกร	$\bar{X} = 3.02$	-	0.065	0.002*	0.000*
รับราชการ	$\bar{X} = 3.22$		-	0.131	0.223
ธุรกิจส่วนตัว	$\bar{X} = 3.30$			-	0.520
รับจ้างทั่วไป	$\bar{X} = 3.16$				-

จากตารางที่ 4.48 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกร มีความแตกต่างกับอาชีพธุรกิจ ส่วนตัวและอาชีพรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.49 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
เกษตรกรรวม	48	3.14	0.310	ปานกลาง
รับราชการ	22	3.22	0.428	ปานกลาง
ธุรกิจส่วนตัว	12	3.14	7.93	ปานกลาง
รับจ้างทั่วไป	36	3.11	0.383	ปานกลาง
รวม	118	3.14	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.49 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.50 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.372	3	0.457	4.849	0.003*
ภายในกลุ่ม	10.754	114	9.434		
รวม	12.127	117			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.50 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

ตารางที่ 4.51 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ความคิดเห็นของ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน ที่มีอาชีพแตกต่างกัน ด้วย วิธี LSD (Least Significant Different)

อาชีพ		เกษตรกร	รับราชการ	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้างทั่วไป
		$\bar{X} = 3.14$	$\bar{X} = 3.22$	$\bar{X} = 3.14$	$\bar{X} = 3.11$
เกษตรกร	$\bar{X} = 3.14$	-	0.307	0.503	0.000*
รับราชการ	$\bar{X} = 3.22$		-	0.896	0.038*
ธุรกิจส่วนตัว	$\bar{X} = 3.14$			-	0.068
รับจ้างทั่วไป	$\bar{X} = 3.11$				-

จากตารางที่ 4.51 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกรมีความแตกต่างกับอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพรับราชการมีความแตกต่างกับอาชีพรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
บ้านคำแดง ตำบลเจ็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้นำเสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความคิดเห็นอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเจ็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ให้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 4.52 - 4.54 ดังนี้

ตารางที่ 4.52 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเจ็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

ที่	ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	ความถี่
1	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุน โดยจัดให้มีการประชุมแสดงความคิดเห็นหรือเวทีประชาคมหมู่บ้านด้วย	30
2	ผู้นำควรมีความสามารถในการประสานงานได้ทุกระดับ	18
3	ผู้นำควรยึดกฎระเบียบ สร้างความศรัทธา สร้างประโยชน์แก่สมาชิก	18

จากตารางที่ 4.52 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ตามลำดับจากค่าความถี่ มากไปหาน้อย คือ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุน โดยจัดให้มีการประชุมแสดงความคิดเห็นหรือเวทีประชาคมหมู่บ้านด้วย จำนวน 30 คน รองลงมา คือ ผู้นำควรมีความสามารถในการประสานงานได้ทุกระดับ จำนวน 18 คน และผู้นำควรยึดกฎระเบียบ สร้างความศรัทธา สร้างประโยชน์แก่สมาชิก จำนวน 18 คน

ตารางที่ 4.53 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธรด้าน ลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

ที่	ข้อเสนอแนะด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	ความถี่
1	ควรสร้างจุดเด่นของกองทุนให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของกลุ่มองค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	31
2	ควรประสานสัมพันธ์เพื่อรับสมาชิกเพิ่มและขยายเครือข่ายให้มากขึ้นเรื่อยๆ	22
3	ควรยึดถือกฎระเบียบ ค่านิยมของมวลชน และหลักธรรมาภิบาล รวมทั้ง สร้างผลงานให้ประจักษ์แก่สมาชิก	19

จากตารางที่ 4.53 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ตามลำดับจากค่าความถี่มากไปหาน้อย คือ ควรสร้างจุดเด่นของกองทุนให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของกลุ่มองค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 31 คน รองลงมา คือ ควรประสานสัมพันธ์เพื่อรับสมาชิกเพิ่มและขยายเครือข่ายให้มากขึ้นเรื่อยๆ จำนวน 22 คน และ ควรยึดถือกฎระเบียบ ค่านิยมของมวลชน และหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งสร้างผลงานให้ประจักษ์แก่สมาชิก จำนวน 19 คน

ตารางที่ 4.54 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน

ที่	ข้อเสนอแนะด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน	ความถี่
1	สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก และมีความสามัคคีกันในกลุ่มกองทุน	42
2	คณะกรรมการควรมีจิตสำนึกว่าทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และการทำงานต้องเป็นทีม	35
3	ควรสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบของสมาชิกในการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกองทุน ในการชำระเงินกู้และดอกเบี้ยให้ตรงตามกำหนดเวลาอย่างเคร่งครัด	30

จากตารางที่ 4.54 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน ตามลำดับจากค่าความถี่มากไปหาน้อย คือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก และมีความสามัคคีกันในกลุ่มกองทุน จำนวน 42 คน รองลงมา คือ คณะกรรมการควรมีจิตสำนึกว่าทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และการทำงานต้องเป็นทีม จำนวน 35 คน และควรสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบของสมาชิกในการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกองทุนในการชำระเงินกู้และดอกเบี้ยให้ตรงตามกำหนดเวลา อย่างเคร่งครัด จำนวน 30 คน

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร , 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน, 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จำนวนรวมทั้งสิ้น 170 คน และได้ใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 118 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ จำนวน 4 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร มี 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน, 2) ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และ 3) ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 30 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถาม มาตรการส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จำนวน 118 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์โดยการ แจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด จำแนกตามเพศ ใช้การทดสอบ t-test และสำหรับการจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ใช้การทดสอบ F-test หากพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ต่อด้วยวิธีทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different) และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency)

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลของการศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร สามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1) ผลการวิจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 63.56 และเป็นเพศหญิง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 36.44 มีอายุ 41- 50 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 38.14 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.97 มีอายุระหว่าง 25 - 30 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 18.64 และน้อยที่สุด มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 15.25 มีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 46.60 รองลงมา มีระดับมัธยมศึกษา จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 38.14 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 11.02 และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.24 มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 40.68 รองลงมา มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 30.51 มีอาชีพรับราชการ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 18.64 และน้อยที่สุด มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.17

5.1.2) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.12 และแยกพิจารณาเป็นรายด้าน มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

- 1) ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.09
- 2) ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.13
- 3) ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.14

5.1.3) ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน พบว่า

- 1) คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้
- 2) คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
- 3) คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน ไม่แตกต่างกัน
- 4) คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อแยกออกเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ด้านการบริหารจัดการกองทุน

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ ระดับ

การศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 25 - 30 ปี, อายุ 31 - 40 ปี และอายุ 41 - 50 ปี มีความแตกต่างกับอายุ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มี ระดับการศึกษาประถมศึกษา มีความแตกต่างกับระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี และระดับมัธยมศึกษา มีความแตกต่างกับระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ไม่แตกต่างกัน และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกร มีความแตกต่างจากอาชีพรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

2) ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 31 - 40 ปี มีความแตกต่างกับอายุ 41 - 50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีความแตกต่างกับระดับมัธยมศึกษา และสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกันและกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกร มีความแตกต่างกับอาชีพธุรกิจส่วนตัวและอาชีพรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3) ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ และมีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least- Significant Different) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 25 - 30 ปี มีความแตกต่างกับอายุ 31 - 40 ปี และอายุ 41 - 50 ปี และอายุ 31- 40 ปี และ อายุ 41 - 50 ปี มีความแตกต่างกับอายุ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกรมีความแตกต่างกับอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพรับราชการมีความแตกต่างกับอาชีพรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

5.1.4) ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้าน คำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

สามารถแยกเป็นด้านมีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านการบริหารจัดการกองทุน

(1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุน โดยจัดให้มีการประชุมแสดงความ คิดเห็นหรือเวทีประชาคมหมู่บ้านด้วย

(2) ผู้นำควรมีความสามารถในการประสานงานได้ทุกระดับ

(3) ผู้นำควรยึดกฎระเบียบ สร้างความศรัทธา สร้างประโยชน์แก่สมาชิก

2) ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

(1) ควรสร้างจุดเด่นของกองทุนให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของกลุ่มองค์กรและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(2) ควรประสานสัมพันธ์เพื่อรับสมาชิกเพิ่มและขยายเครือข่ายให้มากขึ้นเรื่อยๆ

(3) ควรยึดถือกฎระเบียบ ค่านิยมของมวลชน และหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งสร้าง ผลงานให้ประจักษ์แก่สมาชิก

3) ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน

(1) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก และมีความสามัคคีกันในกลุ่มกองทุน

(2) คณะกรรมการควรมีจิตสำนึกว่าทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และการทำงานต้อง เป็นทีม

(3) ควรสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบของสมาชิกในการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของกองทุน ในการชำระเงินกู้และดอกเบี้ยให้ตรงตามกำหนดเวลาอย่างเคร่งครัด

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการ บริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1) การวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการ บริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยรวม ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุน

หมู่บ้าน และด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุนและพัฒนาอาชีพ ทำให้ลดการพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากภายนอกชุมชน กองทุนยังส่งเสริมให้มีการพัฒนาขีดความสามารถในการร่วมกันบริหารจัดการการเงินของตนเอง ทั้งยังมีบทบาทในการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้นำความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น กองทุนหมู่บ้านทำให้ประชาชนในชุมชนมีความรัก ความสามัคคีกันในการพัฒนากองทุนและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อินแปง ศรีทะวงษ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตพื้นที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของสมาชิกกองทุนชุมชนเมืองในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการอยู่ในระดับปานกลางทั้งภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร มีการขยายตัวเติบโตและมีเสถียรภาพขึ้นทุกปี คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ เปิดโอกาส รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานและเสถียรภาพของกองทุน คณะกรรมการและสมาชิกมีความสามัคคีร่วมใจในการดำเนินงาน มีการจัดทำแผน กำหนดนโยบายของกองทุนหมู่บ้านอย่างชัดเจน และเป็นไปตามมติของสมาชิก มีการประสานงานกับ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ ไม่มีปัญหาในการดำเนินงาน เป็นสาเหตุที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้านเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคณะกรรมการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน คณะกรรมการนโยบายสังคมแห่งชาติ กล่าวถึงชุมชนที่มีความเข้มแข็งต้องมีลักษณะที่สมาชิกของชุมชนมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนและชุมชนที่จะแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองพร้อมทั้งจัดการกับปัญหาของตนและชุมชน มีกระบวนการของชุมชนที่มีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง สมาชิกมีส่วนร่วมในการประเมินสถานการณ์ของชุมชน สมาชิกของชุมชนเกิดการเรียนรู้ มีแผนที่ของชุมชนที่ประกอบด้วยการพัฒนาทุก ๆ ด้าน มีการพึ่งพาช่วยเหลือกันทั้งจากภายนอกและภายใน มีเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลจันทร์ ศรีมงคล ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนหมู่บ้าน ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านบะเค ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพ้นทอง จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภาวะผู้นำของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง คือ ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีการประเมินและสรุปรายงานผลการบริหารตามระเบียบ สร้างความเข้าใจให้กับสมาชิกถึงวัตถุประสงค์และหลักการบริหารกองทุนเกี่ยวกับการจัดสรรผลกำไรของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเหมาะสมเป็นที่พอใจของสมาชิก การสรรหาคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเหมาะสมกับการบริหารจัดการแต่สมาชิกยังไม่มี ความเชื่อมั่นและมีการยอมรับในความสามารถและคุณภาพของการบริหารจัดการกองทุนของประธานและคณะกรรมการ ทั้งด้านโครงสร้าง ด้านเทคนิค วิธีการบริหาร รวมถึงการกำหนดอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับที่สมาชิกต้องจ่าย ทำให้ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านค่อยลดลงไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐนพิน ชันนาแล ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรค ส่วนใหญ่เกิดจากระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนฯ ไม่เข้าใจในบทบาท อำนาจหน้าที่ของตนเองและสมาชิกกองทุนขาดความรับผิดชอบ กู้เงินไปใช้ประโยชน์ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ ขาดการติดตามประเมินผล

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 1 คือ ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สามารถอธิบายผลได้ว่า การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีการสร้างความเข้าใจให้กับสมาชิกถึงวัตถุประสงค์และหลักการบริหารกองทุนเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมเสนอความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารกองทุนเป็นครั้งคราว แต่สมาชิกยังไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การบริหารงานของกองทุนเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐ กิตติกุล ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา” ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือ การจัดสรรผลกำไรของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเหมาะสมเป็นที่พอใจของสมาชิก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ได้ดำเนินงานตามนโยบายกองทุนหมู่บ้านส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำเนินชีวิตอย่างประหยัด มีการจัดสรรเงินช่วยเหลือ

และบรรเทาเหตุฉุกเฉิน จัดสรรผลกำไรในการส่งเสริมสวัสดิการแก่สมาชิกและเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ ต่อกิจกรรมของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพร จันทรบุตตร ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มี ผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านล่อง ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัด เชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมแล้วคณะกรรมการกองทุนเห็นด้วยมากกับคณะกรรมการได้ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุนให้แก่สมาชิกกองทุนตามระเบียบของกองทุน การให้ข้อมูลดังกล่าวจะดำเนินการในช่วงสิ้นปีงบประมาณทั้งเรื่องของจำนวนผู้ขอกู้ ยอดเงินอนุมัติ จำนวนเงินที่ได้รับคืน อัตราดอกเบี้ย ฯลฯ เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจร่วมกันในการดำเนินการในเรื่อง ดังกล่าว นอกจากนี้ยังจะรวมถึงการพิจารณาการจัดสรรประโยชน์จากดอกเบี้ยตามระเบียบที่กำหนดไว้ ด้วย

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง คือ อัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ที่สมาชิกต้องจ่าย มีความเหมาะสม ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร เกี่ยวกับการกำหนดข้อตกลง ระเบียบ ข้อปฏิบัติของกองทุนหมู่บ้าน รวมถึงอัตราดอกเบี้ย คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดขึ้นมาก่อนแล้ว จึงนำเข้าสู่การประชุมเพื่อให้สมาชิก ทราบ โดยมีการวางแผนจัดสรรเงินผลกำไรทั้งค่าดำเนินการของคณะกรรมการ มีการจัดสรรเงิน ช่วยเหลือและบรรเทาเหตุฉุกเฉิน จัดสรรผลกำไรในการส่งเสริมสวัสดิการแก่สมาชิกและเพื่อบำเพ็ญ ประโยชน์ ต่อกิจกรรมของชุมชน ทำให้เกิดความเข้าใจว่าเป็นอัตราที่ต้องใช้จ่ายและไม่ควรที่จะ เปลี่ยนแปลงให้ลดน้อยลงอันจะทำให้กระทบต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ นवलจันทร์ ศรีมงคล ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานตามนโยบาย กองทุนหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านบะเค ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกองทุนพบว่า ปัญหาเงินกองทุนที่รัฐจัดให้ กู้ยืมไปประกอบอาชีพต่อคนไม่เพียงพอกับการลงทุนหรือประกอบกิจการซึ่งอาจจะเกิดปัญหาไม่ สามารถคืนเงินกู้ได้ตามระยะเวลาระเบียบกำหนดไว้

2) จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 2 คือ ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุน หมู่บ้าน

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สามารถอธิบายผลได้ว่า การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ในรูปแบบของคณะกรรมการมีปัจจัยที่มีความ สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน หมู่บ้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการกองทุนและภาวะผู้นำของคณะกรรมการกองทุน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ศิริวรรณ บุริมจิตต์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการ บริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านวังคีน ตำบลลี้ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน” ผลการวิจัย

พบว่า ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน พบว่า มีทัศนคติต่อลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง สมาชิกมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านดำเนินการในเรื่องของสมาชิกด้วยความรวดเร็ว

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีความเสียสละอุทิศเวลาตนในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง โดยยึดความบริสุทธิ์ยุติธรรม ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเด็ด อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตั้งใจทำงานด้วยความเสียสละ มีความซื่อสัตย์ และรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ ยึดหลักความสามัคคี สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในองค์กร เปิดโอกาสให้สมาชิกหรือผู้เกี่ยวข้อง ตรวจสอบการปฏิบัติงาน การอนุมัติให้เงินกู้แก่สมาชิกกองทุนเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์และประชาคมติ และตามความเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบูรณ์ หอมอเนก ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านตำบลมาบไผ่ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านพบว่า ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ การมีส่วนร่วมของสมาชิก การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก และการบริหารจัดการของคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้านมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับไม่เกิน .05

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ได้จัดทำทะเบียน เอกสาร บัญชี ในการดำเนินงานตามหลักวิชาการอย่างเคร่งครัด ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเด็ด อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร เป็นการดำเนินการโดยคณะกรรมการที่ได้รับเลือกจากสมาชิกให้มีหน้าที่ในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งกรรมการกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ทำให้ขาดความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารกองทุน รวมถึงความชำนาญในการจัดทำทะเบียน เอกสาร บัญชี ในการดำเนินงานตามหลักวิชาการ จึงควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการบัญชีเบื้องต้นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรัดกุมและถูกต้องในการจัดทำบัญชีของคณะกรรมการ รวมทั้งจะทำให้สมาชิกตรวจสอบบัญชีของตนเพื่อป้องกันการทุจริต และสร้างความโปร่งใสในการบริหารจัดการกองทุนได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ ชัยรัมย์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “กระบวนการบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ ได้แก่ ผู้นำ คณะกรรมการ และสมาชิกไม่มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการเงินกองทุน คณะกรรมการไม่มีความรู้ ความสามารถในการบริหาร สมาชิกขาดความ

สามัคคี ไม่มีส่วนร่วมในการประชุม ผู้นำไม่ประสานงานระหว่างคณะกรรมการและสมาชิก สมาชิกไม่ให้ความไว้วางใจแก่คณะกรรมการ คณะกรรมการทำงานไม่โปร่งใส ข้อเสนอแนะ ส่วนราชการ องค์กรเอกชนและองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเครือข่ายควรให้การช่วยเหลือและสนับสนุนวิทยากรอบรมให้ความรู้ ทักษะการ บริหารจัดการ เช่น การทำระบบบัญชี การจัดทำบัญชีงานกองทุนที่ประสบผลสำเร็จ รวมทั้งผู้นำและคณะกรรมการควรจัดกิจกรรมที่สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน

3) จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 3 คือ ด้านความเข้มแข็งของกองทุน

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สามารถอธิบายผลได้ว่า การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร มีการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนแสดงความคิดเห็น เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานและเสถียรภาพของกองทุน มีความสามัคคีและให้ความร่วมมือพร้อมที่จะทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดความเข้มแข็งของกองทุน และยังได้สอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของ ศิริวรรณ บุริมจิตต์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านวังดิน ตำบลลิ อำเภอธัญ จังหวัดลำพูน” พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือ กองทุนของท่านมีการขยายตัวเติบโตและมีเสถียรภาพขึ้นทุกปี ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ได้ดำเนินงานโดยยึดหลักการทำงานมติเสียงส่วนใหญ่ มีแนวทางในการบริหารจัดการและพัฒนากองทุนที่ชัดเจน เป็นที่เข้าใจและยอมรับร่วมกัน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ เปิดโอกาสรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานและเสถียรภาพของกองทุน ทำให้การดำเนินงานทุกด้านเป็น ไปด้วยความเรียบร้อย และส่งผลต่อความสำเร็จของหมู่บ้านและชุมชนเมือง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณฑิต ประดิษฐ์สุวรรณ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาสังคมในจังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนจะต้องมีการจัดทำแผนงานเตรียมการ และดำเนินการตามแนวทางที่ได้จัดทำประชาพิจารณ์ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ราชการที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการกระตุ้นและชี้แนะเพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นความสำคัญ ในส่วนของภาคประชาชนจะต้องประกอบด้วยความสามัคคีด้วยการรวมกลุ่มและความร่วมมือพร้อมที่จะทำงานร่วมกัน มีความเชื่ออาทรต่อกัน และจะต้องมีความซื่อสัตย์ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง มีความเข้าใจในเรื่องการพัฒนา โดยมีทัศนคติเป็นผู้คิด กล้าเสนอความคิดเห็นที่เสียสละพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและกล้าตัดสินใจ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้นำวัสดุอุปกรณ์สมัยใหม่ ตามกาลสมัยและเป็นไปตามความเหมาะสม ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ในเรื่องการให้บริการและการจัดเตรียมความพร้อมในเรื่องเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ไว้บริการสมาชิกอย่างทั่วถึงและรวดเร็ว ยังอาจไม่สามารถรองรับความต้องการของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งอาจมีสาเหตุจากการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยหรือบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในด้านเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ เพื่อรองรับการพัฒนาและการเจริญเติบโตของกองทุนหมู่บ้านต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุมพล จันปุม ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เขตอำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ” พบว่า การบริหารงานด้านวัสดุอุปกรณ์ ในภาพรวมคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ความไม่พร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ และเครื่องใช้สำนักงานอื่นๆ ซึ่งจะทำให้การบริการแก่ลูกค้าหรือสมาชิกเกิดความล่าช้าทำให้ด้อยประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

5.2.2) การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ดังต่อไปนี้

1) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศ ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวม ทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากเพศ ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร เพราะคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิงต่างก็เข้ามีส่วนร่วม ในกิจกรรมและกระบวนการทั้งการจัดตั้งกองทุน การประชุม การบริหารจัดการ การตรวจสอบ ฯลฯ โดยส่วนใหญ่เห็นว่ากองทุนหมู่บ้านเป็นประโยชน์ต่อหมู่บ้านในลักษณะเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนที่สำคัญของหมู่บ้านในการพัฒนา สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ บรรเทาความเดือดร้อนจำเป็นเร่งด่วนทางการเงินทั้งสิ้น จึงทำให้ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรินทร์นา กรมรินทร์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “สัมฤทธิ์ผลของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านดอนแคน ตำบลคินคำ อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า ผลการ

เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านคณะกรรมการและสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อสัมฤทธิ์ผลของการบริหารจัดการ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฏฐ์ กิตติกุล ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา” ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ไม่แตกต่างกัน

2) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวม ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก ปัจจัยด้านอายุ มีผลต่อความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร เพราะกลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็นกลุ่มช่วงอายุ คือ อายุ 25 - 30 ปี อายุ 31 - 40 ปี อายุ 41 - 50 ปี และ อายุ 51 ปี ขึ้นไป ซึ่งแต่ละช่วงอายุจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ต่างกันตามความต้องการเพื่อสนองความจำเป็นพื้นฐานของแต่ละคน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรุงญ์ เจือจันทร์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี” ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน

3) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวม ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก ปัจจัยด้านระดับการศึกษา มีผลต่อความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรุงญ์ เจือจันทร์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การดำเนินงาน

ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี” ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านโดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสรุป การดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสมาชิกที่มีคุณลักษณะบางประการต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกัน

4) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวม ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยด้านอาชีพมีผลต่อความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบูรณ์ ธรรมเสก ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการหมู่บ้านน้ำพุ หมู่ที่ 5 ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอกุดรัง จังหวัดนครศรีธรรมราช” พบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการหมู่บ้านน้ำพุ หมู่ที่ 5 ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอกุดรัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพต่างกัน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร มีรายละเอียดดังนี้

1) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 1 คือ ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

พบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุน โดยจัดให้มีการประชุมแสดงความคิดเห็นหรือเวทีประชาคมหมู่บ้าน ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในโครงการกองทุนหมู่บ้าน โดยการประชุมแสดงความคิดเห็นหรือเวทีประชาคมหมู่บ้านจะเป็นช่องทางที่สมาชิกได้เสนอความต้องการของตนเกี่ยวกับการบริหารงาน รวมถึงการติดตามและตรวจสอบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการ ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญในการจะทำให้การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพในการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลลักษณ์ ดิษยพันธ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง

“ศักยภาพในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วย

(1) การมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการในการกำหนดระเบียบกองทุนหมู่บ้าน การดำเนินกิจกรรมกองทุนรวมกัน และการปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้ร่วมกัน

(2) การให้ความร่วมมือของสมาชิก โดยการสมัครเข้าเป็นสมาชิกเกินกว่าครึ่งหนึ่งของครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้าน และการให้ความร่วมมือในการประชุมสม่ำเสมอ

(3) ความโปร่งใสในการบริหารจัดการเงินกองทุน โดยคณะกรรมการได้จัดทำรายการประชุมและจัดทำบัญชี ชี้แจงให้สมาชิกทราบเป็นครั้งคราว

2) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 2 คือ ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

พบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ควรสร้างจุดเด่นของกองทุนให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของกลุ่มองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการที่มีความโปร่งใส เป็นธรรม และยึดแนวทางปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของกองทุนอย่างเสมอภาค ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและยอมรับการดำเนินงานของคณะกรรมการอันจะเป็นผลให้การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพร จันทบุตร ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านด้อย ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านคณะกรรมการ ทั้งในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน ปัจจัยด้านสถานที่ตั้ง ความเหมาะสมของคณะกรรมการในตำแหน่งต่างๆ ความซื่อสัตย์ ความสามารถของคณะกรรมการ เหล่านี้ล้วนส่งผลโดยตรงต่อการยอมรับของสมาชิก และประสิทธิภาพในการบริหารกองทุน

3) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 3 คือ ด้านความเข้มแข็งของกองทุน

พบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก และมีความสามัคคีกันในกลุ่มกองทุน ทั้งนี้เป็นเพราะการพัฒนากองทุนหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็งโดยการพัฒนาจิตสำนึกเพื่อประโยชน์ส่วนรวม การสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของคณะกรรมการและสมาชิก ความรู้สึกเป็นเจ้าของกองทุนหมู่บ้านร่วมกัน ก่อให้เกิดความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันที่จะร่วมกันรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มและพัฒนากองทุนให้มีความมั่นคงเข้มแข็งยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณฑิต ประดิษฐ์สุวรรณ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการสร้างเสริมความเข้มแข็งของประชาคมสังคมในจังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนจะต้องมีการจัดทำแผนงานเตรียมการ และดำเนินการตามแนวทางที่ได้จัดทำประชา

พิจารณา นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ราชการที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการกระตุ้นและชี้แนะเพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นความสำคัญ ในส่วนของภาคประชาชนจะต้องประกอบด้วยความสามัคคีด้วยการรวมกลุ่มและความร่วมมือพร้อมที่จะทำงานร่วมกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน และจะต้องมีความซื่อสัตย์ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผล โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

5.3.1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ผลการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ จึงควรที่จะต้องพัฒนาปรับปรุงแนวทางการบริหารจัดการ สร้างความเข้าใจให้กับสมาชิกถึงวัตถุประสงค์และหลักการบริหารกองทุน ให้สมาชิกกองทุนมีส่วนร่วม ในการเสนอความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้าน สร้างจิตสำนึกความเป็นเจ้าของกองทุนหมู่บ้านร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นของสมาชิกในการบริหารจัดการกองทุน

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน ดังนั้นกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง จึงควรพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุน โดยเน้นการบริหารกองทุนแบบมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน มีความสามัคคีและให้ความร่วมมือพร้อมที่จะทำงานร่วมกัน เพื่อให้กองทุนเกิดความเข้มแข็ง มีการขยายตัว เติบโตและมีเสถียรภาพเพิ่มขึ้นทุกปี

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ดังนั้นกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง จึงควรปรับปรุงแก้ไข โดยจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการบัญชีเบื้องต้นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้กับคณะกรรมการและสมาชิก เพื่อพัฒนาทักษะ ความสามารถในการจัดทำบัญชีของคณะกรรมการให้เกิดความรัดกุม ถูกต้องและให้สมาชิกสามารถตรวจสอบบัญชีของตนเพื่อป้องกันการทุจริต และสร้างความโปร่งใสในการบริหารจัดการกองทุน

และแบ่งเป็นรายด้านในการเสนอแนะเชิงนโยบายตามลำดับดังนี้

1) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 1 คือ การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

โดยรวมแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง จึงควรปรับปรุงและพัฒนาความรู้ความสามารถของคณะกรรมการกองทุนและเร่งสร้างความเข้าใจถึงแนวทางและวิธีการในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และควรจัดให้มีการประชุมแสดงความคิดเห็นหรือเวทีประชาคมหมู่บ้านเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะและความต้องการของสมาชิกกองทุนเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการกองทุนให้ตรงกับความต้องการของสมาชิกโดยรวมต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดสรรผลกำไรของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเหมาะสมเป็นที่พอใจของสมาชิก ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้นกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง จึงควรรักษามาตรฐานและแนวทางดำเนินการในการจัดสรรผลกำไรให้เป็นที่พอใจและยอมรับของประชาชนและพัฒนาให้อยู่ในระดับดีขึ้นต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ที่สมาชิกต้องจ่าย มีความเหมาะสม ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง จึงควรปรับปรุงแก้ไขโดยให้มีการเสนอความคิดเห็นและความต้องการของสมาชิกผ่านการประชาคมหมู่บ้าน เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติ อัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ และการจัดสรรผลกำไรให้มีความเหมาะสมกับสภาพชุมชน และพัฒนาให้อยู่ในระดับดีขึ้นต่อไป

2) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 2

คือ ด้านลักษณะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง จึงควรส่งเสริมความรู้และการสร้างเครือข่ายกับกองทุนอื่นหรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารกองทุนในด้านต่าง ๆ และพัฒนาให้อยู่ในระดับดีขึ้นต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเสียสละอุทิศเวลาตน ในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง โดยยึดความบริสุทธิ์ยุติธรรม ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรรักษาแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการและพัฒนาให้อยู่ในระดับดีขึ้นต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้จัดทำทะเบียน เอกสาร บัญชี ในการดำเนินงานตามหลักวิชาการอย่างเคร่งครัด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง จึงควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการบัญชีการบริหารจัดการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรัดกุม ถูกต้อง และสร้างความโปร่งใสในการบริหารจัดการกองทุน และพัฒนาให้อยู่ในระดับดีขึ้นต่อไป

3) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 3

คือ ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น กองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง จึงควรปรับปรุง และพัฒนาระบบการบริหารจัดการกองทุนให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของกองทุน ให้เป็นที่ยอมรับของสมาชิก และตรงกับความต้องการของสมาชิกโดยรวม เพื่อสร้างเสถียรภาพและมั่นคงรวมทั้งความน่าเชื่อถือของกองทุน และพัฒนาให้อยู่ในระดับดีขึ้นต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กองทุนของท่านมีการขยายตัวเติบโตและมีเสถียรภาพขึ้นทุกปี ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้นกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง จึงควรรักษาความเชื่อมั่นของสมาชิกในการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุน และจิตสำนึกความเป็นเจ้าของกองทุนหมู่บ้านร่วมกัน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้นำวัสดุอุปกรณ์สมัยใหม่ ตามกาลสมัยและเป็นไปตามความเหมาะสม ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแดง จึงควรปรับปรุงแก้ไขกลยุทธ์ วิธีการบริหารจัดการในด้านต่างๆ เพื่อให้ตรงกับความ ต้องการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของสมาชิกได้อย่างรวดเร็วทันเวลา พิจารณาแนวทางในการพัฒนาคือการเพิ่มจำนวนของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้มากขึ้น รวมถึงการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น มีมาตรฐาน และทันสมัย เพื่อรองรับการพัฒนาและการเจริญเติบโตของกองทุนหมู่บ้าน และพัฒนาให้อยู่ในระดับดีขึ้นต่อไป

5.3.2) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเด็ด อำเภอมือง ยโสธร จังหวัดยโสธร ดังนี้

- 1) ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมือง
- 2) ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 3) ควรศึกษาขวัญและกำลังใจในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

กัลยา วาณิชย์บัญชา. สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

คณะอนุกรรมการส่งเสริมความเข้มแข็งชุมชน. เพื่อเผชิญปัญหาวิกฤต. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการนโยบายสังคมแห่งชาติ, 2541.

ชูศักดิ์ เทียงตรง. การบริหารการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, 2520.

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์นครตั้งเซ็นเตอร์ จำกัด, 2539.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ทฤษฎีใหม่มิติที่ยิ่งใหญ่ทางความคิด. กรุงเทพมหานคร : พีเรส, 2541.

ณรงค์ โพธิ์พุกยานันท์. ระเบียบวิธีวิจัย : เอกสารตำราหลัก ประกอบการเรียนการสอน วิชาการระเบียบวิธีวิจัยเชิงบูรณาการ. กรุงเทพมหานคร : เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2550.

ดิน ปรัชญพุทธิ. ทฤษฎีองค์การ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์, 2538.

ธีระศักดิ์ อุ่่นอารมณ์เลิศ. เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา. นครปฐม : ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.

นิภา เมธธาวิชัย. วิทยาการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2543.

นพมาศ ธีรเวทิม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.

เนาวรัตน์ แยมแสงสังข์. สังคมวิทยาชนบท. ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2534.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, 2545.

บัญชา แก้วทอง และคณะ. การวางแผนงานสาธารณสุข. ขอนแก่น : ภาควิชาบริหารงานสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.

ประทาน คงฤทธิ์ศึกษากร. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2526.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทักษะคนดี : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2540.

ประเวศ ะสี. เศรษฐกิจแห่งการพึ่งตนเอง : ยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่สุดของสังคมร่วมกัน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, 2540.

- พิมพ์จันทร์ นามวัฒน์. องค์การและการจัดการ สาขาวิทยาการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544.
- พิธีสิทธิ์ คำนวนศิลา. การบริหารจัดการโครงการพัฒนาสังคมแบบก้าวหน้า. ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2541.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, 2546.
- ล้วน สายยศและ อังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2540.
- ศิริอร ชันท์ศักดิ์. การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2539.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ชัยศิริการพิมพ์, 2522.
- สุโท เจริญสุข. หลักจิตวิทยาและการพัฒนาการมนุษย์. กรุงเทพมหานคร : แพร์พิทยา, 2525.
- สุพรรณิ ไพรชเวชย์. หลักการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2534.
- สุรพงษ์ โสภนะเสถียร. การโฆษณาหาเสียงกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง. กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- สุรางค์ จันทร์อม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แพร์พิทยา, 2520.
- สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. “คู่มือการดำเนินงานสำหรับคณะกรรมการสนับสนุน และกิจกรรมการดำเนินงาน กองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดและอำเภอ เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง”. กรุงเทพมหานคร : สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. รายงานการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็ง. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544.
- สมพงษ์ เภยมสิน. การปกครองของไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- _____ การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2541.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. มองอนาคต : บทวิเคราะห์วัฒนธรรมของคนอีสาน. ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536.
- หลวงวิเชียร เพทยาคม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2509.
- อุทัย หิรัญโต. หลักสังคมจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2522.
- _____ การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2523.

2) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/งานวิจัย

- กมลลักษณ์ ดิษยนันท์, “ศักยภาพและปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่เข้มแข็งของประชาสังคมในจังหวัดนครสวรรค์”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.
- กรมการพัฒนาชุมชน. การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม เรื่อง รูปแบบและวิธีการสร้างมาตรฐานวัดชุมชนเข้มแข็ง. กรุงเทพมหานคร : กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา. 2543.
- จรูญ เจือจันทร์. “การดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกรณีศึกษา กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- ชาติชาย โทสินธิติ. ความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการตั้งสถานกาดิโนขึ้นในเขตทุ่งกุลาร้องไห้. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหิดล : ภาควิชาการปกครอง คณะสังคมศาสตร์, 2529.
- ชุมพล จันป้อม. ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เขตอำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- ณัฐ กิตติกุล. “การพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา”. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.
- ณัฐนพิน ชันนาวแล. “ประสิทธิผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549.
- นิติรัฐ คำสิงห์นอก. “ศึกษาความคิดเห็นของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลไหล อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา”. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย นานาชาติซิดเลย์ - แสตมฟอร์ด, 2545.
- นิตา สุวรรณประเทศ. “ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับเรื่องประชากร ศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหิดล : วิจัยและประเมินผลการศึกษาศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย, 2523.

นวลจันทร์ ศรีมงคล. "ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนหมู่บ้านศึกษาเฉพาะกรณี บ้านบะเค ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด". สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 2551.

บัณฑิต ประดิษฐ์สุวรรณ. "ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการสร้างเสริมความเข้มแข็งของประชาคมสังคม ในจังหวัดนครสวรรค์". วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

พจนมาศ วิชัยยา. "ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่". วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.

ภูวดล จันทรศร. "ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรโดยวิธีใช้เทป บันทึกเสียงผ่านหอกระจายข่าวในจังหวัดนครราชสีมา". วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2539.

ลาวัลย์ จักรานูวัฒน์. "ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (M.B.A.)". สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540.

วรินทร์นา กรมรินทร์. "สัมฤทธิ์ผลของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านคอนแดน ตำบลคินค้ำ อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด". สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 2551.

วไลลักษณ์ โกรฐาน. "ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการเก็บขยะมูลฝอย : ศึกษาเปรียบเทียบ บริเวณคลองบางกอกน้อย เขตบางกอกน้อย และบริเวณคลองชักพระเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร". วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537.

วาสนา ทีปะลา. "ความรู้ความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพการพยาบาล พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาล ศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป". วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.

ศิริวรรณ บุริมจิตต์. "ทัศนคติของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านวังดิน ตำบลลี อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน". สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 2550.

- สุรศักดิ์ ชัยรัมย์. “กระบวนการบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- สุรางค์ พลาสกุล. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยบัตรประกันสุขภาพ พ.ศ. 2538”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538.
- เสกสรร วัฒนพงษ์. “ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการประสานงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวงกับเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรในเขตพื้นที่ทางหลวง หมายเลข 34 บางนา - บางประกง”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.
- สมบูรณ์ ธรรมเสก. “ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการหมู่บ้านน้ำพุ หมู่ที่ 5 ตำบลลำไใหญ่ อำเภอกุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช”. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2551.
- สมบูรณ์ หอมอนเก. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านตำบลมาบไผ่ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2546.
- อดิศร คุณลาพันธ์. “ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมันจังหวัดนนทบุรี”. สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2551.
- อินแปง ศรีทะวงษ์. “ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตพื้นที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด”. สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2549.
- อรรณพ จันทบุตร. “ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านล้อง ตำบลหางดง อำเภอลำดอง จังหวัดเชียงใหม่”, สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2548.

3) บทความในวารสาร

- สำนักบริหารกองทุนพัฒนาชุมชน. “สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (ข้อมูล ณ สิ้นตุลาคม 2544)”. กรุงเทพมหานคร : กรมการพัฒนาชุมชน, 2544.

4) เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์

เทศบาลตำบลเค็ด. “แผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ.2553 - 2555)”. ยโสธร : เทศบาลตำบลเค็ด, 2553.

เอกสารกองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ 7 ตำบลเค็ด. “ระเบียบข้อบังคับ กองทุนบ้านคำแดง หมู่ 7 ตำบลเค็ด อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร (ฉบับที่ 3) ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2550”. ยโสธร : คณะกรรมการกองทุนบ้านคำแดง หมู่ 7, 2550.

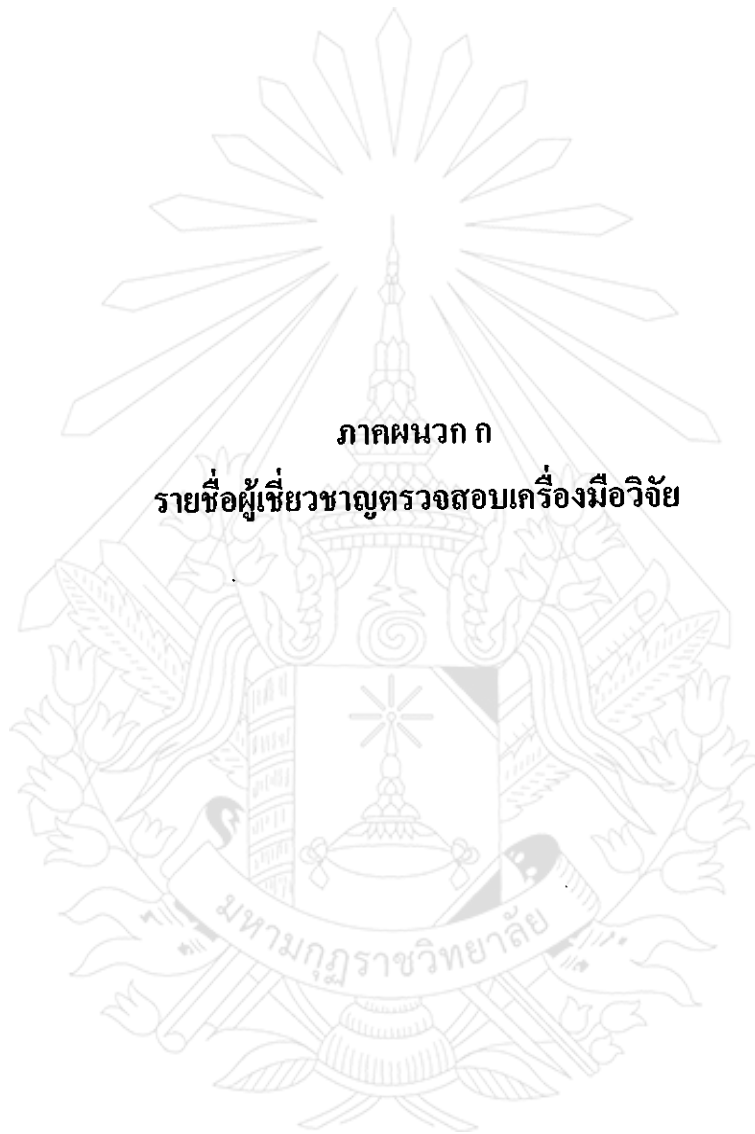

ภาคผนวก

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1) ดร.สมชาย วรรณล

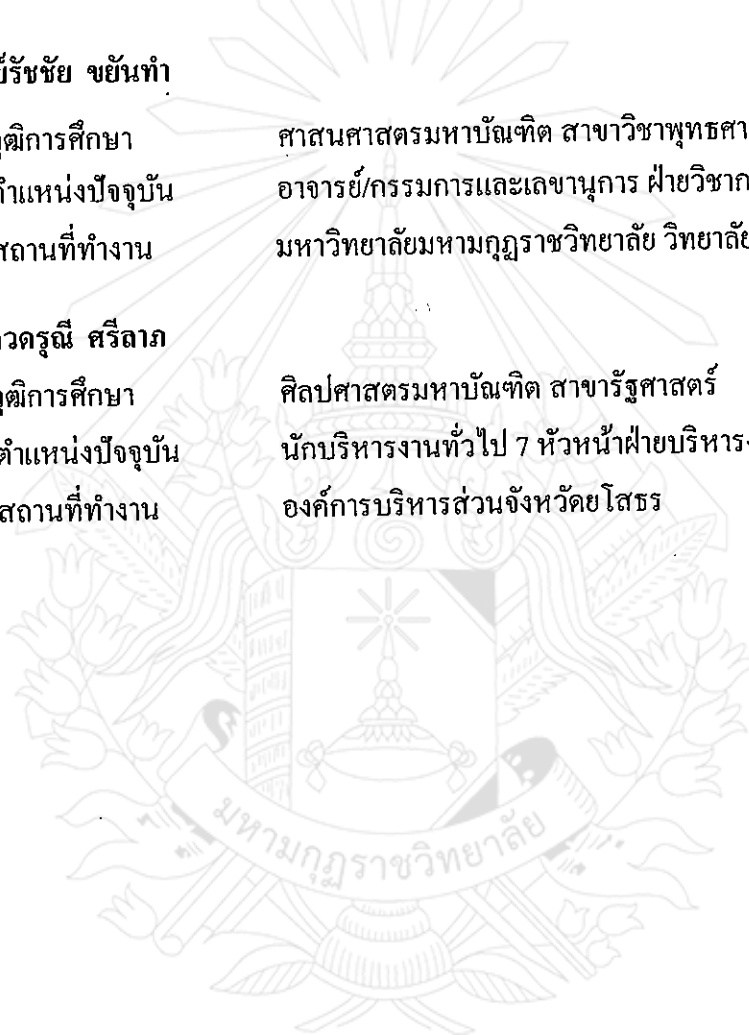
วุฒิการศึกษา	ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดมหาสารคาม
สถานที่ทำงาน	ศาลจังหวัดมหาสารคาม

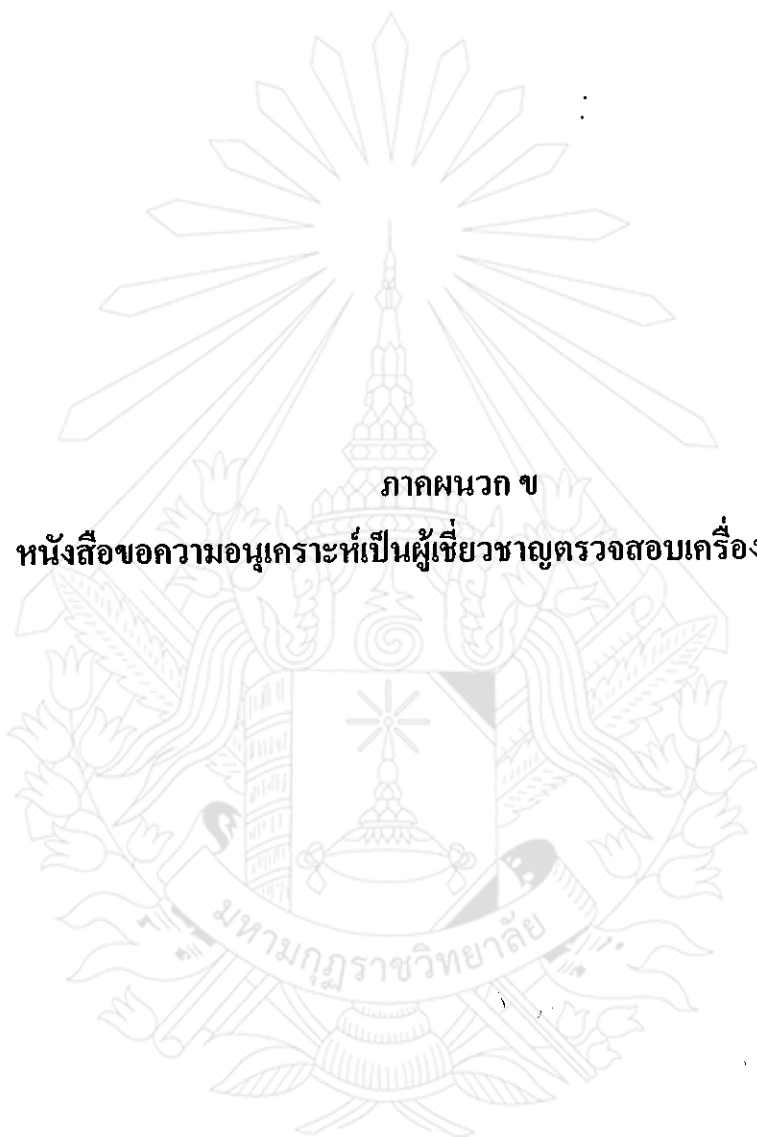
2) อาจารย์รัชชัย ขยันทำ

วุฒิการศึกษา	ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์/กรรมการและเลขานุการ ฝ่ายวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

3) นางสาวดรุณี ศรีลาภ

วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักบริหารงานทั่วไป 7 หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ที่ ศธ 6019/108

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร
จังหวัดยโสธร 35000

22 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อทำการวิจัย

เจริญพร กร. สมชาย วรรณดู

ด้วย.....นางนวลระยอง สีมาศ.....นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง
.....ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมุนเวียนที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุน.....เพื่อเสนอ
ต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ขอบความอนุเคราะห์จาก
ท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อทำการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อ โปรดทราบและพิจารณา และวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

คำเป็นคำใด

ขอเจริญพร

(พระปรีดิธีรวงศ์)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
โทร. 0-4571-1056 ต่อ 103
<http://www.ybc.mbu.ac.th>

ที่ ศธ 6019/108

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร
จังหวัดยโสธร 35000

22 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อทำการวิจัย

เจริญพร นายรัชชัย ชัยนพำ

ด้วยนางवलตะของ สีมาศา นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา

รัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง
ความพึงพอใจของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านแม่คอกการบริหารจัดการกองทุนฯ เพื่อเสนอ

ต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อทำการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อ โปรดทราบและพิจารณา และวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระปริยัติธีรวงศ์)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย

วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

โทร. 0-4571-1056 ต่อ 103

<http://www.ybc.mbu.ac.th>

กตพ
500
(นางรัชชัย ชัยนพำ)

ที่ ศธ 6019/108

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร
จังหวัดยโสธร 35000

22 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อทำการวิจัย

เจริญพร นางสาวกรุณี ศรีดาก

ด้วย.....นางนวลละออง.....ดีมาตา.....นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง
ความคึกคักของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์และจัดการกองทุน.....เพื่อเสนอ
ต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อทำการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อ โปรดทราบและพิจารณา และวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

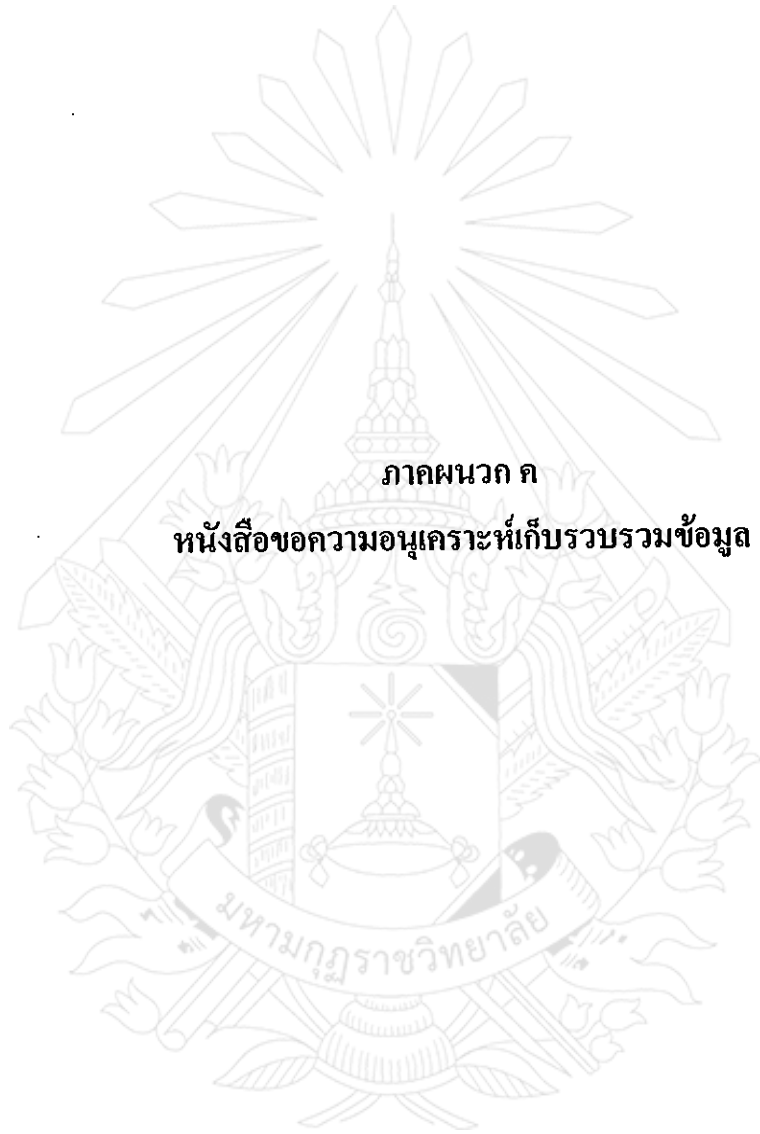
(พระปริยัติธรรมวงศ์)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
โทร. 0-4571-1056 ต่อ 103
<http://www.ybc.mbu.ac.th>

พบ ดำเนินการได้

๙
(นางสาวกรุณี ศรีดาก)

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

กองทุนหมู่บ้านฯ บ.คำแดง ม.7
เลขที่รับ..... 15 / 53
รับวันที่..... 19 เม.ย 53
สิ่งที่มาด้วย ☒ มี ☐ ไม่มี

ที่ ศธ 6019/107

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร
จังหวัดยโสธร 35000

22 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บานคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเค็ด

ด้วย.....นางเนตรละออง สีมาศ

.....นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง
ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมคอกการบริหารจัดการกองทุนฯ .....เพื่อเสนอ
ต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ขอบความอนุเคราะห์ให้
นักศึกษาดังกล่าว ได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วน วัน เวลา นั้นนักศึกษาจะมาติดต่อ
ประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา และวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระปริยัติธรรมวงศ์)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

ศูนย์การศึกษามัธยมศึกษาวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
โทร. 0-4571-1056 ต่อ 103
<http://www.ybc.mbu.ac.th>

จำเนียงทนต์

ขออภัยพร วัณท

ที่ ศธ 6019/107

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร
จังหวัดยโสธร 35000

22 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร ผู้ใหญ่บ้าน บ้านคำแดง หมู่ที่ 7 ตำบลเค็ด

ด้วย นางนวลละของ สีมาตา

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา

รัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง
ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนพัฒนาหอพักนักเรียนวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร เพื่อเสนอ

ต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ขอกความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว ได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วน วัน เวลา นั้นนักศึกษามาติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรมาเพื่อ ไปรคทราบและพิจารณา และวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระปริยัติธรรมวงศ์)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
โทร. 0-4571-1056 ต่อ 103
<http://www.ybc.mbu.ac.th>

ทราวุ

ดย สธ

(ทณภรรณู สารภรรณู)

ที่ ศธ 6019/107

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร
จังหวัดยโสธร 35000

22 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านสามเหลี่ยม หมู่ที่ 9 ตำบลคูหา

ด้วย นางนวลละออง วัฒนา

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา

รัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง
ความพึงพอใจของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน วัตถุประสงค์การบริหารจัดการกองทุนฯ เพื่อเสนอ
ต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว ได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วน วัน เวลา นั้นนักศึกษาจะมาติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา และวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

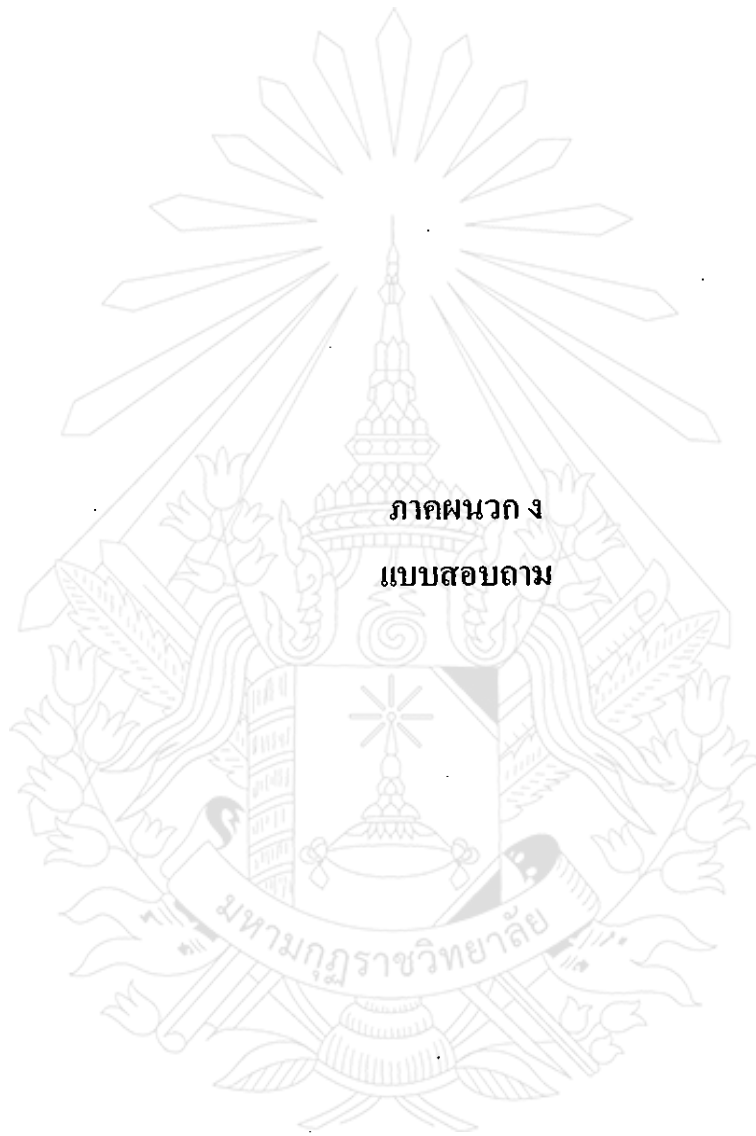
ขอเจริญพร

(พระปรีดิธีรวงศ์)

รักษาการ ในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
โทร. 0-4571-1056 ต่อ 103
<http://www.ybc.mbu.ac.th>

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

2. การตอบแบบสอบถามนี้จะมีส่วนสำคัญทำให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้นซึ่งเป็นประโยชน์ในการศึกษาถึง ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร พร้อมทั้งนำข้อมูลบางส่วนมาเป็นแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้านต่อไป ขอความกรุณาได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่ตรงกับความจริงจะทำให้ผลการวิจัยเป็นไปอย่างถูกต้อง ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจะปกปิดเป็นความลับ และการแปรผลการวิจัยจะเป็นในลักษณะส่วนรวม

3. แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open - ended) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ขอขอบคุณทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นवलละอง สีมาตา

นักศึกษาริษยาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหน้าคำตอบที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

หญิง

ชาย

2. อายุ

อายุ 25 - 30 ปี

อายุ 31 - 40 ปี

อายุ 41 - 50 ปี

อายุ 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

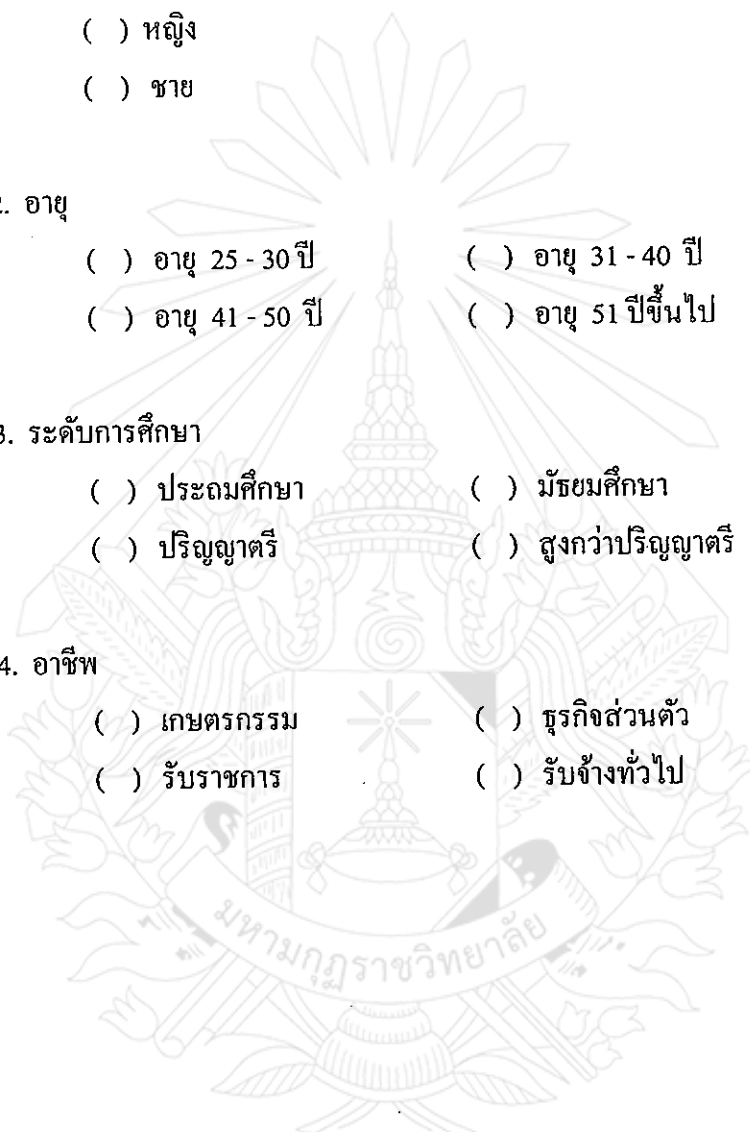
4. อาชีพ

เกษตรกรรม

ธุรกิจส่วนตัว

รับราชการ

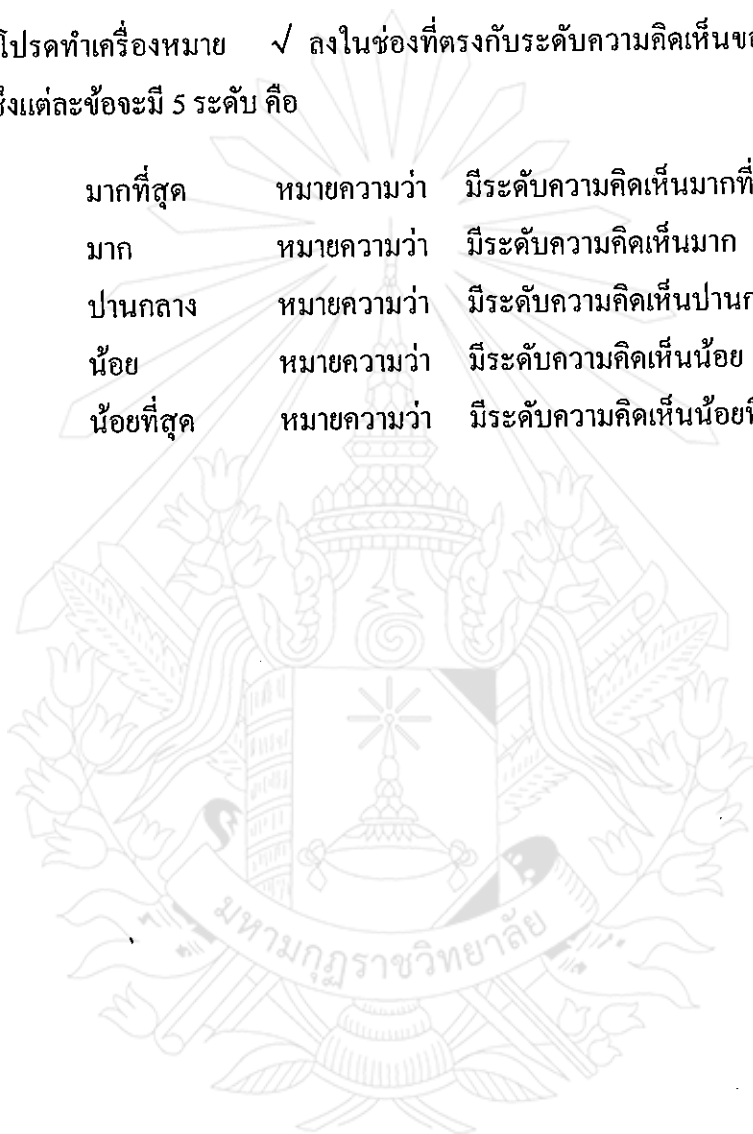
รับจ้างทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
ที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเดิด อำเภอเมือง
ยโสธร จังหวัดยโสธร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียง
ข้อเดียว ซึ่งแต่ละข้อจะมี 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	หมายความว่า	มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด
มาก	หมายความว่า	มีระดับความคิดเห็นมาก
ปานกลาง	หมายความว่า	มีระดับความคิดเห็นปานกลาง
น้อย	หมายความว่า	มีระดับความคิดเห็นน้อย
น้อยที่สุด	หมายความว่า	มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน						
1	การสรรหาคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเหมาะสมกับการบริหารจัดการ					
2	ประธานกองทุนมีทักษะ ความรู้ความสามารถในการบริหาร					
3	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ สร้างความเข้าใจให้กับสมาชิกถึงวัตถุประสงค์และหลักการบริหารกองทุน					
4	สถานที่ดำเนินงานบริหารกองทุน เหมาะสมและอำนวยความสะดวกเพียงพอ					
5	คณะกรรมการมีความเข้าใจปัจจัยด้านโครงสร้างด้านเทคนิค วิธีการบริหาร และปัจจัยด้านอื่นตามความเหมาะสม					
6	คณะกรรมการกองทุนมีความเชื่อมั่นในการดำเนินการและบริการด้วยกุศลจิต					
7	การบริหารการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกเป็นไปตามกำหนดเวลา					
8	อัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ที่สมาชิกต้องจ่าย มีความเหมาะสม					
9	การจัดสรรผลกำไรของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเหมาะสมเป็นที่พอใจของสมาชิก					
10	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ประเมินและสรุปรายงานผลการบริหารตามระเบียบ					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านที่ 2 ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน						
1	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ					
2	คณะกรรมการมีระเบียบ วินัย เคารพกฎ และปฏิบัติตามนโยบายอย่างเสียสละ					
3	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้จัดทำทะเบียนเอกสาร บัญชี ในการดำเนินงานตามหลักวิชาการอย่างเคร่งครัด					
4	คณะกรรมการกองทุนฯ ให้ความสนใจติดตามเรื่องเกี่ยวกับการกู้เงินหรือการส่งเงินฝากจะตามระเบียบ					
5	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส ยุติธรรม					
6	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเสียสละ อุทิศเวลาตนในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง โดยยึดความบริสุทธิ์ยุติธรรม					
7	คณะกรรมการฯ ได้ปฏิบัติงานเพื่อมุ่งหวังผลประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างแท้จริง					
8	คณะกรรมการกองทุนฯ อนุมัติให้เงินกู้แก่สมาชิกเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์และประชาชาติ					
9	คณะกรรมการกองทุนมีการจัดทำบัญชีตามหลักมาตรฐานการบัญชี มีความโปร่งใสและเป็นไปตามกฎระเบียบ					
10	เปิดโอกาสให้สมาชิกหรือผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบบัญชี วิธีการปฏิบัติงานได้ ตามความเหมาะสม					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านที่ 3 ด้านความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน						
1	สมาชิกมีส่วนร่วมกัน เสียสละ สามัคคี อย่างเข้มแข็ง					
2	กองทุนของท่านมีการขยายตัวเติบโตและมีเสถียรภาพขึ้นทุกปี					
3	คณะกรรมการกองทุนและสมาชิกมีความสามัคคีร่วมใจในการดำเนินงาน					
4	คณะกรรมการมีจิตสำนึกเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและทำงานเป็นที่มั่งคั่งแก่กับงานอย่างจริงจัง					
5	การใช้จ่ายเงินของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเป็นไปอย่างโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรมสามารถตรวจสอบได้					
6	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้จัดทำแผนกำหนดนโยบายของกองทุนหมู่บ้านอย่างชัดเจนและเป็นไปตามมติของสมาชิก					
7	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในทุกระดับ ไม่มีปัญหาในการดำเนินงาน					
8	คณะกรรมการจัดให้มีการสร้างเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนและเพิ่มสมาชิกขึ้นเรื่อยๆ					
9	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้นำวัสดุอุปกรณ์สมัยใหม่ ตามกาลสมัยและเป็นไปตามความเหมาะสม					
10	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ เปิดโอกาส รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานและเสถียรภาพของกองทุน					

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open – ended) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

1. ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านความเข้มแข็งของกองทุน

ข้อเสนอแนะ.....

.....

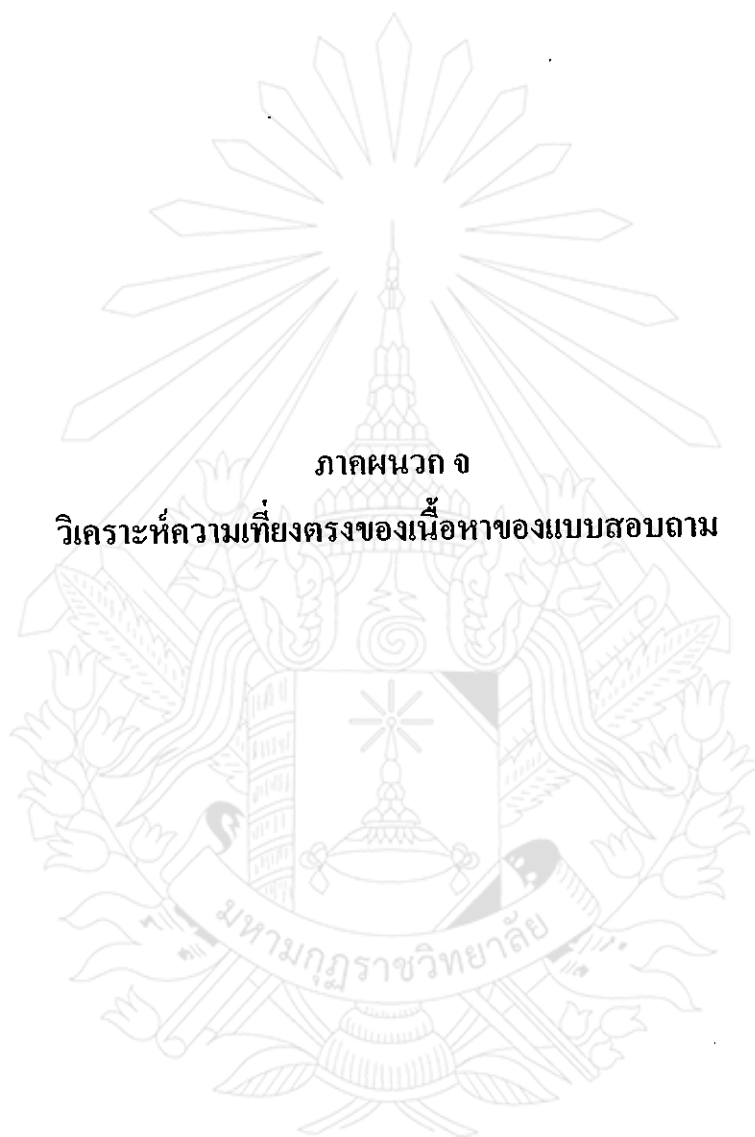
.....

.....

.....

.....

ขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก จ

วิเคราะห์ความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแบบสอบถาม

วิเคราะห์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

.....

ชื่อเรื่อง “ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร” รหัส 51
ชื่อนักศึกษา นางนวลละออง สิมาตา รุ่นที่ 5/2551 สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง

1. ชื่อสกุล-ของผู้เชี่ยวชาญ ดร.สมชาย วรรณฤ

วุฒิการศึกษา   ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์
ตำแหน่ง   ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดมหาสารคาม
สถานที่ทำงาน   ศาลจังหวัดมหาสารคาม

2. ชื่อสกุล-ของผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์รัชชัย ขยันทำ

วุฒิการศึกษา   ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง
ตำแหน่งปัจจุบัน   อาจารย์/กรรมการและเลขานุการ ฝ่ายวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน   มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

3. ชื่อสกุล-ของผู้เชี่ยวชาญ นางสาวอรุณี ศรีลาภ

วุฒิการศึกษา   ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์
ตำแหน่งปัจจุบัน   นักบริหารงานทั่วไป 7 หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป
สถานที่ทำงาน   องค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร

คำชี้แจง

แบบวัดของการวิจัยตอนที่ 2 ทำขึ้นเพื่อให้ผู้ตอบได้วัดระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการ
และสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคำแดง
ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ในแต่ละหัวข้อหากท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเห็นว่า
คำถามในข้อใดที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามความคิดเห็นของท่านโปรดทำเครื่องหมาย
(/) ลงในช่องความคิดเห็น

- ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้ไม่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ข้อความ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	
1. การสรรหาคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเหมาะสมกับการบริหารจัดการ	+1	+1	+1	1
2. ประธานกองทุนมีทักษะ ความรู้ความสามารถในการบริหาร	+1	+1	+1	1
3. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ สร้างความเข้าใจให้กับสมาชิกถึงวัตถุประสงค์และหลักการบริหารกองทุน	+1	+1	+1	1
4. สถานที่ดำเนินงานบริหารกองทุน เหมาะสมและอำนวยความสะดวกเพียงพอ	+1	+1	+1	1
5. คณะกรรมการมีความเข้าใจปัจจัยด้านโครงสร้าง ด้านเทคนิค วิธีการบริหาร และปัจจัยด้านอื่นตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	1
6. คณะกรรมการกองทุนมีความเชื่อมั่นในการดำเนินการและบริการด้วยกุศลจิต	+1	+1	+1	1
7. การบริหารการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกเป็นไปตามกำหนดเวลา	+1	+1	+1	1
8. อัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ที่สมาชิกต้องจ่าย มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1
9. การจัดสรรผลกำไรของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเหมาะสมเป็นที่พอใจของสมาชิก	+1	+1	+1	1
10. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ประเมินและ สรุปรายงานผลการบริหารตามระเบียบ	+1	+1	+1	1
11. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	+1	+1	+1	1

ข้อความ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
12. คณะกรรมการมีระเบียบ วินัย เคารพกฎและปฏิบัติตามนโยบายอย่างเสียสละ	+1	+1	+1	1
13. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้จัดทำทะเบียน เอกสารบัญชี ในการดำเนินงานตามหลักวิชาการอย่างเคร่งครัด	+1	+1	+1	1
14. คณะกรรมการกองทุน ให้ความสนใจติดตามเรื่องเกี่ยวกับการกู้เงินหรือการส่งเงินฝากจะตามระเบียบ	+1	+1	+1	1
15. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส ยุติธรรม	+1	+1	+1	1
16. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเสียสละ อุทิศเวลาตน ในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง โดยยึดความบริสุทธิ์ยุติธรรม	+1	+1	+1	1
17. คณะกรรมการ ได้ปฏิบัติงานเพื่อมุ่งหวังผลประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างแท้จริง	+1	+1	+1	1
18. คณะกรรมการกองทุน อนุมัติให้เงินกู้แก่สมาชิกเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์และประชามติ	+1	+1	+1	1
19. คณะกรรมการกองทุนมีการจัดทำบัญชีตามหลักมาตรฐานการบัญชี มีความโปร่งใสและเป็นไปตามกฎระเบียบ	+1	+1	+1	1
20. เปิดโอกาสให้สมาชิกหรือผู้เกี่ยวข้อง ตรวจสอบบัญชี วิธีการปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	1
21. สมาชิกมีส่วนร่วมกัน เสียสละ สามัคคี อย่างเข้มแข็ง	+1	+1	+1	1
22. กองทุนของท่านมีการขยายตัวเติบโตและมีเสถียรภาพขึ้น ทุกปี	+1	+1	+1	1
23. คณะกรรมการกองทุนและสมาชิกมีความสามัคคีร่วมใจ ในการดำเนินงาน	+1	+1	+1	1
24. คณะกรรมการมีจิตสำนึกเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและทำงานเป็นทีมทุ่มเทกับงานอย่างจริงจัง	+1	+1	+1	1

ข้อความ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
25. การใช้จ่ายเงินของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ เป็นไปอย่างโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม สามารถตรวจสอบได้	+1	+1	+1	1
26. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้จัดทำแผน กำหนดนโยบายของกองทุนหมู่บ้านอย่างชัดเจน และเป็นไปตามมติของสมาชิก	+1	+1	+1	1
27. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในทุกระดับ ไม่มีปัญหาในการดำเนินงาน	+1	+1	+1	1
28. คณะกรรมการจัดให้มีการสร้างเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนและเพิ่มสมาชิกขึ้นเรื่อยๆ	+1	+1	+1	1
29. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ได้นำวัสดุอุปกรณ์สมัยใหม่ตามกาลสมัยและเป็นไปตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	1
30. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ เปิดโอกาส รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานและเสถียรภาพของกองทุน	+1	+1	+1	1

ภาคผนวก ก
ตารางประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

ตารางประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
10	10	220	140	1,200	291
15	14	230	144	1,300	297
20	19	240	148	1,400	302
25	24	250	152	1,500	306
30	28	260	155	1,600	310
35	32	270	159	1,700	313
40	36	280	162	1,800	317
45	40	290	165	1,900	320
50	44	300	169	2,000	322
55	48	320	175	2,200	327
60	52	340	181	2,400	331
65	56	360	186	2,600	335
70	59	380	191	2,800	338
75	63	400	196	3,000	341
80	66	420	201	3,500	346
85	70	440	205	4,000	351
90	73	460	210	4,500	354
95	76	480	214	5,000	357
100	80	500	217	6,000	361
110	86	550	226	7,000	364
120	92	600	234	8,000	367
130	97	650	242	9,000	368
140	103	700	248	10,000	370
150	108	750	254	15,000	375
160	113	800	260	20,000	377

จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
170	118	850	265	30,000	379
180	123	900	269	40,000	380
190	127	950	274	50,000	381
200	132	1,000	278	75,000	382
210	136	1,100	285	100,000	384

ภาคผนวก ข
ตารางอำนาจจำแนกและการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (ALPHA)

Item – total Statistics

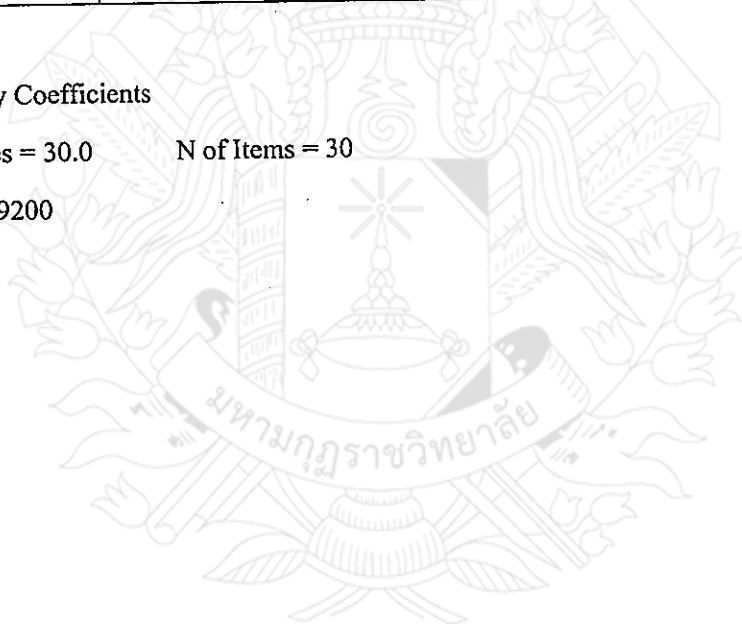
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	93.1000	139.1276	.2258	.9205
2	92.4333	130.3230	.4439	.9187
3	92.8000	129.6828	.4076	.9201
4	93.3333	135.6092	.4126	.9188
5	92.7333	140.7540	-.0687	.9243
6	92.3667	133.6885	.4419	.9183
7	91.4667	137.4299	.0984	.9243
8	92.3333	128.9885	.5905	.9161
9	92.4333	128.2540	.5013	.9180
10	92.0000	127.4483	.6810	.9147
11	92.6333	117.4816	.8198	.9116
12	92.6667	130.8506	.5719	.9165
13	93.0667	133.0299	.4989	.9176
14	92.7333	129.1678	.7688	.9143
15	92.6667	129.2644	.6788	.9151
16	92.7333	128.9609	.7152	.9147
17	93.0000	135.2414	.3355	.9195
18	93.6000	132.8000	.5321	.9173
19	93.5667	129.4264	.7970	.9142
20	93.5667	129.4954	.7146	.9148

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Alpha if Item Deleted
21	93.4333	128.1161	.7643	.9139
22	93.6000	129.0759	.5277	.9172
23	93.1000	133.6793	.5483	.9174
24	93.3000	128.9759	.6937	.9149
25	92.8333	134.8333	.3376	.9196
26	92.1667	140.3506	-.0465	.9265
27	93.5333	131.4299	.4553	.9182
28	92.8333	127.4540	.7971	.9134
29	93.1333	123.8437	.8471	.9117
30	92.7667	134.4609	.5047	.9179

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0   N of Items = 30

Alpha = .9200

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล : นางนวลละออง สิมาดา
 วัน เดือน ปีเกิด : วันจันทร์ ที่ 25 มีนาคม 2516
 ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่ 55 หมู่ที่ 7 ตำบลเค็ด
 อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2548 : รัฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2539 : ส่วนอำเภอคอนสวรรค์ ที่ว่าการอำเภอคอนสวรรค์
 จังหวัดชัยภูมิ

- ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้

พ.ศ. 2540 : ส่วนอำเภอเลิงนกทา ที่ว่าการอำเภอเลิงนกทา
 จังหวัดยโสธร

- ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้

พ.ศ. 2541 : องค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร

- ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

พ.ศ. 2547 : องค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร

- ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่พัสดุ

พ.ศ. 2548 - ปัจจุบัน : องค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร

- ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป